

URZĄD MARSZAŁKOWSKI
WOJEWÓDZTWA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO
Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej

OCENA ZASOBÓW POMOCY SPOŁECZNEJ WOJEWÓDZTWA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO ZA 2014 ROK

Kielce, czerwiec 2015 rok

Opracowanie:

Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej

Obserwatorium Integracji Społecznej

SPIS TREŚCI

I.	Wstęp	4
II.	Dane o sytuacji demograficznej i społecznej	5
III.	Dane o korzystających z pomocy i wsparcia.....	14
	1. Zadania OPS oraz MOPS i MOPR	40
	2. Zadania PCPR oraz MOPR	47
IV.	Inne rodzaje pomocy i świadczeń	66
V.	Zasoby instytucjonalne pomocy i wsparcia.....	77
VI.	Kadra jednostki organizacyjnej pomocy społecznej	101
VII.	Środki finansowe na wydatki w pomocy społecznej i innych obszarach polityki społecznej w budżecie jednostki samorządu terytorialnego	109
VIII.	Aktywność projektowo – konkursowa jednostki organizacyjnej pomocy społecznej	114
IX.	Współpraca z organizacjami pozarządowymi – zadania zlecone w obszarze pomocy i wsparcia	121
X.	Podsumowanie	125
XI.	Spis map, tabel i wykresów	130

I WSTĘP

Na podstawie znowelizowanej w 2011 roku, ustawy z dnia 12 marca 2004r. *o pomocy społecznej* (Dz. U. z 2009. Nr 175, poz.1362, z póź. zm.), Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego dokonał Oceny Zasobów Pomocy Społecznej za rok 2014.

Realizacja zadania ustawowego jakim jest sporządzanie Oceny Zasobów Pomocy Społecznej na podstawie ocen sporządzonych przez gminy i powiaty z obszaru województwa, oparta jest na jednolitym narzędziu wypracowanym w ramach projektu „Koordynacja na rzecz aktywnej integracji”.

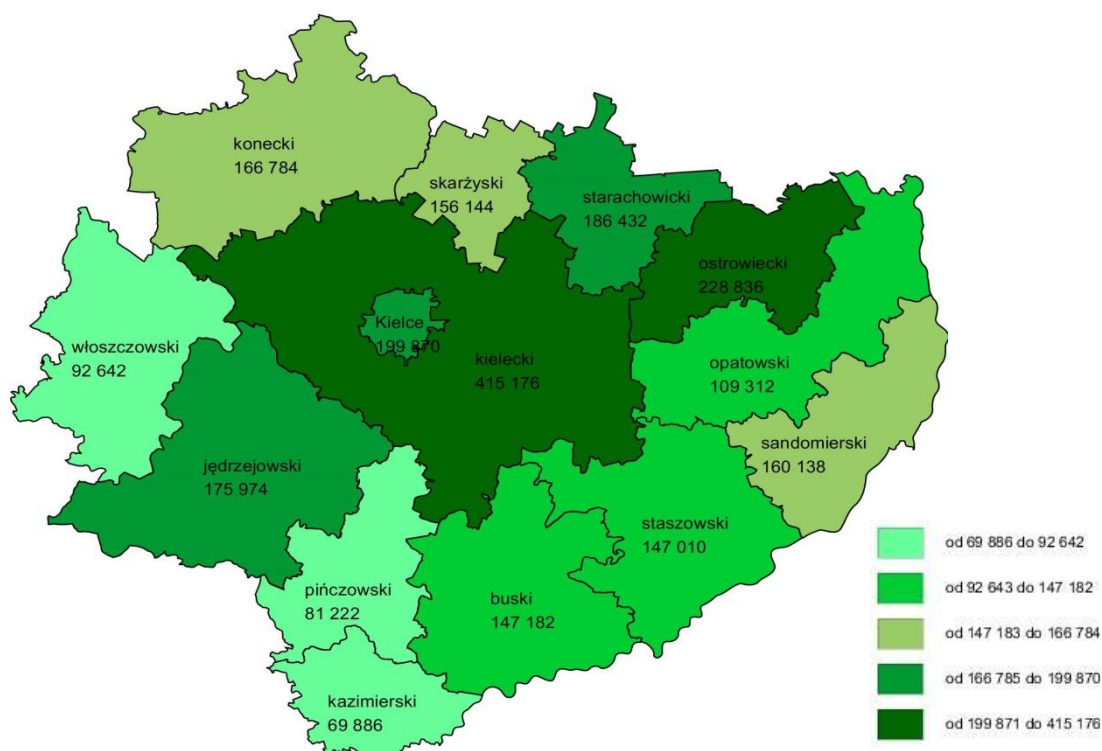
Niewątpliwą wartością realizacji tego zadania są dane cząstkowe agregowane na poziomach samorządów gminnych i powiatowych oraz na poziomie regionalnym. Wartość użyteczna danych zawartych w sprawozdaniu Ocena Zasobów Pomocy Społecznej to możliwość monitorowania działań realizowanych w ramach gminnych i powiatowych strategii rozwiązywania problemów społecznych oraz Strategii Polityki Społecznej funkcjonującej na poziomie regionu, a także działań realizowanych w ramach programów z obszaru polityki społecznej.

Na podstawie analiz danych zawartych w ocenie opracowane zostały rekomendacje zmian w prowadzonych działaniach oraz zostaną przedstawione propozycje nowych działań. Ocena Zasobów Pomocy Społecznej to merytoryczny dokument niezbędny do kreowania polityki społecznej w regionie na wszystkich szczeblach samorządu.

II DANE O SYTUACJI DEMOGRAFICZNEJ I SPOŁECZNEJ

Województwo Świętokrzyskie zajmuje powierzchnię **11 711 km²**, stanowiąc tym samym **3,7%** powierzchni kraju. Region podzielony jest na **102 gminy** i **14 powiatów**, w tym 1 miasto na prawach powiatu – Kielce. Województwo świętokrzyskie w roku 2014 zamieszkiwało **1 268 239** osób (wg danych Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego). Najbardziej zaludnionymi powiatami w województwie świętokrzyskim są: kielecki, ostrowiecki, starachowicki oraz miasto Kielce. Szczegółowy wykaz liczby ludności w podziale na powiaty prezentuje poniższa mapa.

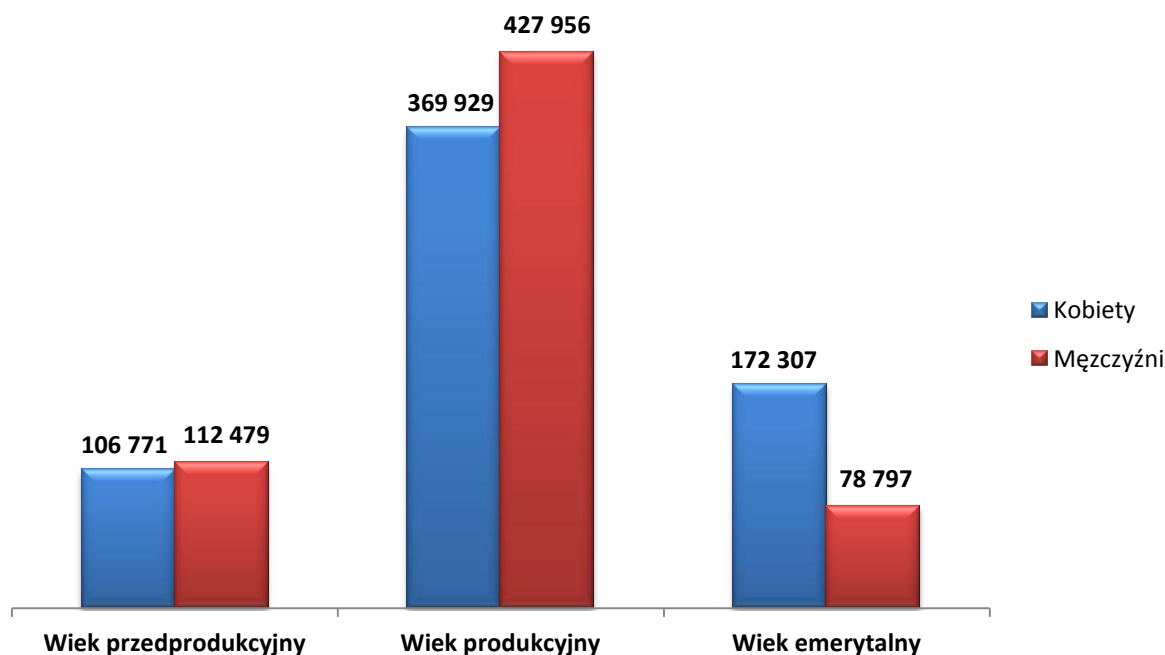
Mapa 1. Liczba mieszkańców województwa świętokrzyskiego wg powiatów.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie OZPS.

W 2014 roku, podobnie jak w latach ubiegłych, na terenie województwa świętokrzyskiego zamieszkiwało więcej kobiet niż mężczyzn: liczba kobiet - **649 007**, liczba mężczyzn - **619 232**. Analizując populację województwa świętokrzyskiego według struktury wiekowej oraz płci obserwujemy przewagę mężczyzn wśród mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym (0-17 lat), oraz w grupie mieszkańców wieku produkcyjnym (18-59

kobiety, 18-64 mężczyźni). Zdecydowana przewaga liczby kobiet występuje wśród osób w wieku poprodukcyjnym (60 lat i więcej - kobiety, 64 lat i więcej - mężczyźni). Kobiety w wieku przedprodukcyjnym stanowią **8,42%** ogółu mieszkańców województwa, w wieku produkcyjnym **29%**, w wieku emerytalnym **13,6%**. Mężczyźni w wieku przedprodukcyjnym stanowią **8,86%** ludności województwa świętokrzyskiego, w wieku produkcyjnym **33,7%**, w wieku emerytalnym **6,2%**.

Wykres 1. Ludność województwa świętokrzyskiego w podziale na grupy wiekowe i płeć w 2014 roku.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie OZPS

RYNEK PRACY

Stopa bezrobocia na koniec grudnia 2014 roku ukształtowała się w województwie na poziomie **14,2%** i była wyższa od stopy bezrobocia odnotowanej w Polsce w 2014 o **2,7%**. W odniesieniu do grudnia 2013 roku stopa bezrobocia w województwie była niższa o **2,4 %**. W regionie utrzymuje się znaczne zróżnicowanie terytorialne stopy bezrobocia.

Najwyższą stopę bezrobocia odnotowano w powiatach:

- skarżyskim - **24,9%**,
- opatowskim - **20,8%**,

- koneckim - **20,4%**,
- ostrowieckim - **19,1%**,
- kieleckim - **16,9%**,
- starachowickim - **14,9%**,

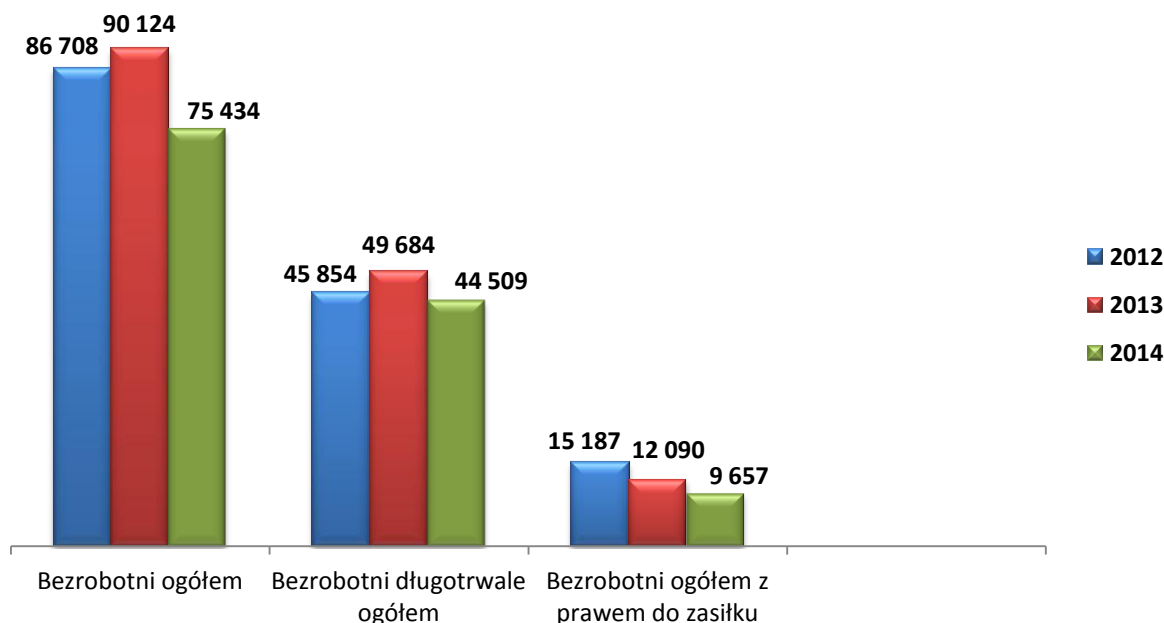
natomiast najniższą w:

- buskim - **8,0%**,
- pińczowskim - **9,5%**,
- m. Kielce - **9,8%**,
- sandomierskim - **11,3%**,
- staszowskim - **11,4%**,
- kazimierskim - **12,7%**,
- włoszczowskim - **12,9%**.

Liczba bezrobotnych, niezatrudnionych i niewykonujących innej pracy zarobkowej, zdolnych i gotowych do podjęcia pracy w pełnym wymiarze czasu pracy, nieuczących się w szkole w systemie dziennym oraz zarejestrowanych we właściwym powiatowym urzędzie pracy w woj. świętokrzyskim według stanu na dzień 31.12.2014 r. wyniosła **75 434** osoby, w tym:

- **44 509** osób długotrwale bezrobotnych ogółem, czyli pozostających bez pracy przez okres co najmniej 12 miesięcy w ciągu ostatnich 24 miesięcy,
- **9 657** osób bezrobotnych z prawem do zasiłku (osób zarejestrowanych w urzędzie pracy, dla których nie ma propozycji pracy czy stażu).

W 2014 roku w województwie świętokrzyskim nastąpił spadek ogólnej liczby osób bezrobotnych ogółem, długotrwale bezrobotnych oraz osób bezrobotnych z prawem do zasiłku. Dynamikę zmian na przestrzeni lat 2012 - 2014 prezentuje poniższy wykres.

Wykres 2. Liczba osób bezrobotnych w województwie świętokrzyskim w latach 2012-2014.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie OZPS

INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA

Dane dotyczące infrastruktury społecznej zbierane na potrzeby oceny zasobów pomocy społecznej obejmują m.in. liczbę: mieszkań komunalnych, mieszkań/lokali socjalnych, żłobków, przedszkoli, świetlic i klubów dla dzieci i młodzieży, liczbę świetlic i klubów dla seniorów, liczbę hospicjów.

MIESZKANIA KOMUNALNE

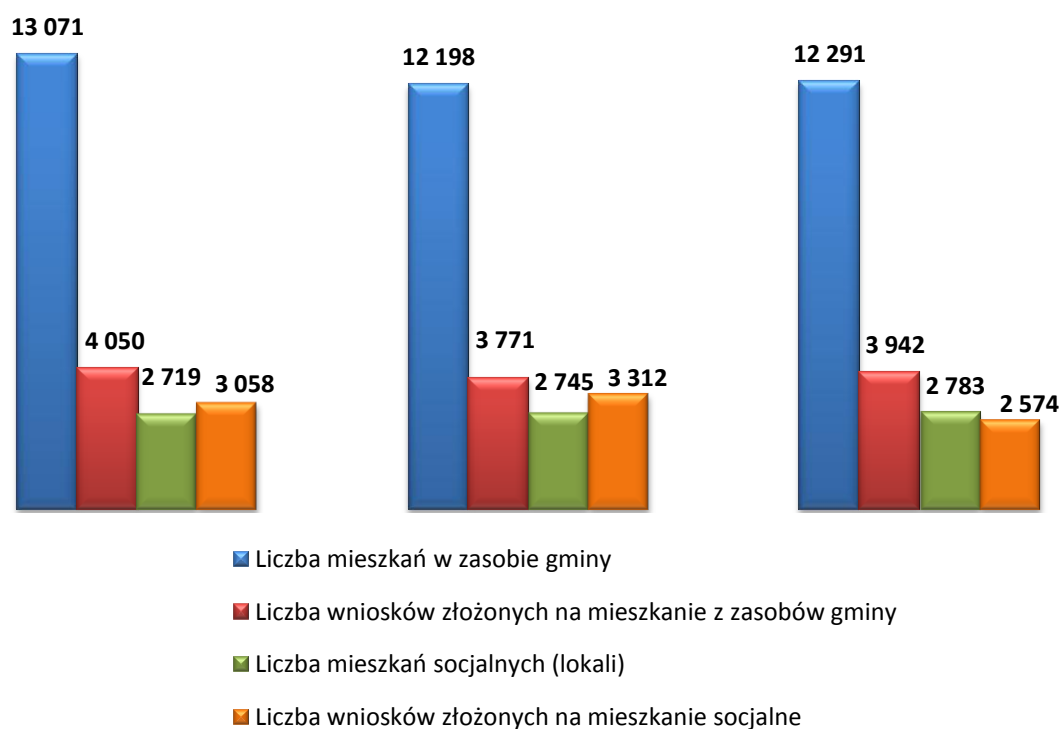
W 2014 roku liczba wszystkich mieszkań w województwie świętokrzyskim stanowiących własność gminy albo gminnych osób prawnych bądź spółek handlowych, utworzonych z udziałem gminy, z wyjątkiem towarzystwa budownictwa społecznego wyniosła **12 291**. Są to mieszkania znajdujące się w budynkach stanowiących w całości własność gminy oraz mieszkania będące własnością gminy, ale znajdujące się w budynkach stanowiących nieruchomości wspólne, a także mieszkania stanowiące własność Skarbu Państwa, ale zarządzane przez gminę.

W 2014 roku, w odniesieniu do roku 2013, liczba mieszkań komunalnych w zasobach gmin województwa świętokrzyskiego zwiększyła się o **93**. Obserwowany jest również wzrost liczby wniosków złożonych na mieszkanie komunalne (z 3 771 w roku 2013 do **3 942** w roku oceny).

MIESZKANIA SOCJALNE

Liczba mieszkań socjalnych, które gminy wynajmują, bądź mogą wynająć na podstawie umowy o najem lokalu socjalnego w 2014 roku wyniosła **2 783**. Liczba osób, które w skali całego regionu złożyły wniosek o najem mieszkania socjalnego w wydziale lokalowym gminy w terminie do 31 grudnia 2014 roku wyniosła **2 574** osoby i jest to mniej o **738** osób w odniesieniu do roku 2013 (z **3 312** w roku 2013 do **2 574** w roku oceny).

W 2014 roku odnotowano 214 wyroków eksmisyjnych bez wskazania lokalu socjalnego.

Wykres 3. Liczba mieszkań w zasobie gminy, liczba wniosków złożonych na mieszkanie w zasobie gminy, liczba mieszkań socjalnych (lokalii) oraz liczba wniosków złożonych na mieszkanie socjalne na przestrzeni lat 2012-2014 w województwie świętokrzyskim.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie OZPS

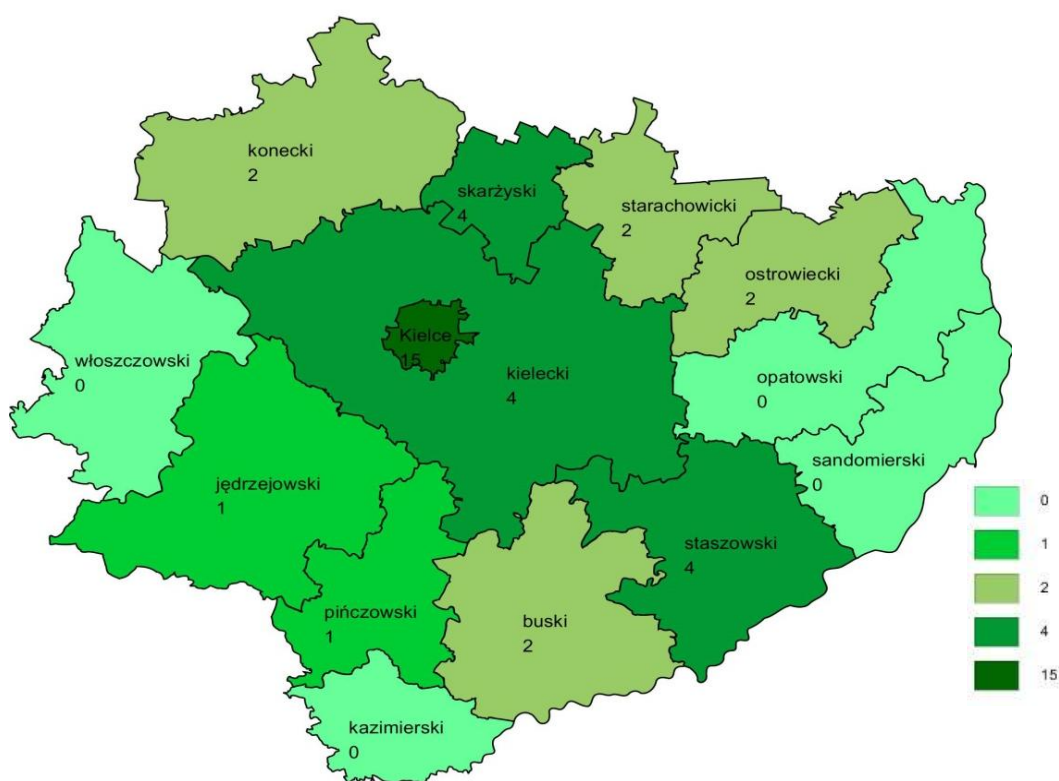
ŻŁOBKI I ODDZIAŁY ŻŁOBKOWE

Żłobki i oddziały żłobkowe działające przy przedszkolach, sprawują opiekę nad dziećmi do lat 3 w czasie pracy rodziców. W 2014 roku na terenie województwa świętokrzyskiego funkcjonowało **37** publicznych i niepublicznych żłobków, oddziałów żłobkowych, klubów dziecięcych.

Na przestrzeni lat 2012-2014 obserwuje się systematyczny wzrost liczby żłobków i oddziałów żłobkowych w województwie – w roku 2012 ich liczba wyniosła **14** placówek, a już w roku 2014 liczba ta wzrosła ponad dwukrotnie i ukształtowała się na poziomie **37**.

Największa liczba żłobków zlokalizowana jest na terenie powiatów: kieleckiego, staszowskiego oraz skarżyskiego – po **4** placówki, oraz na terenie miasta Kielce, gdzie znajduje się **15** żłobków. Nie odnotowano funkcjonowania żłobków na terenie powiatów: kazimierskiego, opatowskiego, sandomierskiego i włoszczowskiego. Szczegóły prezentuje poniższa mapa.

Mapa 2. Umiejscowienie żłobków i oddziałów żłobkowych w roku 2014 na terenie województwa świętokrzyskiego.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie OZPS

Wzrost liczby żłobków i oddziałów żłobkowych spowodował wzrost liczby miejsc w placówkach – liczba ta wyniosła **1 299** miejsc w roku 2014 i zwiększyła się o **129** w porównaniu do roku 2013 (oferowanych było **1 170** miejsc). Pomimo wzrostu liczby żłobków nadal obserwowany jest deficyt liczby miejsc w placówkach w stosunku do zapotrzebowania. W roku oceny liczba dzieci którym nie przyznano miejsca w placówce wyniosła **217** jest to niemal o połowę mniej w odniesieniu do roku 2013 (z **405** w roku 2013 do **217** w roku 2014).

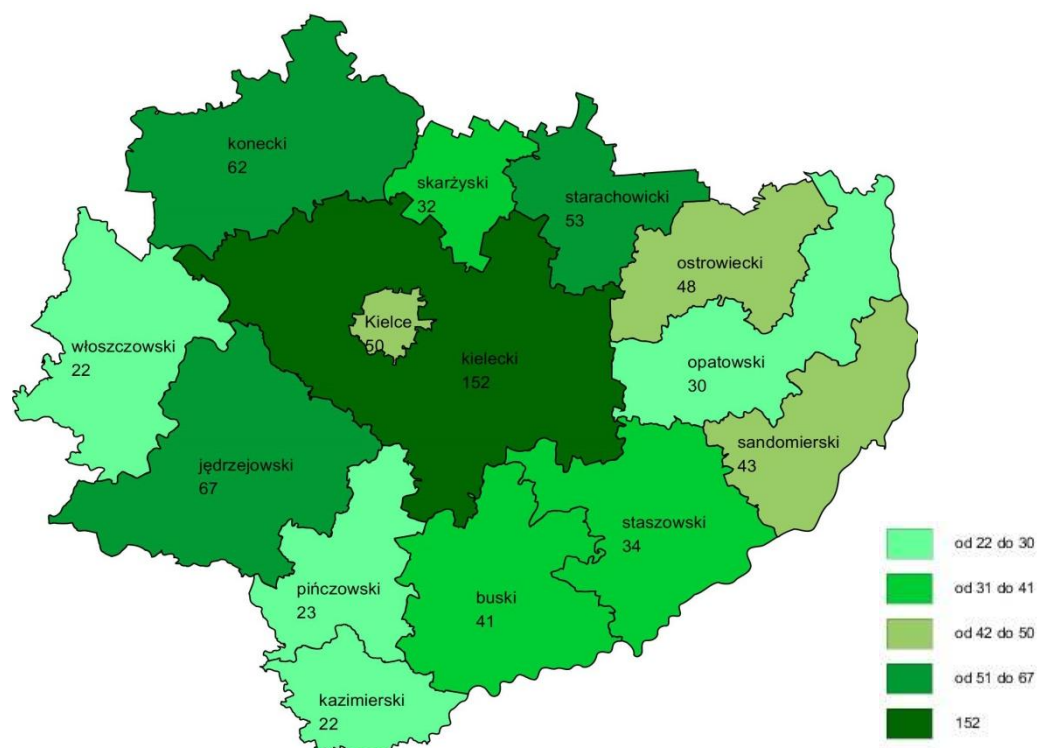
PRZEDSZKOLA, ODDZIAŁY PRZYSZKOLNE, PUNKTY PRZEDSZKOLNE I ZESPOŁY WYCHOWANIA PRZEDSZKOLNEGO

Liczba publicznych i niepublicznych przedszkoli wraz z liczbą oddziałów przyszkolnych przy szkołach podstawowych, punktów przedszkolnych i zespołów wychowania przedszkolnego zlokalizowanych na terenie gminy bądź miasta na prawach powiatu wraz z oddziałami przedszkolnymi w szkołach podstawowych na terenie województwa świętokrzyskiego w 2014 roku wyniosła **679** placówek. W porównaniu do roku 2013, w którym nastąpił znaczny wzrost liczby przedszkoli (w roku 2013 funkcjonowało o **92** przedszkola więcej niż w roku 2012), w roku 2014 nastąpił spadek liczby placówek o **19** przedszkoli.

Publiczne i niepubliczne przedszkola w województwie świętokrzyskim dysponowały łączną liczbą miejsc wynoszącą **32 362**. Na przestrzeni lat 2012-2014 obserwujemy systematyczny spadek liczby dzieci, którym nie przyznano miejsc w przedszkolu. W 2014 roku miejsca w placówce nie otrzymało **519** dzieci w wieku przedszkolnym.

Najwięcej placówek zlokalizowanych jest na terenie powiatu kieleckiego (**152**), jędrzejowskiego (**67**), koneckiego (**62**) oraz na terenie miasta Kielce (**50**). Najmniejsza liczba przedszkoli znajduje się w powiatach: kazimierskim i włoszczowskim (po **22** placówki) oraz pińczowskim (**23**).

Mapa 3. Liczba przedszkoli w podziale na powiaty na terenie województwa świętokrzyskiego w 2014 roku.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie OZPS

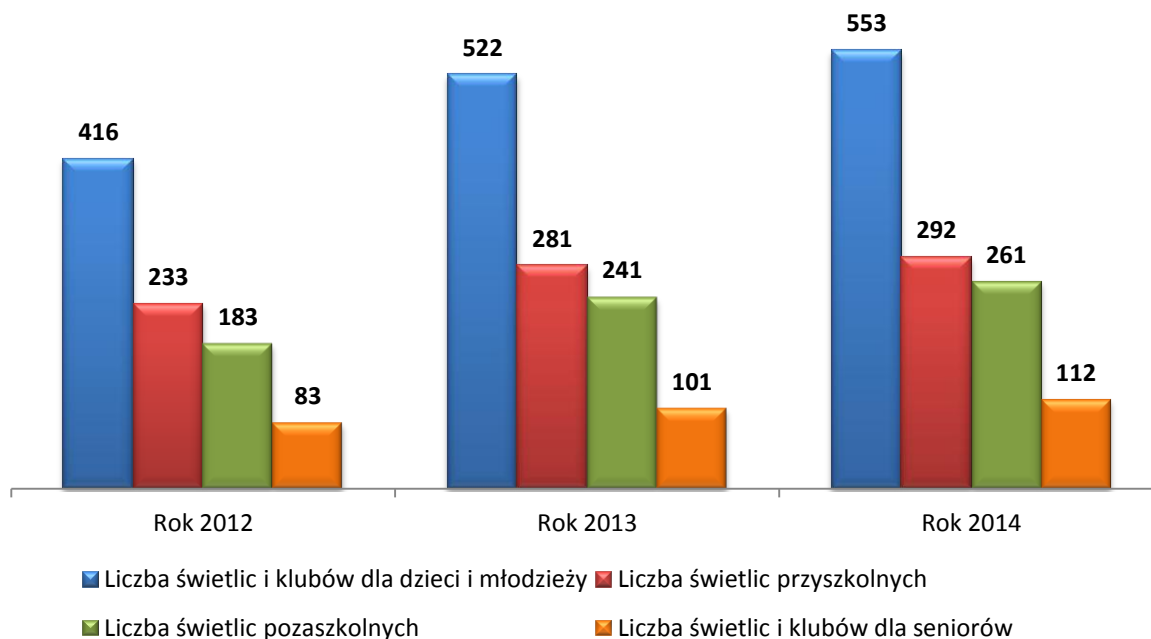
ŚWIETLICE I KLUBY DLA DZIECI I MŁODZIEŻY

Do tego typu placówek zalicza się placówki kulturalne posiadające z reguły jedno pomieszczenie, niezbędny sprzęt i obejmujące swym zasięgiem działania małe grupy środowiskowe, a działalność prowadzona jest zasadniczo przez działaczy społecznych przy pomocy kierownika świetlicy. W grupie tych podmiotów mieszczą się świetlice środowiskowe, socjoterapeutyczne, kluby młodzieżowe jako placówki pozaszkolne.

W 2014 roku liczba świetlic i klubów dla dzieci i młodzieży na terenie województwa świętokrzyskiego wyniosła 553 z czego 292 (53%) to świetlice przyszkolne.

KLUBY SENIORA

W roku 2014 łączna liczba świetlic i klubów uznawanych jako Kluby Seniora, działających na terenie gminy, zajmujących się rozwojem życia kulturalnego, oświatowego, towarzyskiego i rekreacyjnego osób starszych wyniosła **112** placówek i zwiększyła się o **11** w porównaniu do roku 2013. Prognozowany jest systematyczny wzrost liczby tego typu placówek w kolejnych latach.

Wykres 4. Liczba świetlic i klubów dla dzieci i młodzieży, świetlic przyszkolnych oraz pozaszkolnych oraz liczba świetlic i klubów dla seniorów na przestrzeni lat 2012-2014 na terenie województwa świętokrzyskiego.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie OZPS

HOSPICJA

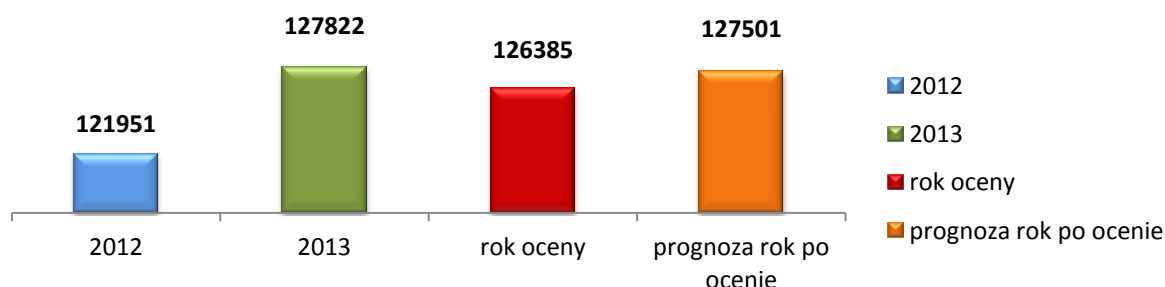
W 2014 na terenie województwa świętokrzyskiego funkcjonowało **7** hospicjów, w których podmiot leczniczy wykonuje działalność leczniczą w formie stacjonarnych i całodobowych świadczeń zdrowotnych innych niż szpitalne, tj. sprawowanie wszechstronnej opieki zdrowotnej, psychologicznej i społecznej nad pacjentami znajdującymi się w stanie terminalnym. W porównaniu do roku 2013 liczba ta zwiększyła się o **1** placówkę.

III DANE O KORZYSTAJĄCYCH Z POMOCY I WSPARCIA

OSOBY I RODZINY, KTÓRYM UDZIELONO POMOCY I WSPARCIA

Opracowana niniejsza część Oceny Zasobów Pomocy Społecznej poświęcona jest analizie oraz charakterystyce osób korzystających z pomocy i wsparcia. W części wspólnej dla gmin/miast na prawach powiatu ujęte zostały osoby i rodziny, które w danym okresie sprawozdawczym uzyskały pomoc i wsparcie bez względu na rodzaj, formę, liczbę świadczeń i źródło finansowania – uwzględniając zarówno pomoc, która udzielona jest w formie decyzji administracyjnej oraz bez decyzji. Jak również pomoc, która jest udzielona bez konieczności przeprowadzenia wywiadu środowiskowego. Uwzględniono osoby objęte wyłącznie pracą socjalną, poradnictwem, osoby skierowane do domu pomocy społecznej oraz osoby umieszczone w domu pomocy społecznej. W badanej grupie ujęte zostały również osoby i rodziny, które uzyskały wsparcie jednostki organizacyjnej pomocy społecznej w postaci skierowań do zajęć w centrum integracji społecznej, klubu integracji społecznej oraz skierowań do prac społecznie użytecznych itp. W opracowaniu uwzględniona została pomoc w ramach środków z Europejskiego Funduszu Społecznego oraz pomoc na podstawie ustaw, np. pomoc w formie dodatku mieszkaniowego lub dodatku energetycznego, ale wyłącznie w tym przypadku, gdy pomocy tej udziela się bezpośrednio w ośrodku pomocy społecznej/miejskim ośrodku pomocy społecznej.

W części wspólnej dla powiatu/miasta na prawach powiatu dodatkowo ujęte zostały osoby niepełnosprawne korzystające ze świadczeń PFRON, dzieci przebywające w pieczy zastępczej oraz usamodzielniani wychowankowie jak również osoby korzystające ze wsparcia punktu interwencji kryzysowej.

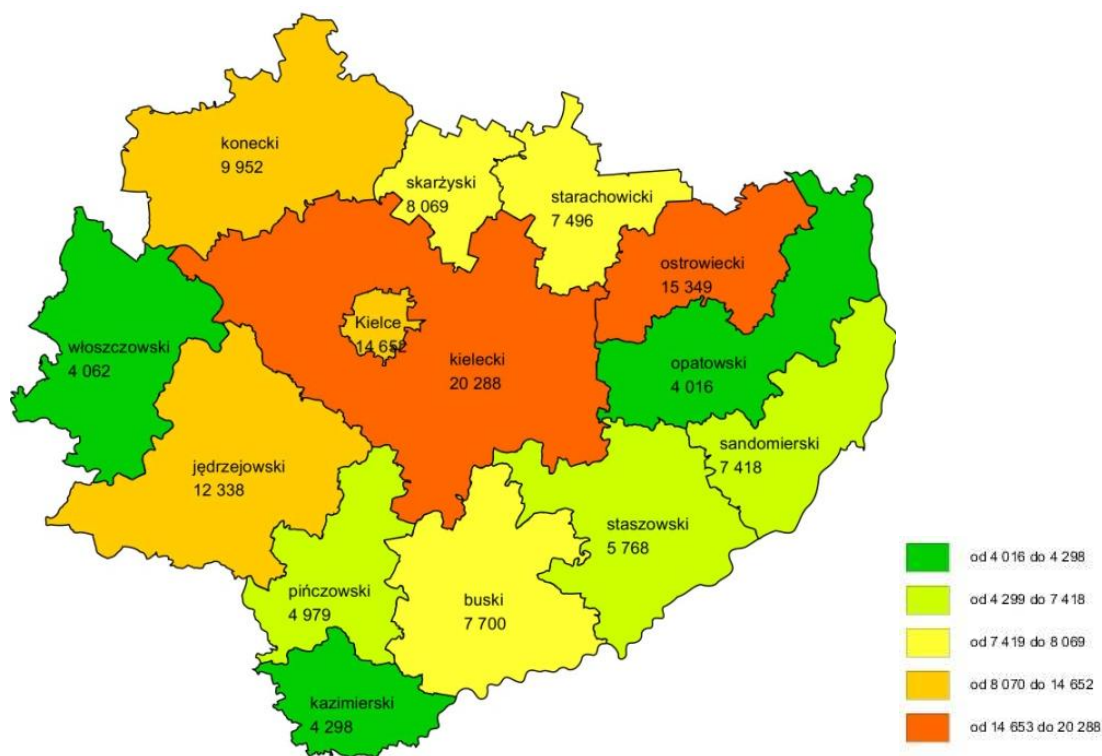

Wykres 5. Osoby i rodziny, którym udzielono pomocy i wsparcia na przestrzeni lat 2012 - 2014 wraz z prognozą.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie OZPS.

W świetle danych oceny zasobów pomocy społecznej, na przestrzeni lat 2013 – 2014, obserwujemy spadek liczby osób i rodzin, którym udzielono pomocy i wsparcia bez względu na rodzaj i formę świadczeń. Spadek liczby osób, którym udzielono pomocy i wsparcia w stosunku do 2013 roku wyniósł nieco ponad 1%. Ośrodki pomocy społecznej oraz powiatowe centra pomocy rodzinie w województwie świętokrzyskim, w swych prognozach zakładają wzrost ogólnej liczby osób korzystających z pomocy i wsparcia w 2015 roku.

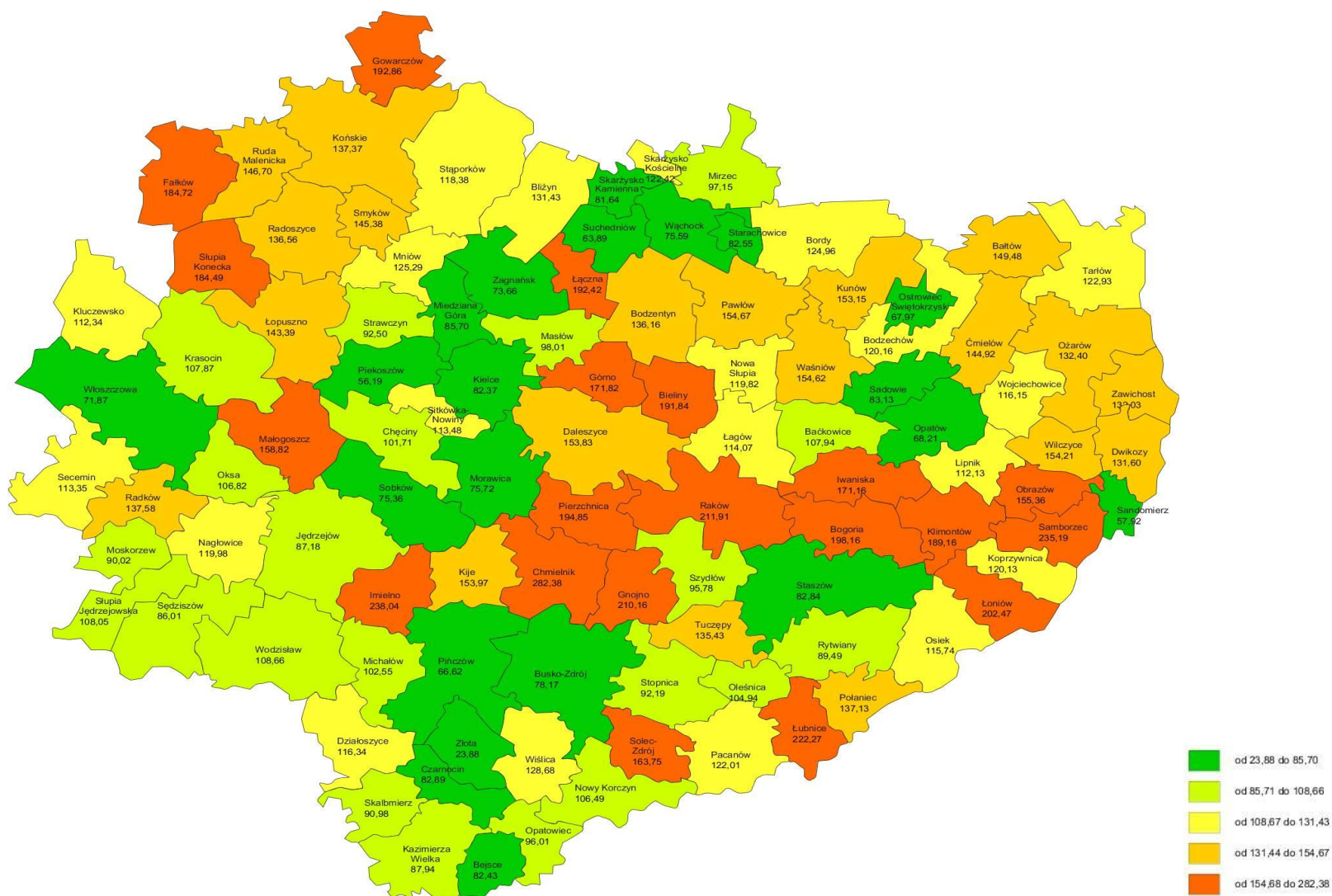
Mapa 4. Liczba osób, którym udzielono wsparcia w 2014 roku wg powiatów z terenu województwa świętokrzyskiego.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie OZPS

Mapa obrazuje przestrzenne zróżnicowanie liczby osób, którym udzielono pomocy i wsparcia bez względu na rodzaj, formę, liczbę świadczeń i źródło finansowania.

Mapa 5. Wartość wskaźnika liczba osób w rodzinach, którym przyznano świadczenie na każde 1000 mieszkańców w1 / w2 x 1000.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie OZPS

Tabela 1. Wskaźnik deprywacji lokalnej w 2014 r. - gmina i miasto na prawach powiatu.
Wartość wskaźnika liczba osób w rodzinach, którym przyznano świadczenie na
każde 1000 mieszkańców.

Lp.	GMINA	WARTOŚĆ WSKAŹNIKA
POWIAT BUSKI		
1.	Busko-Zdrój	78,17
2.	Gnojno*	210,16
3.	Nowy Korczyn	106,49
4.	Pacanów	122,01
5.	Solec-Zdrój	163,75
6.	Stopnica	92,19
7.	Tuczępy	135,43
8.	Wiślica	128,68
Średnia: 129,61		
POWIAT JĘDRZEJOWSKI		
9.	Imielno*	238,04
10.	Jędrzejów	87,18
11.	Małogoszcz	158,82
12.	Nagłowice	119,98
13.	Oksa	106,82
14.	Sędziszów	86,01
15.	Słupia Jędrzejowska	108,05
16.	Sobków	75,36
17.	Wodzisław	108,66
Średnia: 120,99		
POWIAT KAZIMIERSKI		
18.	Bejsce	82,43
19.	Czarnocin	82,89
20.	Kazimierza Wielka	87,94
21.	Opatowiec*	96,01
22.	Skalbmierz	90,98
Średnia: 88,05		
MIASTO KIELCE		
23.	Kielce	82,37

POWIAT KIELECKI		
24.	Bieliny	191,84
25.	Bodzentyn	136,16
26.	Chęciny	101,71
27.	Chmielnik*	282,38
28.	Daleszyce	153,83
29.	Górno	171,82
30.	Łagów	114,07
31.	Łopuszno	143,39
32.	Masłów	98,01
33.	Miedziana Góra	85,7
34.	Mniów	125,29
35.	Morawica	75,72
36.	Nowa Słupia	119,82
37.	Piekoszów	56,19
38.	Pierzchnica	194,85
39.	Raków	211,91
40.	Sitkówka-Nowiny	113,48
41.	Strawczyn	92,5
42.	Zagnańsk	73,66
Średnia: 133,81		
POWIAT KONECKI		
43.	Fałków	184,72
44.	Gowarczów*	192,86
45.	Końskie	137,37
46.	Radoszyce	136,56
47.	Ruda Maleniecka	146,7
48.	Słupia Konecka	184,49
49.	Smyków	145,38
50.	Stąporków	118,38
Średnia: 155,81		
POWIAT OPATOWSKI		
51.	Baćkowice	107,94
52.	Iwaniska*	171,16
53.	Lipnik	112,13
54.	Opatów	68,21
55.	Ożarów	132,4
56.	Sadowie	83,13
57.	Tarłów	122,93
58.	Wojciechowice	116,15

Średnia: 114,26		
POWIAT OSTROWIECKI		
59.	Bałów	149,48
60.	Bodzechów	120,16
61.	Ćmielów	144,92
62.	Kunów	153,15
63.	Ostrowiec Świętokrzyski	67,97
64.	Waśniów*	154,62
Średnia: 131,72		
POWIAT PIŃCZOWSKI		
65.	Działoszyce	116,34
66.	Kije*	153,97
67.	Michałów	102,55
68.	Pińczów	66,62
69.	Złota	23,88
Średnia: 92,67		
POWIAT SANDOMIERSKI		
70.	Dwikozy	131,6
71.	Klimontów	189,16
72.	Koprzywnica	120,13
73.	Łonów	202,47
74.	Obrazów	155,36
75.	Samorzec*	235,19
76.	Sandomierz	57,92
77.	Wilczyce	154,21
78.	Zawichost	132,03
Średnia: 153,12		
POWIAT SKARŻYSKI		
79.	Bliżyn	131,43
80.	Łączna*	192,42
81.	Skarżysko-Kościelne	122,42
82.	Skarżysko-Kamienna	81,64
83.	Suchedniów	63,89
Średnia: 118,36		
POWIAT STARACHOWICKI		
84.	Brody	124,96

85.	Mirzec	97,15
86.	Pawłów*	154,67
87.	Starachowice	82,55
88.	Wąchock	75,59
Średnia: 106,98		
POWIAT STASZOWSKI		
89.	Bogoria	198,16
90.	Łubnice*	222,27
91.	Oleśnica	104,94
92.	Osiek	115,74
93.	Połaniec	137,13
94.	Rytwiany	89,49
95.	Staszów	82,84
96.	Szydłów	95,78
Średnia: 130,79		
POWIAT WŁOSZCZOWSKI		
97.	Kluczewsko	112,34
98.	Krasocin	107,87
99.	Moskorzew	90,02
100.	Radków*	137,58
101.	Secemin	113,35
102.	Włoszczowa	71,87
Średnia: 105,50		

najwyższy wskaźnik gminy w odniesieniu do poszczególnych powiatów.

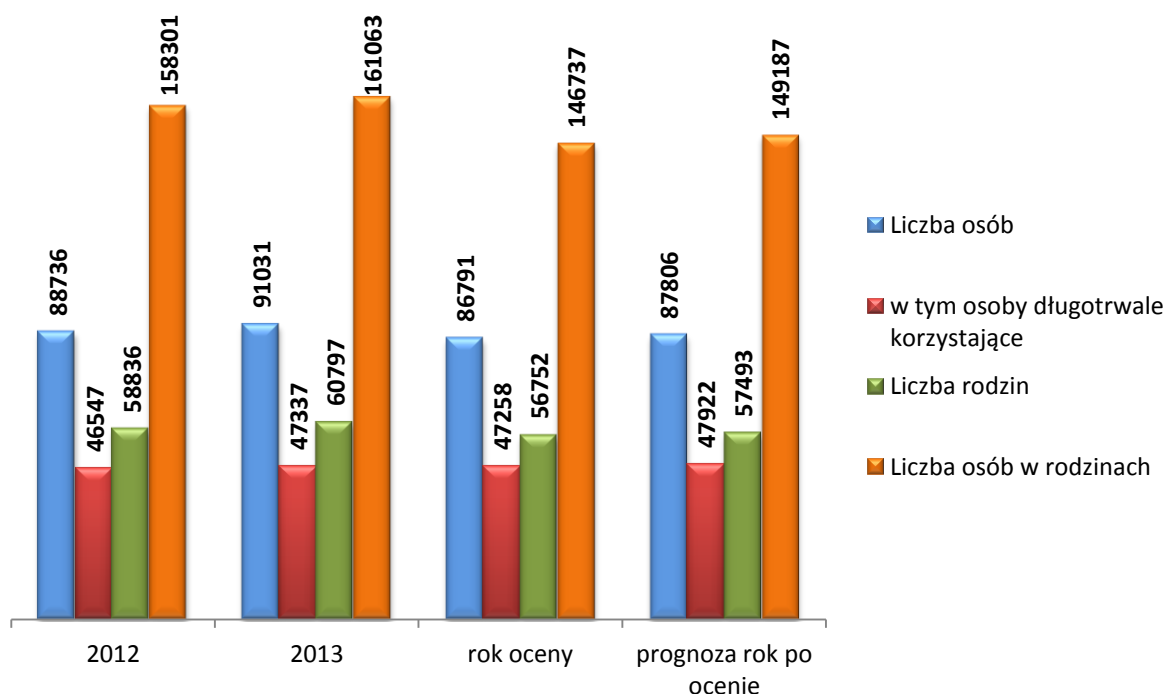
Źródło: Opracowanie własne na podstawie OZPS

Analiza wewnątrz regionalnego zróżnicowania wskaźnika deprywacji lokalnej tj. liczba osób w rodzinach, którym przyznano świadczenie na każde 1 000 mieszkańców wskazuje, iż najwięcej osób korzystających z pomocy społecznej odnotowujemy w powiatach: koneckim i sandomierskim. Gminy w których w/w wskaźnik osiąga najwyższe wartości to gminy: Łoniów, Koprzywnica, Łubnice, Raków, Imielno, Górno.

OSOBY I RODZINY, KTÓRYM PRZYZNANO ŚWIADCZENIE

W poniższej analizie ujęte zostały osoby, którym decyzją administracyjną przyznano świadczenie, wyłącznie na podstawie ustawy *o pomocy społecznej*, w tym osoby długotrwale korzystające ze świadczeń, które w ciągu 3 lat były zarejestrowane w systemie świadczeń pomocy społecznej (POMOST) przez co najmniej 18 miesięcy.

W grupie tej ujęte zostały również rodziny, które w danym okresie sprawozdawczym uzyskały pomoc i wsparcie w formie świadczeń pomocy społecznej bez względu na rodzaj, formę, liczbę i źródło – uwzględniając zarówno pomoc, która udzielona jest w formie decyzji administracyjnej, lub świadczeń bez decyzji.

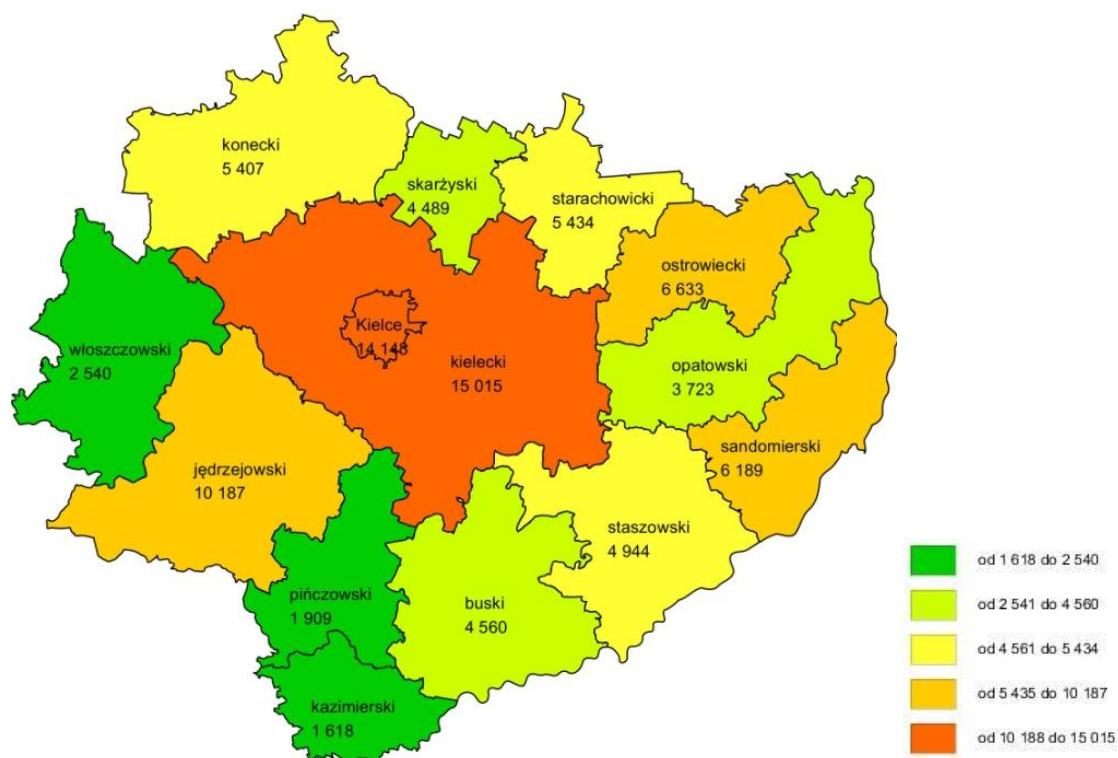
Wykres 6. Osoby i rodziny, którym przyznano świadczenia na przestrzeni lat 2012 - 2014 wraz z prognozą.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie OZPS.

W świetle danych pochodzących z oceny zasobów pomocy społecznej odnotowujemy w okresie 2012 – 2014 spadek liczby osób, którym przyznano świadczenia. W 2014 roku w stosunku do 2012 roku spadało blisko 2%. Ponad połowa beneficjentów korzystających ze świadczeń to osoby długotrwale korzystające z pomocy społecznej. Ośrodki pomocy społecznej oraz powiatowe centra pomocy rodzinie z województwa świętokrzyskiego w swych prognozach dotyczących liczby osób korzystających ze świadczeń

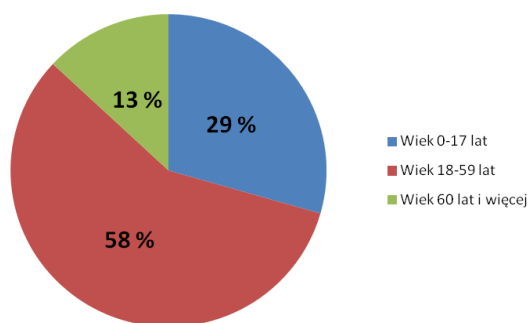
pomocy społecznej zakładają wzrost liczby osób, rodzin oraz osób w rodzinach, które uzyskają świadczenia z systemu pomocy społecznej.

Mapa 6. Liczba osób, którym świadczenie w 2014 roku wg powiatów z terenu województwa świętokrzyskiego.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie OZPS

Mapa prezentuje zróżnicowanie na poziomie powiatów liczby osób, które uzyskały świadczenia bez względu na rodzaj, formę, liczbę świadczeń i źródło finansowania, świadczenia w formie decyzji administracyjnej lub świadczeń bez decyzji. Najwięcej tego typu osób odnotowano w powiecie kieleckim i m. Kielce, najmniej w powiecie kazimierskim i pińczowskim.

Wykres 7. Osoby i rodziny, którym przyznano świadczenia z podziałem na wiek w 2014 roku.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie OZPS.

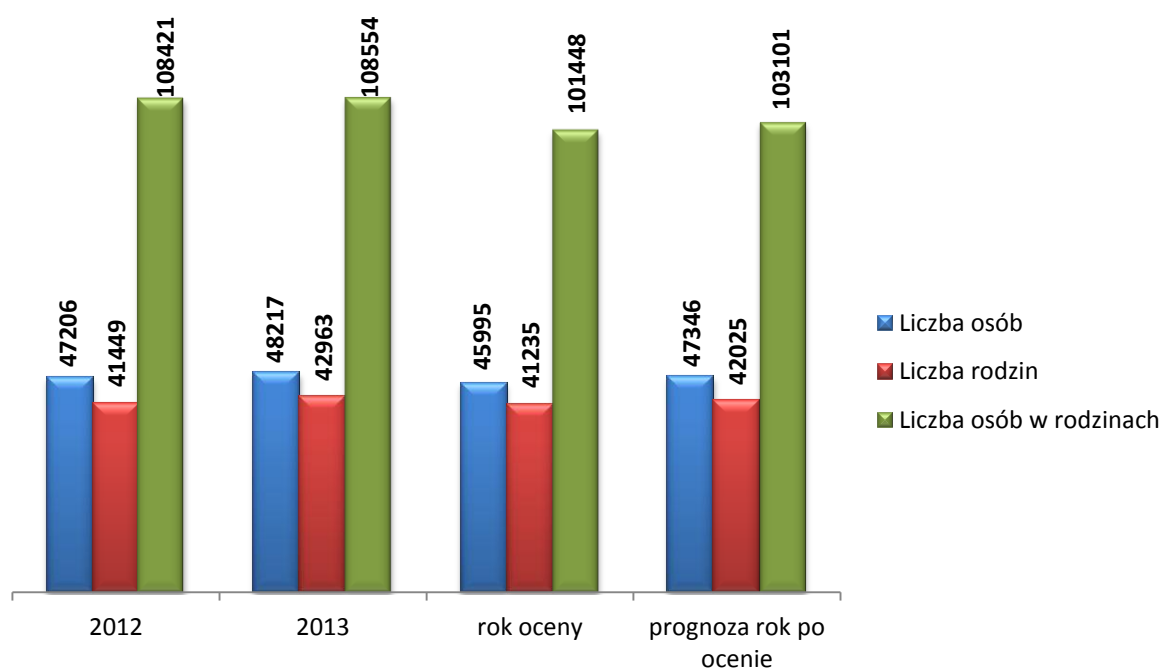
Powyższy wykres przedstawia procentowy rozkład osób, którym przyznano świadczenia w 2014 roku według grup wiekowych. W świetle danych oceny zasobów pomocy społecznej największą grupę osób, którym przyznano świadczenia pieniężne stanowią osoby w wieku produkcyjnym - **58%** osób. Następnie drugą pod względem liczności grupą osób, którym przyznano świadczenia pieniężne stanowią osoby w wieku przedprodukcyjnym - **29%**. Ostatnią grupę stanowią osoby w wieku poprodukcyjnym - **13%**. Liczba osób którym przyznano świadczenia w wieku 0 – 17 lat wynosi **23 515**, w wieku 18 – 59 lat wynosi **45 953**, natomiast w wieku 60 lat i więcej odnotowano **10 443**.

OSOBY I RODZINY, KTÓRYM PRZYZNANO ŚWIADCZENIA PIENIĘŻNE

W tej grupie ujmuje się osoby i rodziny, które w danym okresie sprawozdawczym uzyskały pomoc i wsparcie w formie świadczeń pieniężnych, do których można zaliczyć następujące formy pomocy:

- zasiłki celowe na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową lub ekologiczną,
- zasiłki stałe,
- zasiłki okresowe,
- zasiłki celowe na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom niemającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o powszechnym ubezpieczeniu w NFZ,
- zasiłki celowe na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego,
- inne zasiłki celowe,

- specjalne zasiłki celowe,
- pomoc na ekonomiczne usamodzielnienie w formie zasiłku lub pożyczki,
- pomoc pieniężna na usamodzielnienie,
- pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki,
- świadczenie pieniężne na utrzymanie i pokrycie wydatków związanych z nauką języka polskiego dla cudzoziemców, którzy uzyskali status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą.

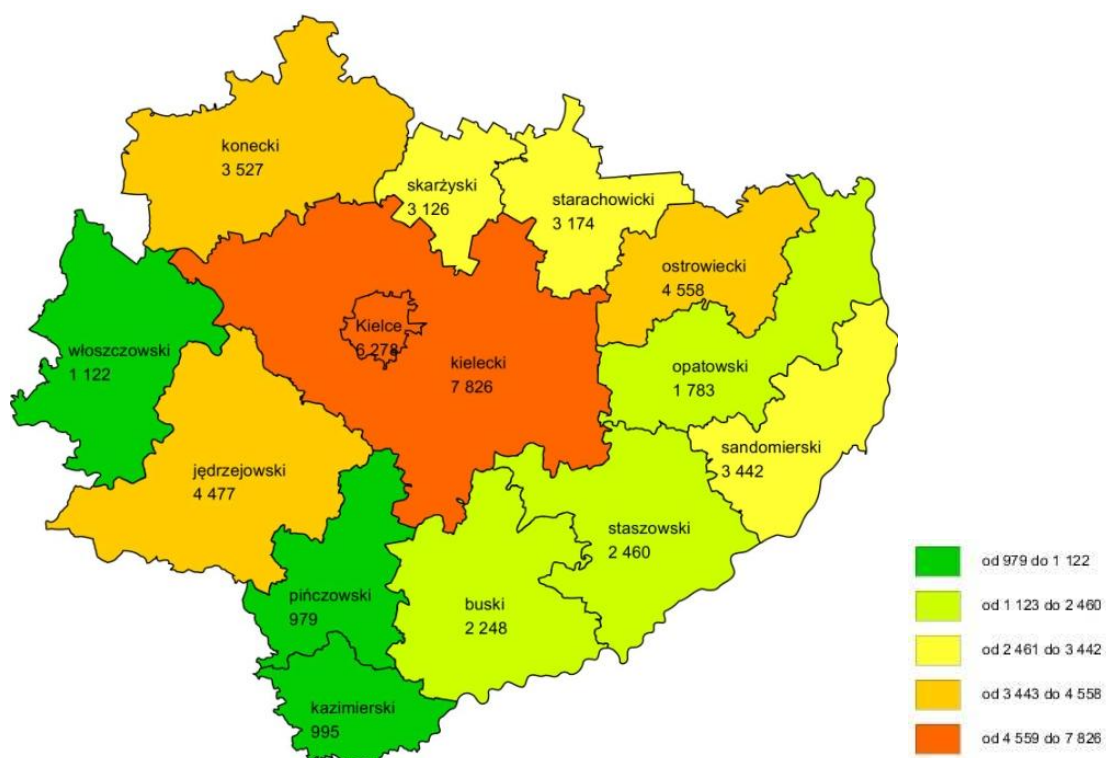

Wykres 8. Osoby i rodziny, którym przyznano świadczenie pieniężne na przestrzeni lat 2012-2014 wraz z prognozą.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie OZPS

Liczba osób, które otrzymały świadczenia pieniężne z pomocy społecznej w województwie świętokrzyskim w 2014 roku wyniosła **45 995**. W stosunku do 2013 roku jest to spadek o blisko **5%**. Liczba rodzin, które uzyskały świadczenie pieniężne wyniosła w 2014 roku **41 235** to jest mniej w stosunku do 2013 roku o **4%**. Ośrodki pomocy społecznej oraz powiatowe centra pomocy rodzinie z województwa świętokrzyskiego w swych prognozach dotyczących liczby osób korzystających ze świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej zakładają wzrost liczby osób, rodzin oraz osób w rodzinach, które uzyskują świadczenie z systemu pomocy społecznej.

Mapa 7. Liczba osób, którym świadczenie pieniężne w 2014 roku wg powiatów z terenu województwa świętokrzyskiego.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie OZPS

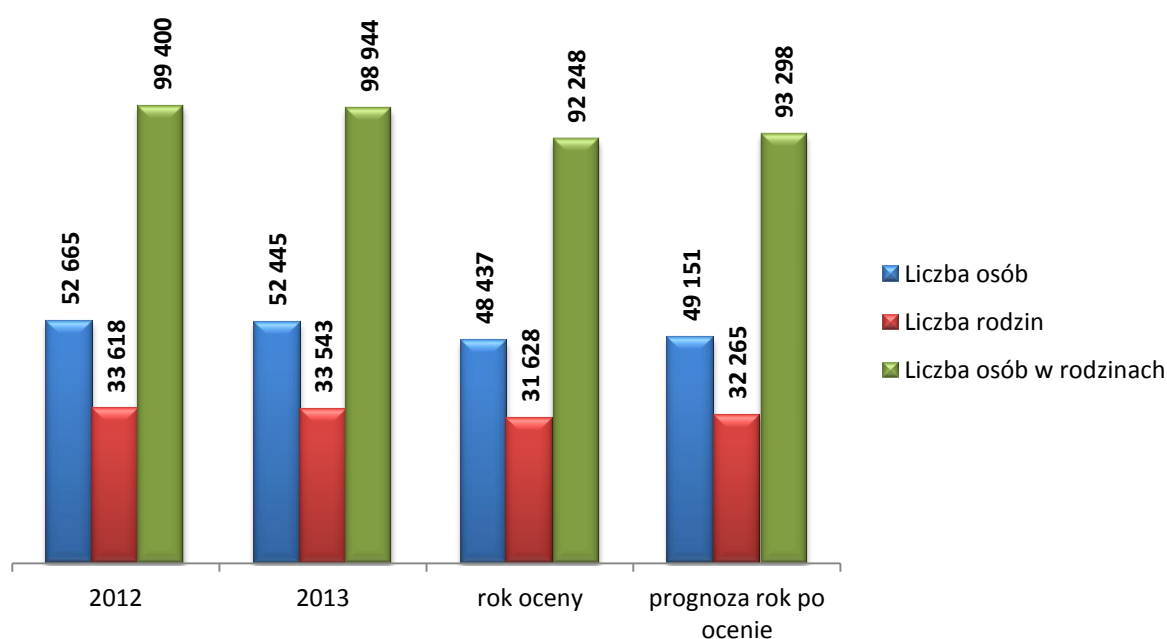
Mapa prezentuje zróżnicowanie na poziomie powiatów w liczby osób, które uzyskały świadczenia pieniężne z pomocy społecznej.

OSOBY I RODZINY, KTÓRYM PRZYZNANO ŚWIADCZENIA NIEPIENIĘŻNE

W tej grupie ujmuje się osoby i rodziny, które w danym okresie sprawozdawczym uzyskały pomoc i wsparcie w formie świadczeń niepieniężnych, do których należy zaliczyć następujące formy pomocy:

- specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- schronienie,
- posiłek,
- ubranie,
- inna pomoc,

- usługi opiekuńcze,
- specjalistyczne usługi opiekuńcze,
- zasiłki celowe w formie biletu kredytowanego,
- sprawienie pogrzebu,
- pomoc na usamodzielnienie w naturze,
- uzyskanie odpowiednich warunków mieszkaniowych (w ramach pomocy na usamodzielnianie),
- pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej (w ramach pomocy na usamodzielnienie).

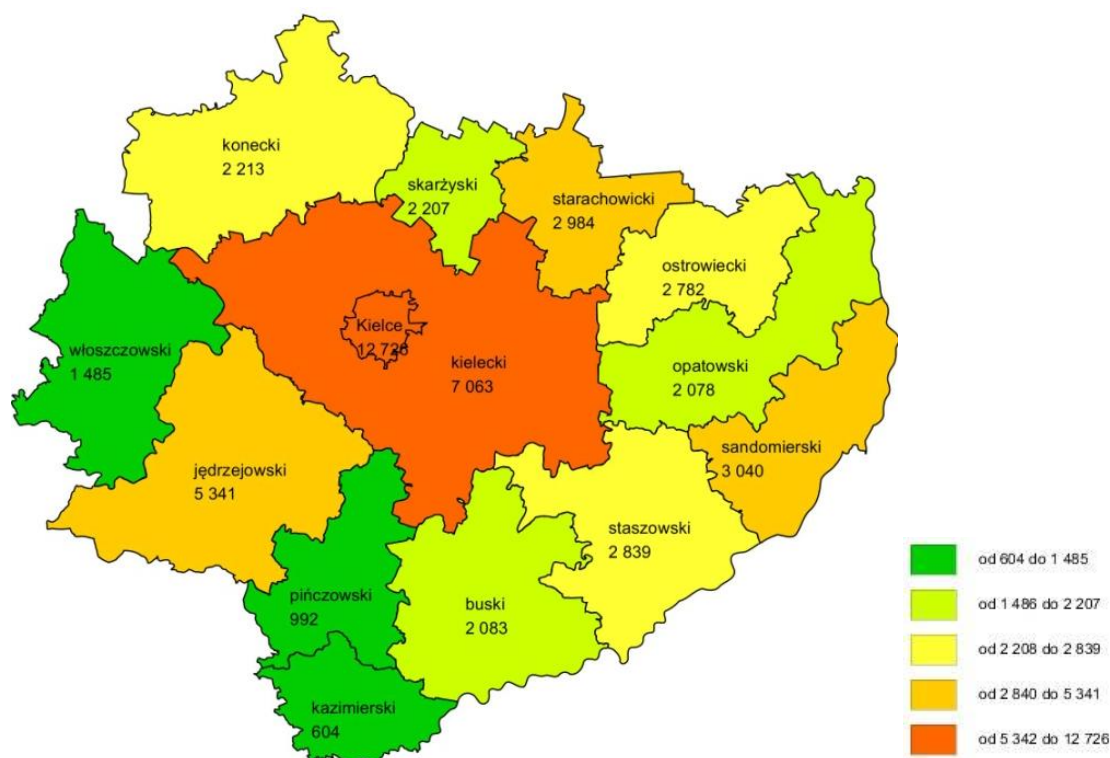

Wykres 9. Osoby i rodziny, którym przyznano świadczenie niepieniężne na przestrzeni lat 2012 – 2014 wraz z prognozą.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie OZPS

Analiza danych dotyczących liczby osób, którym przyznano świadczenie niepieniężne w 2014 roku odnotowano spadek o **7,6%** w stosunku do roku 2013. Liczba rodzin, którym przyznano świadczenia niepieniężne w 2014 roku wyniosła **316 228** i jest to spadek w odniesieniu do 2013 roku o niespełna **6%**. Prognoza na rok po ocenie uwzględnia wzrost w zakresie tego typu świadczeń w liczbie osób, rodzin i liczby osób w rodzinach.

Mapa 8. Liczba osób, którym świadczenie niepieniężne w 2014 roku wg powiatów z terenu województwa świętokrzyskiego.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie OZPS

Mapa prezentuje zróżnicowanie na poziomie powiatów w zakresie liczby osób, które uzyskały świadczenie niepieniężne z pomocy społecznej. Najwięcej tego typu osób odnotowano w m. Kielce i powiecie kieleckim, najmniej w powiecie kazimierskim i pińczowskim.

OSOBY I RODZINY Z KTÓRYMI PRZEPROWADZONO WYWIAD ŚRODOWISKOWY

W tej grupie ujmuje się osoby i rodziny z którymi przeprowadzone zostały rodzinne wywiady środowiskowe. Dana osoba i rodzina jest ujęta raz, bez względu na przypadki aktualizacji wywiadu środowiskowego. Dane dotyczą wywiadów przeprowadzonych w związku z realizacją ustawy o pomocy społecznej. W przypadku zadań powiatów uwzględniono także osoby usamodzielniane, dla których proces usamodzielniania rozpoczął się przed 1 stycznia roku oceny.

Tabela 2. Liczba osób i rodzin, z którymi przeprowadzono wywiad środowiskowy.

	Rok 2014	Proгноza na 2015 rok
Liczba osób ogółem	89 227	90 487
Liczba rodzin	58 379	59 996
Liczba osób w rodzinach	159 810	164 032

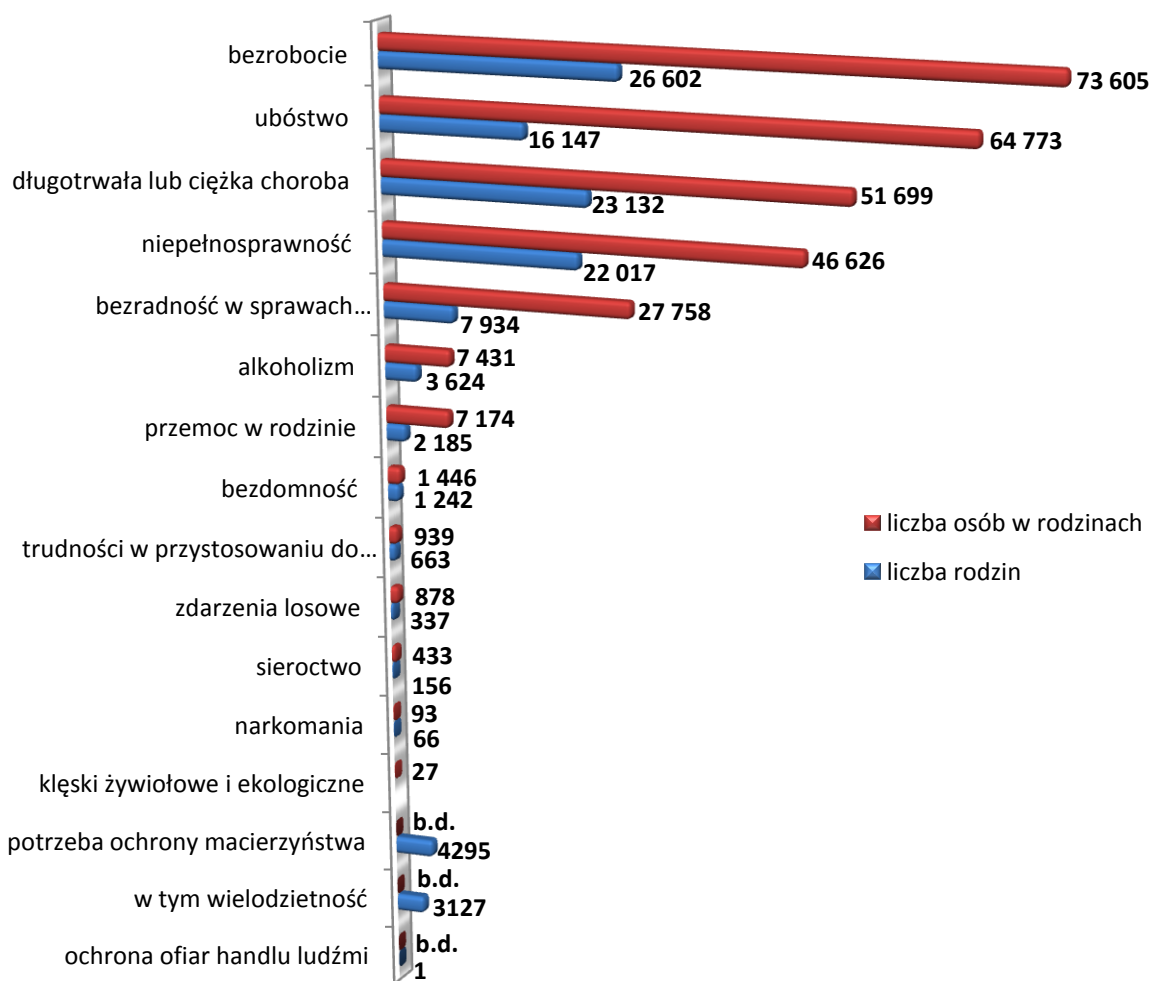
Źródło: Opracowanie własne na podstawie OZPS

Liczba osób, z którymi przeprowadzono wywiad środowiskowy w roku oceny wyniosła **89 227**, liczba rodzin wyniosła **58 379**, a liczba osób w rodzinach stanowi liczbę **159 810**. W świetle zgromadzonych danych oceny zasobów społecznych prognoza na 2015 rok wykazuje wzrost przeprowadzonych wywiadów środowiskowych.

POWODY UDZIELENIA POMOCY I WSPARCIA

Dane dotyczące powodów przyznania pomocy, uwzględniają wszystkie przyczyny trudnej sytuacji życiowej wymienione w art. 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. *o pomocy społecznej*. Analizując dane należy mieć na uwadze fakt, iż w jednej rodzinie może wystąpić kilka przyczyn przyznania pomocy w związku z tym jedna rodzina może być wykazana przy jednej lub przy kilku przyczynach przyznawania pomocy społecznej.

Poniższy wykres przedstawia liczbę osób oraz liczbę osób w rodzinach według powodów przyznania pomocy w roku oceny. Niezmiennie w województwie świętokrzyskim najczęstsze powody udzielania pomocy społecznej to: bezrobocie, ubóstwo, długotrwała i ciężka choroba oraz niepełnosprawność i bezdomność.

Wykres 10. Powody udzielenia pomocy i wsparcia.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie OZPS

Tabela 3. Powody przyznawania pomocy społecznej na przestrzeni lat 2012-2014 wraz z prognozą.

	2012 r.	2013 r.	Ocena 2014 r.	Prognoza na 2015 r.
Ubóstwo				
Liczba rodzin	24 029	26 179	26 147	26 914
Liczba osób w rodzinach	63 691	68 067	64 773	66 909
Bezrobocie				
Liczba rodzin	26 348	28 717	26 602	26 748

Liczba osób w rodzinach	76 756	81 618	73 605	73 501
Niepełnosprawność				
Liczba rodzin	19 483	20 792	22 017	22 737
Liczba osób w rodzinach	44 171	46 674	46 626	47 372
Długotrwała lub ciężka choroba				
Liczba rodzin	20 995	22 067	23 132	23 863
Liczba osób w rodzinach	49 993	50 996	51 699	53 365
Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych				
Liczba rodzin	7 775	8 119	7 934	8 368
Liczba osób w rodzinach	28 303	28 929	27 758	28 868
Alkoholizm				
Liczba rodzin	3 327	3 562	3 624	3 838
Liczba osób w rodzinach	7 239	7 734	7 431	7 848
Narkomania				
Liczba rodzin	61	59	66	77
Liczba osób w rodzinach	91	81	93	115
Potrzeba ochrony macierzyństwa				
Liczba rodzin	4 056	4 181	4 295	4 397
w tym: wielodzietność				
Liczba rodzin	2 977	3 053	3 127	3 208
Bezdomność				
Liczba rodzin	1 017	1 299	1 242	1 283
Liczba osób w rodzinach	1 198	1 520	1 446	1 643
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego				
Liczba rodzin	703	688	663	709
Liczba osób w rodzinach	1 076	1 013	939	1 011
Zdarzenia losowe				
Liczba rodzin	565	386	337	294
Liczba osób w rodzinach	1 680	1 095	878	820
Kłęski żywiołowe i ekologiczne				
Liczba osób	580	748	27	157

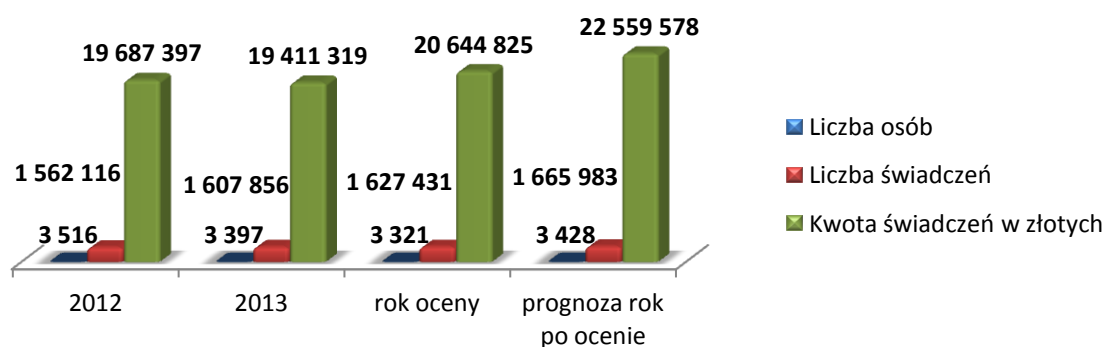
Sieroctwo				
Liczba rodzin	262	168	156	155
Liczba osób w rodzinach	709	486	433	418
Przemoc w rodzinie				
Liczba rodzin	1 526	1 499	2 185	2 417
Liczba osób w rodzinach	5 157	4 695	7 174	7 552
Ochrona ofiar handlu ludźmi				
Liczba rodzin	1	0	1	1

Źródło: Opracowanie własne na podstawie OZPS

Tabela zawiera szczegółowe dane dotyczące liczby osób, liczby rodzin, liczby osób w rodzinach w latach 2012 – 2014 oraz prognozę na 2015 rok. Najczęściej występujące problemy społeczne w województwie świętokrzyskim to: bezrobocie, ubóstwo, długotrwała i ciężka choroba oraz niepełnosprawność i bezdomność obserwujemy spadek liczby osób otrzymujących pomoc. Prognozy ośrodków pomocy społecznej oraz powiatowych centrów pomocy rodzinie w zakresie tych pięciu najczęściej występujących problemów wykazują wzrost liczby beneficjentów korzystających z pomocy na 2015 rok.

USŁUGI POMOCY SPOŁECZNEJ

Usługi opiekuńcze dotyczą usług opiekuńczych realizowanych w ramach zadań własnych gminy. Poniższy wykres przedstawia usługi opiekuńcze ogółem zawierające liczbę osób, świadczeń oraz kwotę świadczeń w złotych na przestrzeni lat 2012 – 2014 wraz z prognozą.

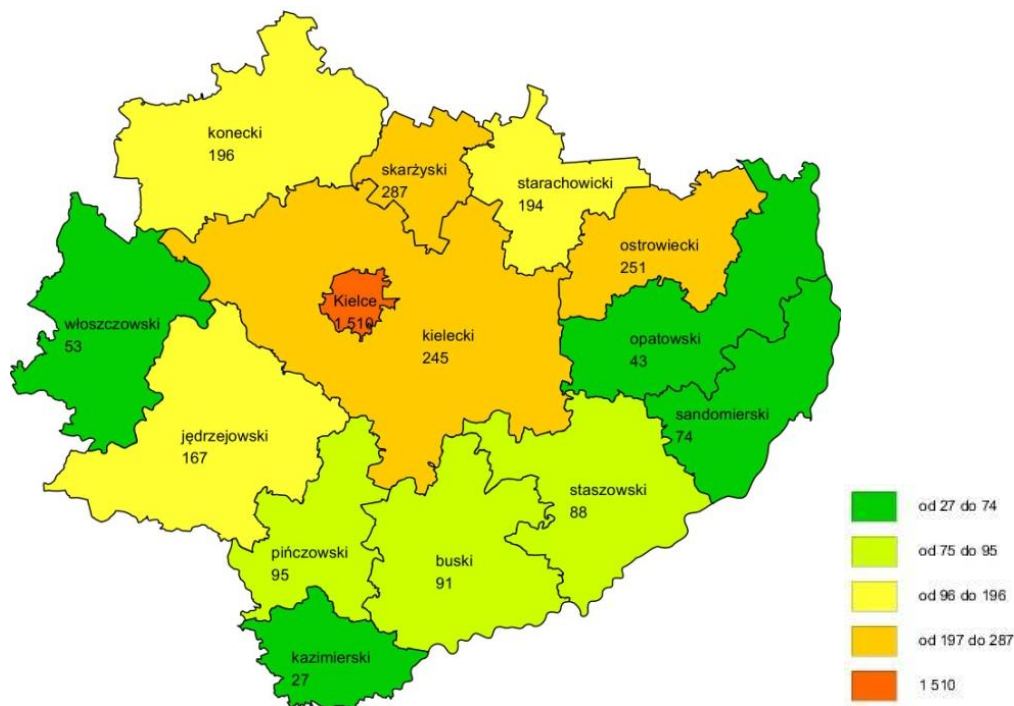

Wykres 11. Usługi opiekuńcze ogółem na przestrzeni lat 2012 – 2014 wraz z prognozą.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie OZPS

W analizowanym okresie 2012 – 2014 obserwujemy wzrost kwoty świadczeń wydawanych na usługi opiekuńcze w roku oceny.

Mapa 9. Liczba osób, którym świadczenie niepieniężne w 2014 roku wg powiatów z terenu województwa świętokrzyskiego.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie OZPS

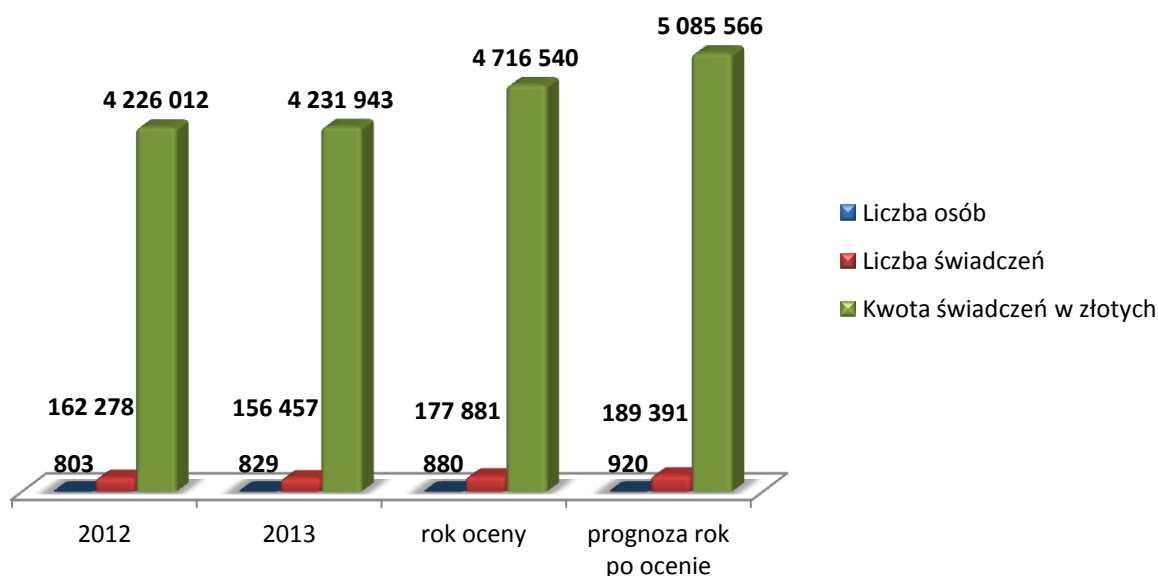
Mapa prezentuje liczbę osób korzystających z usług opiekuńczych w 2014 roku w poszczególnych powiatach województwa świętokrzyskiego. Najwięcej tego typu osób odnotowano w m. Kielce, najmniej w powiecie kazimierskim.

SPECJALISTYCZNE USŁUGI DLA OSÓB Z ZABURZENIAMI PSYCHICZNYMI

Specjalistyczne usługi dla osób z zaburzeniami psychicznymi są szczególnym rodzajem usług specjalistycznych. Pomoc udzielana jest określonej grupie osób, realizowana w miejscu ich zamieszkania w ramach zadań zleconych gminie. Zasady jej przyznawania i odpłatności określa rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej, a nie tak jak w przypadku pozostałych usług opiekuńczych, regulacje gminne.

Ustawa o ochronie zdrowia psychicznego określa, że środki pomocy społecznej w porozumieniu z poradniami zdrowia psychicznego czy innymi specjalistycznymi

placówkami terapeutycznymi, organizują oparcie społeczne dla osób, które z powodów choroby psychicznej lub upośledzenia umysłowego mają poważne trudności w życiu codziennym, zwłaszcza w relacjach z otoczeniem, w zakresie edukacji, zatrudnienia oraz w sprawach bytowych.

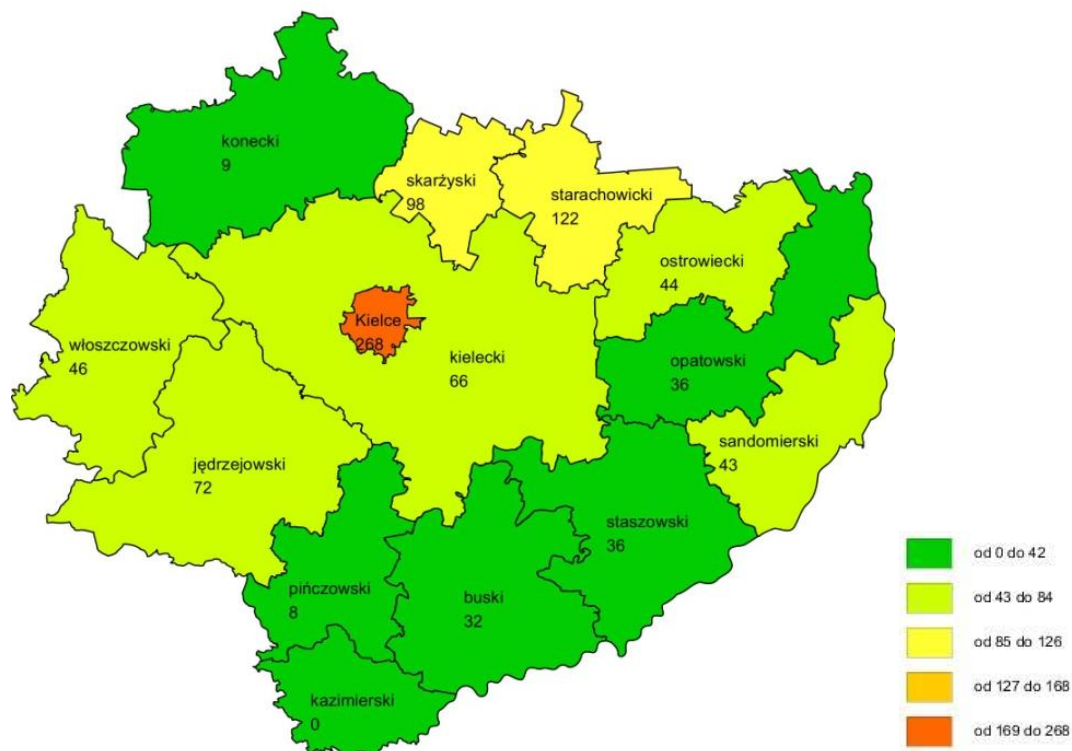
Wykres 12. Specjalistyczne usługi dla osób z zaburzeniami psychicznymi na przestrzeni lat 2012 – 2014 wraz z prognozą.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie OZPS

Na przestrzeni lat 2012 – 2014 obserwujemy wzrost liczby osób korzystających ze specjalistycznych usług dla osób z zaburzeniami psychicznymi, a także wzrost wolumenu kwoty świadczeń przeznaczonych na realizację tego typu usług o niespełna 12%. Prognozy wskazują dalszy wzrost zapotrzebowania na tego typu usługi.

Mapa poniżej prezentuje liczbę osób z zaburzeniami psychicznymi, objętych specjalistycznymi usługami w 2014 roku wg powiatów z terenu województwa świętokrzyskiego. Brak realizacji tego typu usług odnotowano w powiecie kazimierskim, a najmniejsza liczba odnotowana jest w powiecie pińczowskim.

Mapa 10. Liczba osób z zaburzeniami psychicznymi, objętych specjalistycznymi usługami w 2014 roku wg powiatów z terenu województwa świętokrzyskiego.

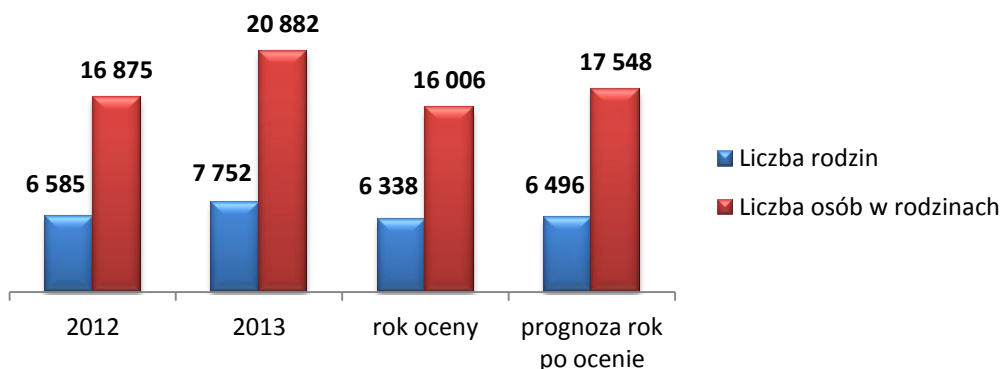
Źródło: Opracowanie własne na podstawie OZPS

PORADNICTWO SPECJALISTYCZNE

Poradnictwo prawne, psychologiczne i rodzinne jest świadczone osobom, rodzinom, które mają trudności lub wykazują potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych, bez względu na posiadany dochód. Poradnictwo prawne realizowane jest poprzez udzielenie informacji o obowiązujących przepisach z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego, zabezpieczenia społecznego oraz ochrony praw lokatorów.

Poradnictwo psychologiczne realizuje się przez procesy diagnozowania, profilaktyki i terapii.

Poradnictwo rodzinne obejmuje problemy funkcjonowania rodziny, w tym problemy opieki nad osobą niepełnosprawną, a także terapię rodzinną.

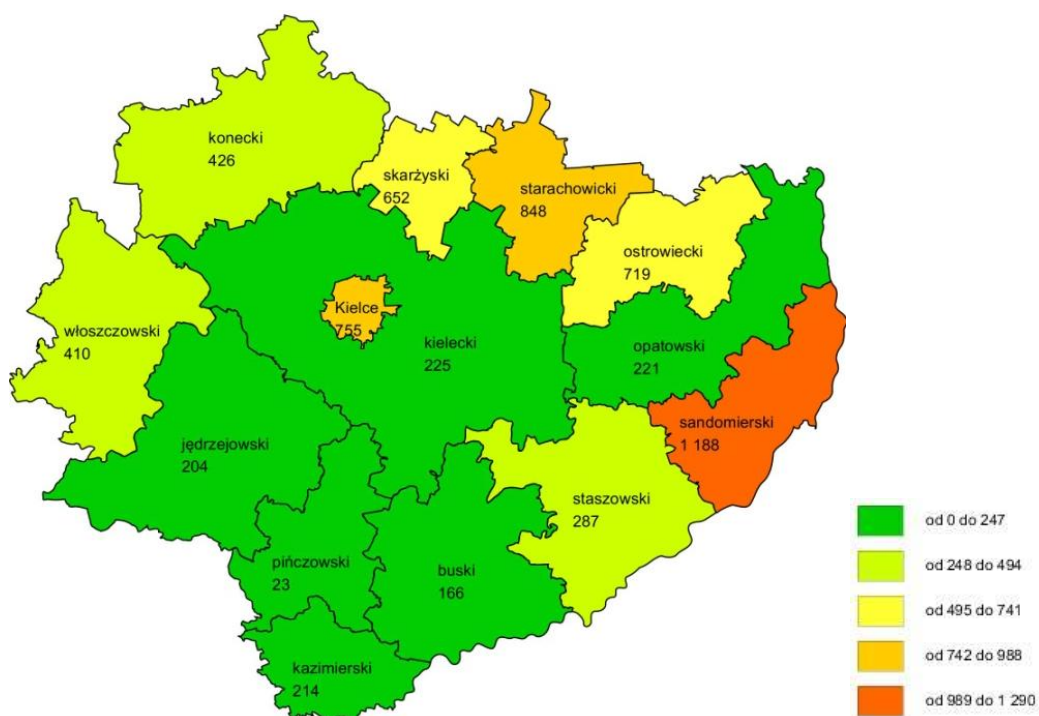

Wykres 13. Poradnictwo specjalistyczne na przestrzeni lat 2012 – 2014 wraz z prognozą.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie OZPS.

W roku oceny obserwujemy **18 %** spadek liczby rodzin oraz **23%** liczby osób w rodzinach, korzystających z formy wsparcia jaką jest poradnictwo specjalistyczne. Prognozy ośrodków pomocy społecznej oraz powiatowych centrów pomocy rodzinie planują wzrost liczby beneficjentów, którzy będą korzystali ze specjalistycznego poradnictwa.

Mapa 11. Poradnictwo specjalistyczne w 2014 roku wg powiatów z terenu województwa świętokrzyskiego.

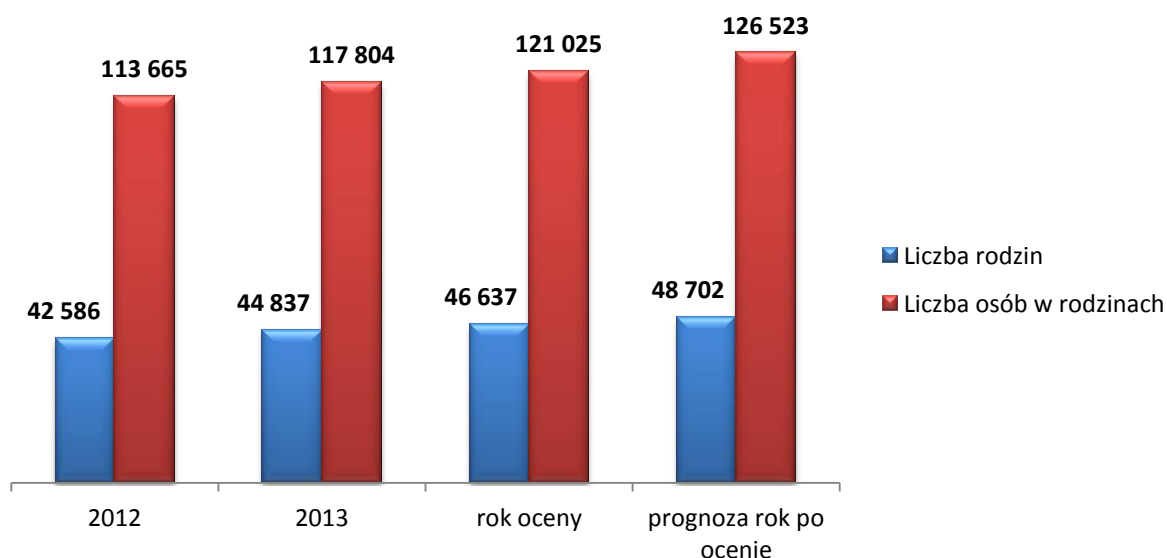

Źródło: Opracowanie własne na podstawie OZPS

Mapa prezentuje poradnictwo specjalistyczne w 2014 roku wg powiatów z terenu województwa świętokrzyskiego. Najwięcej osób korzystających z poradnictwa specjalistycznego odnotowano w powiecie sandomierskim, najmniejszą liczbę odnotowano w powiecie pińczowskim.

PRACA SOCJALNA

Praca socjalna to działalność zawodowa mająca na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi. Praca socjalna świadczona jest osobom i rodzinom bez względu na posiadany dochód. Środowisko zawodowe pomocy i integracji społecznej oddziela profesjonalną pracę socjalną, jako działalność skoncentrowaną na pomaganiu innym, pracę z drugim człowiekiem, skupienie się na rozwiązywaniu problemów jednostki, rodziny lub grupy społecznej od zjawiska błędnie w społeczeństwie utożsamianego z pracą socjalną jako wypłacaniem zasiłków i świadczeń pomocy społecznej.

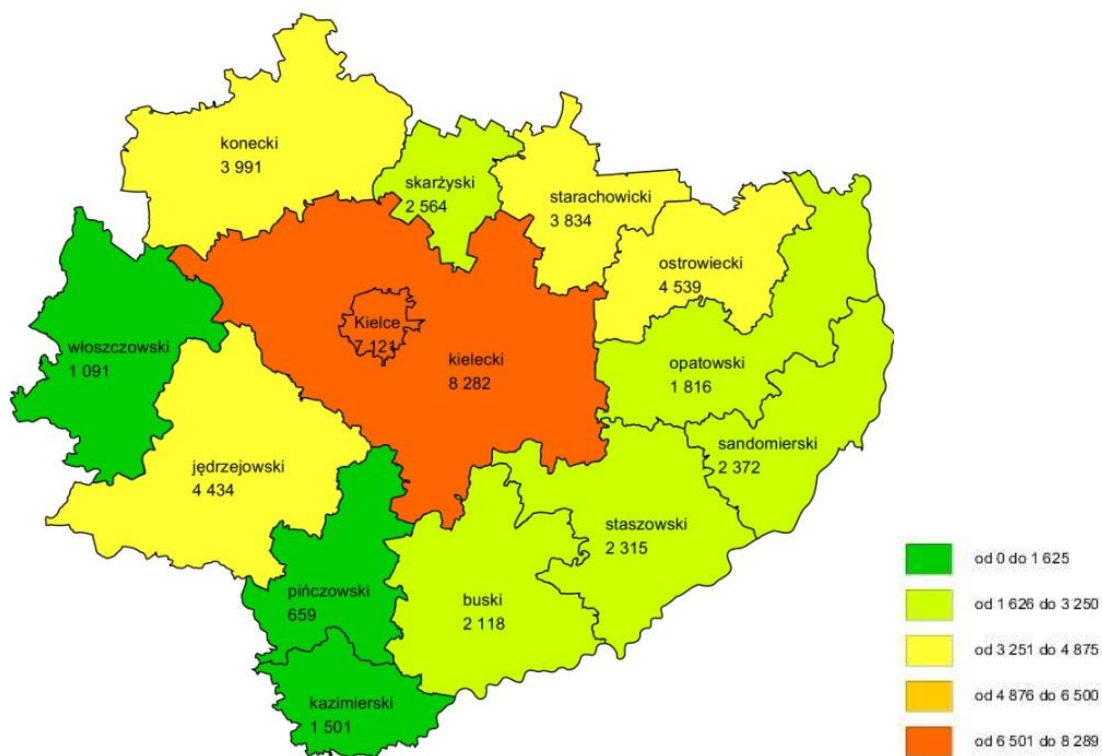
Wykres 14. Liczba rodzin i osób w rodzinach objętych pracą socjalną na przestrzeni lat 2012 – 2014 wraz z prognozą.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie OZPS

Obserwowany jest systematyczny wzrost liczby rodzin objętych pracą socjalną. W roku oceny liczba rodzin objętych pracą socjalną wzrosła w stosunku do 2013 roku

o 4%. Ośrodki pomocy społecznej oraz powiatowe centra pomocy rodzinie szacują dalszy wzrost liczby osób objętych pracą socjalną.

Mapa 12. Liczba rodzin objętych pracą socjalną w 2014 roku wg powiatów z terenu województwa świętokrzyskiego.

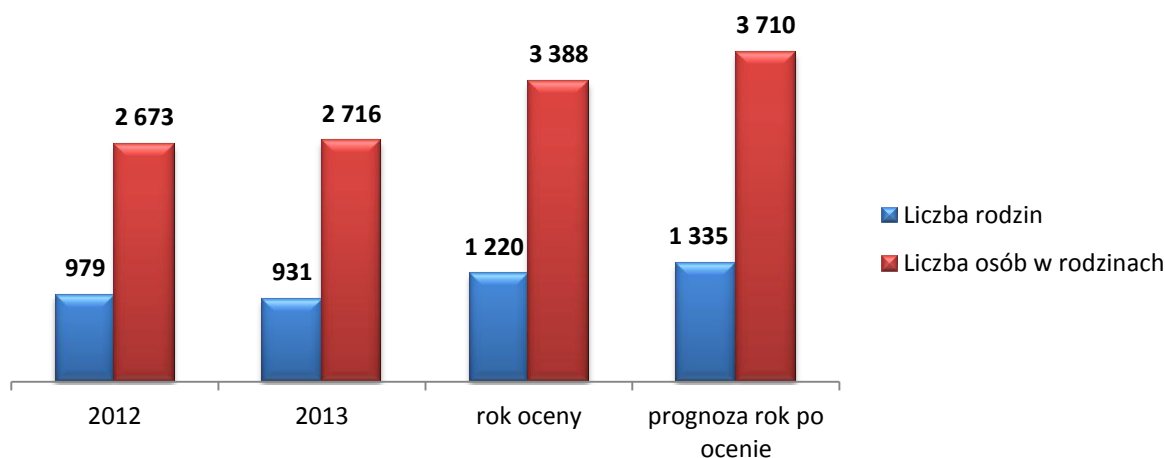
Źródło: Opracowanie własne na podstawie OZPS

Mapa prezentuje liczbę rodzin objętych pracą socjalną w 2014 roku, w poszczególnych powiatach województwa świętokrzyskiego. Najwięcej tego typu rodzin odnotowano w powiecie kieleckim i m. Kielce, najmniej w powiecie pińczowskim.

INTERWENCJA KRYZYSOWA

Interwencja kryzysowa stanowi zespół interdyscyplinarnych działań podejmowanych na rzecz osób i rodzin będących w stanie kryzysu. Celem interwencji kryzysowej jest przywrócenie równowagi psychicznej i umiejętności samodzielnego radzenia sobie, a dzięki temu zapobieganie przejściu reakcji kryzysowej w stan chronicznej niewydolności psychospołecznej. Interwencją kryzysową obejmuje się osoby i rodziny bez względu na posiadany przez nie dochód. W ramach interwencji kryzysowej udziela się natychmiastowej

specjalistycznej pomocy psychologicznej, a w zależności od potrzeb – poradnictwa socjalnego lub prawnego, w sytuacjach uzasadnionych – schronienia do 3 miesięcy.

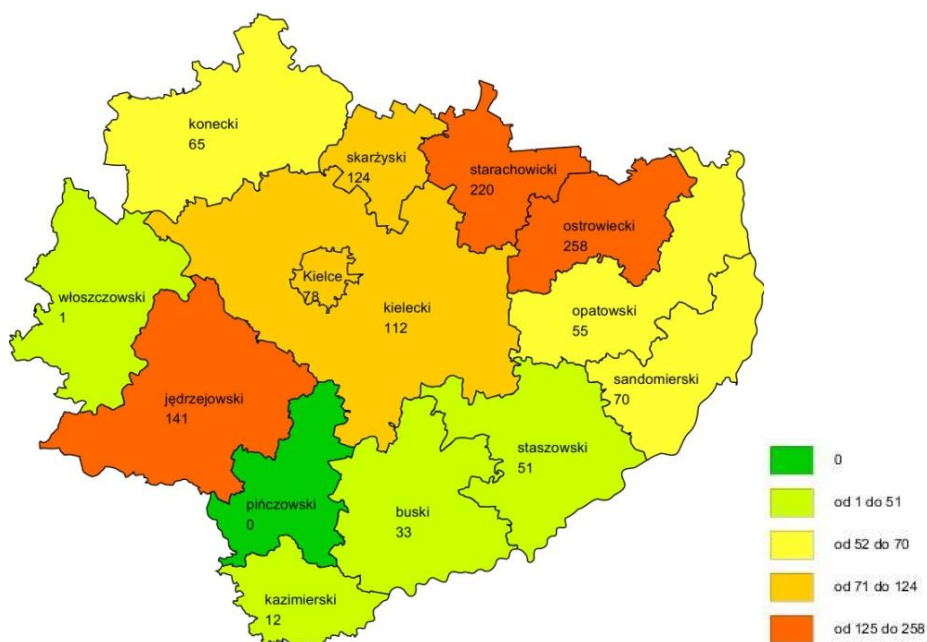

Wykres 15. Liczba rodzin i osób w rodzinach objętych interwencją kryzysową na przestrzeni lat 2012 – 2014 wraz z prognozą.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie OZPS

Liczba rodzin objętych interwencją kryzysową w 2014 roku w stosunku do roku 2013 wzrosła o **24%**. Prognozowany jest dalszy wzrost liczby rodzin objętych interwencją kryzysową w województwie świętokrzyskim.

Mapa 13. Liczba rodzin objętych interwencją kryzysową w 2014 roku wg powiatów z terenu województwa świętokrzyskiego.

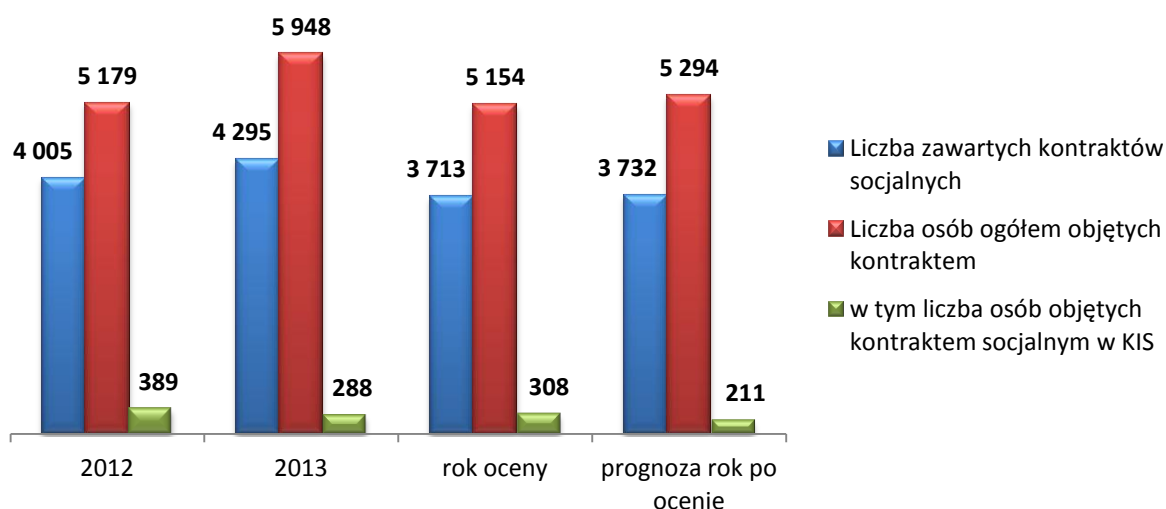

Źródło: Opracowanie własne na podstawie OZPS

Mapa prezentuje liczbę rodzin objętych interwencją kryzysową w 2014 roku wg powiatów z terenu województwa świętokrzyskiego. Najwięcej tego typu rodzin odnotowano w powiecie ostrowieckim.

KONTRAKT SOCJALNY

Kontrakt socjalny to pisemna umowa zawarta między ośrodkami pomocy społecznej a osobą (rodziną) ubiegającą się o pomoc, określająca sposób współdziałania w rozwiązywaniu problemów osoby lub rodziny znajdującej się w trudnej sytuacji życiowej oraz uwzględniająca możliwości wykorzystania zasobów środowiska lokalnego. Kontrakt zawiera m.in. opis sytuacji życiowej osoby lub rodziny oraz opis działań koniecznych do podjęcia przez nią, a także formę, zakres i czas udzielonej pomocy przez ośrodek. Okres na jaki zawierany jest kontrakt socjalny dostosowany jest do sytuacji życiowej, w jakiej znajduje się osoba zawierająca kontrakt oraz do form wsparcia zaproponowanych przez ośrodek.

Wykres 16. Liczba zawartych kontraktów oraz osób objętych kontraktem socjalnym na przestrzeni lat 2012 – 2014 wraz z prognozą.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie OZPS

Dane dotyczące liczby zawartych kontraktów socjalnych oraz liczby osób objętych kontraktem socjalnym wskazują, iż w roku oceny w stosunku do lat 2012 oraz 2013 odnotowano mniejszą liczbę zawartych kontraktów socjalnych oraz mniejszą liczbę osób objętych tego typu instrumentem aktywizacyjnym. Natomiast obserwowany jest wzrost w zakresie liczby osób objętych kontraktem w Klubach Integracji Społecznej o 6% w okresie

2013 – 2014 roku. Prognoza rok po ocenie wykazuje spadek liczby osób objętych kontraktem socjalnym w Klubach Integracji Społecznej.

1. ZADANIA OPS ORAZ MOPS I MOPR

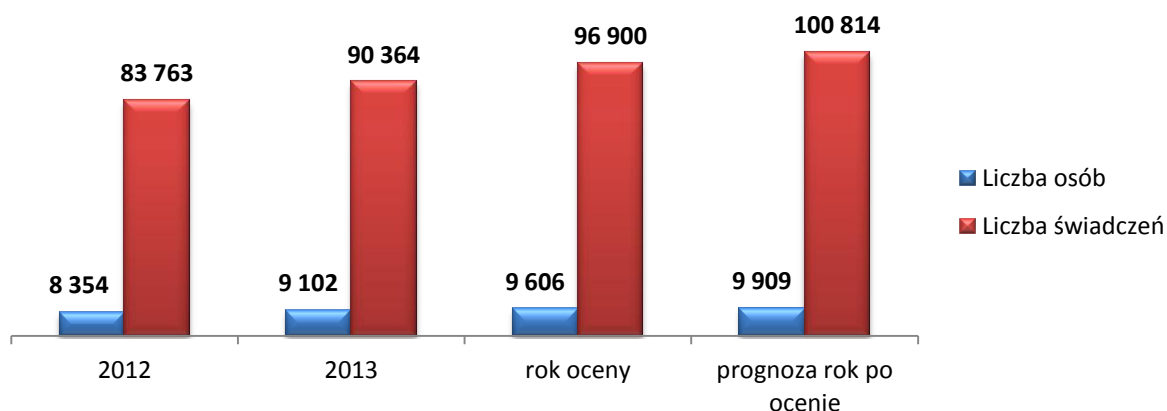
ZASIŁEK STAŁY

Przysługuje:

- pełnoletniej osobie samotnie gospodarującej, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej;
- pełnoletniej osobie pozostającej w rodzinie, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód, jak również dochód na osobę w rodzinie są niższe od kryterium dochodowego na osobę w rodzinie.

Zasiłek stały ustala się w wysokości:

- w przypadku osoby samotnie gospodarującej – różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej, a dochodem tej osoby z tym, że kwota zasiłku nie może być wyższa niż 529 zł miesięcznie;
- w przypadku osoby w rodzinie – różnice między kryterium dochodowym na osobę w rodzinie, a dochodem na osobę w rodzinie.

Wykres 17. Zasiłek stały w latach 2012 – 2014 wraz z prognozą.

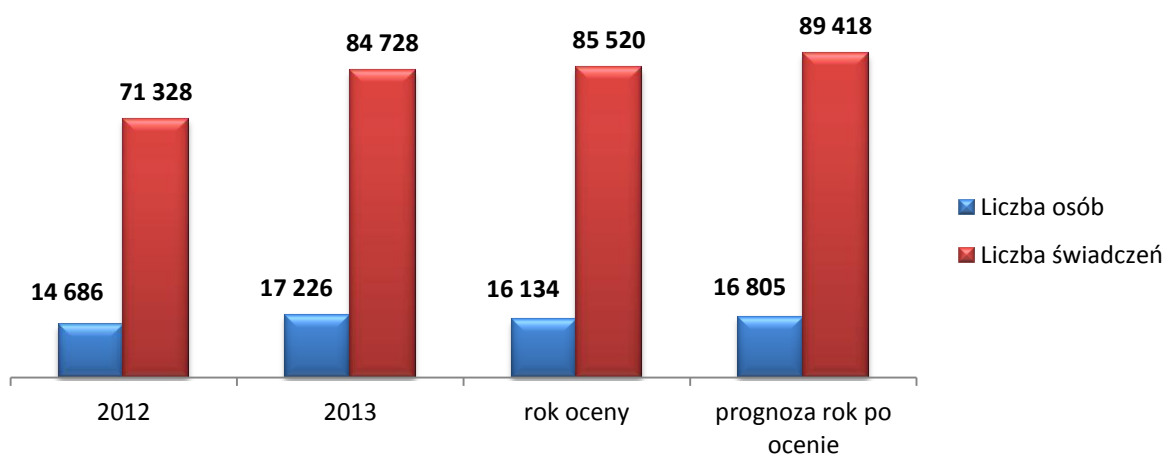
Źródło: Opracowanie własne na podstawie OZPS.

W analizowanym okresie 2012 – 2014, obserwujemy wzrost liczby osób, liczby świadczeń oraz kwoty wydatkowanej na zasiłki stałe. Wzrost liczby osób, które otrzymały zasiłek stały w 2014 roku w stosunku do 2013 roku, wyniósł 7% a liczby świadczeń wyniósł 5,5%. Kwota przeznaczona na świadczenia w 2014 roku wzrosła w stosunku do roku 2012 o 25% i wyniosła w sumie **41 568 974 zł**. Prognozowany jest dalszy wzrost liczby osób, liczby świadczeń oraz kwoty wydatkowanej na zasiłki stałe.

ZASIŁEK OKRESOWY

Zasiłek okresowy przysługuje w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego:

- osobie samotnie gospodarującej, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej;
- rodzinie, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego rodziny.

Wykres 18. Zasiłek okresowy w latach 2012 – 2014 wraz z prognozą.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie OZPS

W latach 2012 – 2014 odnotowano systematyczny wzrost w zakresie zasiłków okresowych tj. liczby świadczeń o **16,6%**. Natomiast w okresie 2013 – 2014 obserwujemy około **1%** spadek liczby osób korzystających z zasiłku okresowych oraz spadek wolumenu kwoty świadczeń.

Tabela 4. Zasiłek okresowy wg powodów przyznawania w 2014 roku.

	Liczba osób	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń (zł)
z tytułu bezrobocia	12 722	68 974	21 619 856
z tytułu długotrwałej choroby	2 175	6 943	1 972 965
z tytułu niepełnosprawności	1 632	6 060	1 466 743
z tytułu możliwości utrzymania lub nabycia uprawnień do innych świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego	30	87	25 704

Źródło: Opracowanie własne na podstawie OZPS

W strukturze zasiłków okresowych wypłaconych w województwie świętokrzyskim w roku oceny najwięcej osób otrzymało zasiłki okresowe przyznawane z tytułu bezrobocia - **77 %**. Świadczenia wypłacane z tytułu długotrwałej choroby stanowiły **13%**, z tytułu niepełnosprawności **9,8%**, inne świadczenia stanowią niespełna **0,2%** w odniesieniu do ogółu przyznawanych świadczeń.

ZASIŁEK CELOWY

Jest to świadczenie fakultatywne przyznawane na zaspokojenie niezbędnej potrzeby bytowej, a w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, a także kosztów pogrzebu.

Osobom bezdomnym i innym osobom nie posiadającym dochodu oraz możliwości uzyskania świadczeń zdrowotnych może być przyznany zasiłek celowy na pokrycie części lub całości wydatków na świadczenia zdrowotne. Zasiłek celowy może być przyznany w formie biletu kredytowanego. Zasiłek celowy może być przyznany również w celu realizacji postanowień kontraktu socjalnego. Wówczas może być wypłacany niezależnie od dochodu, przez okres do 2 miesięcy od dnia, w którym osoba objęta kontraktem socjalnym, w trakcie jego realizacji stała się osobą zatrudnioną.

Świadczenie to może być przyznane osobie albo rodzinie, które poniosły straty w wyniku zdarzenia losowego. W takim przypadku może być przyznany niezależnie od dochodu i może być przyznany niezależnie od dochodu i może nie podlegać zwrotowi.

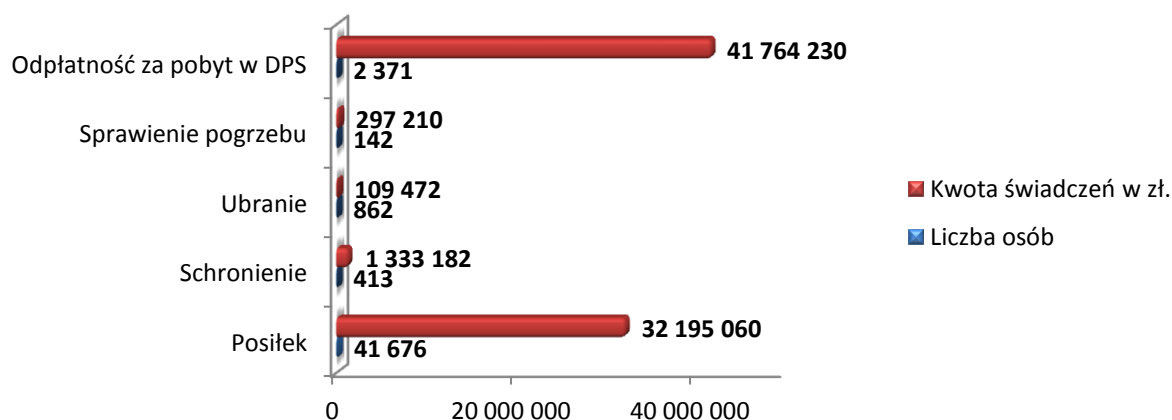
Tabela 5. Zasilek celowy – ogółem.

	2012	2013	2014	Prognoza na rok 2015
Liczba osób	35 744	37 502	34 453	35 353
Kwota świadczeń	25 093 099	26 614 242	25 676 972	26 175 610

Źródło: Opracowanie własne na podstawie OZPS

W analizowanym okresie obserwujemy nieznaczny spadek liczby osób, którym w 2014 roku przyznano zasiłek celowy oraz wzrost kwoty środków przeznaczonych na wypłatę tego świadczenia. Liczba osób, którym przyznano zasiłek celowy w 2014 roku spadła w stosunku do roku 2013 o **8%**. Średni wysokość zasiłku celowego wzrosła w roku oceny w stosunku do roku 2013 o 36 zł i wyniosła **745 zł**.

Liczba osób, którym przyznano zasiłek celowy w ramach programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” w roku oceny wyniosła **23 428** osób, co stanowiło **68%** wszystkich osób którym przyznano zasiłek celowy. W 2014 roku **86** osób otrzymało zasiłek celowy przyznany niezależnie od dochodu na podstawie art. 39a ust. 1 i 2 ustawy o pomocy społecznej.

Wykres 18. Świadczenia niepieniężne z zakresu pomocy społecznej w 2014 roku.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie OZPS

Spośród świadczeń niepieniężnych największa liczba beneficjentów, **41 676** osób korzysta z posiłku. Kwota wydatkowana na to świadczenie wyniosła w roku oceny **32 195 060** zł. W grupie osób otrzymujących to świadczenie **73%** stanowią dzieci. Kolejnym świadczeniem niepieniężnym pod względem liczby osób korzystających, jest odpłatność gminy za pobyt w domu pomocy społecznej. Tego typu świadczeniem w roku 2014 objętych zostało **2 371** osób. Świadczenie to wiąże się z największymi wydatkami poniesionymi w ramach świadczeń niepieniężnych. Kwota wydatkowana na to świadczenie w 2014 roku wynosi **41 764 230** zł.

INDYWIDUALNE PROGRAMY POMOCY

INDYWIDUALNY PROGRAM WYCHODZENIA Z BEZDOMNOŚCI

Osoba bezdomna może zostać objęta indywidualnym programem wychodzenia z bezdomności. Program opracowuje pracownik socjalny ośrodka pomocy społecznej właściwego ze względu na miejsce pobytu osoby bezdomnej, przy udziale osoby zainteresowanej. Program zapewnia wsparcie w procesie wychodzenia z bezdomności. Jego realizacja przez daną osobę jest warunkiem korzystania przez nią ze świadczeń z ubezpieczenia zdrowotnego.

INDYWIDUALNY PROGRAM ZATRUDNIENIA SOCJALNEGO

Osoba bezrobotna objęta indywidualnym programem zatrudnienia socjalnego skierowana jest do uczestnictwa w zajęciach Centrum Integracji Społecznej. Udział ma charakter umowy, którą jest program zatrudnienia socjalnego opracowywany dla każdego uczestnika indywidualnie. Zakończenie realizacji programu następuje w dniu, w którym uczestnik objęty programem podjął zatrudnienie na zasadach przewidzianych w przepisach prawa pracy lub podjął działalność gospodarczą albo w dniu, w którym upłynął okres uczestnictwa w zajęciach Centrum lub Klubu.

Tabela 6. Indywidualne programy pomocy realizowane przez ośrodki pomocy społecznej.

	2012	2013	2014	Prognoza na 2015 rok
Indywidualny program wychodzenia z bezdomności	29	23	31	38
Indywidualny program zatrudnienia socjalnego	508	552	482	438

Źródło: Opracowanie własne na podstawie OZPS

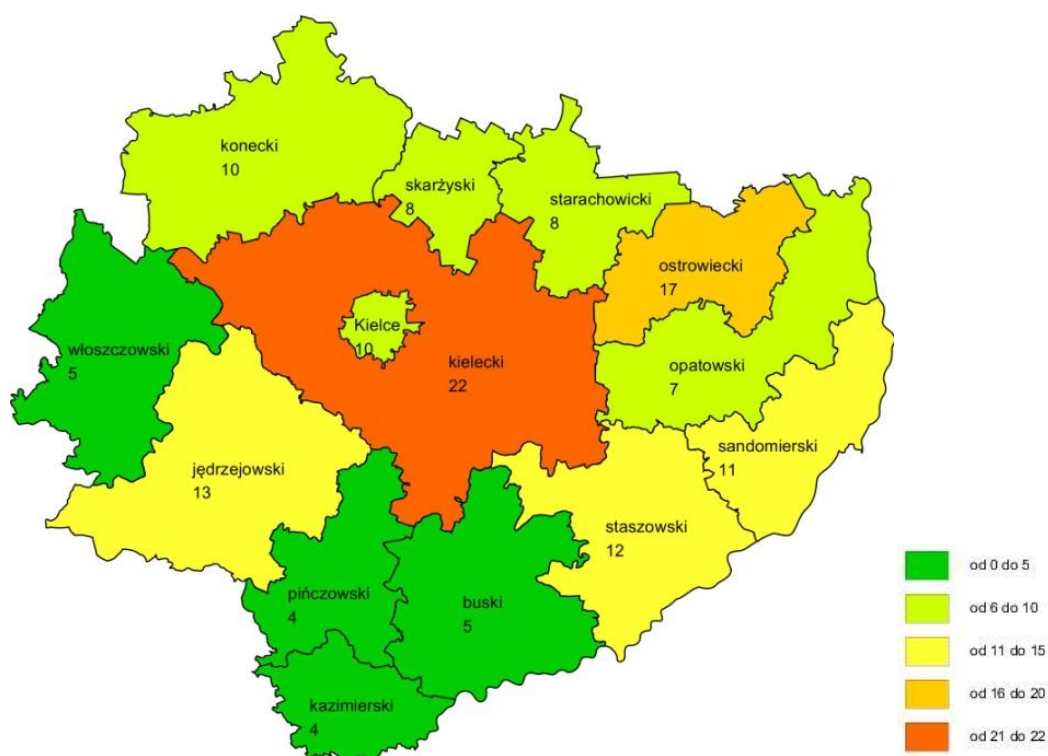
W roku oceny **31** osób korzystało z indywidualnych programów wychodzenia z bezdomności, obserwowany jest wzrost liczby osób objętych tym wsparciem. **482** osób objętych zostało indywidualnym programem zatrudnienia socjalnego jest to mniej o **12%**.

WSPIERANIE RODZINY I PIECZA ZASTĘPCZA

W ramach realizacji zadań wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej OPS realizują m.in. zadania związane z asystenturą rodzinną, ponoszą odpłatność za pobyt dziecka w rodzinnej pieczy zastępczej oraz podpisują stosowne umowy z rodzinami wspierającymi.

Asystentura rodziny polega na towarzyszeniu rodzinie z dziećmi w poszukiwaniu rozwiązań trudnej sytuacji życiowej. Głównym celem asystentury jest podniesienie umiejętności opiekuńczo–wychowawczych, prowadzenia gospodarstwa domowego, radzenia z sytuacjami dnia codziennego rodziców lub opiekunów dzieci. Efektem powinno być odzyskanie przez osoby przyjmujące pomoc kontroli nad własnym życiem, które pozwala im być samodzielnym oraz tak wypełniać role rodzica, aby środowisko rodzinne sprzyjało bezpieczeństwu i rozwojowi dzieci.

Mapa 14. Liczba asystentów rodziny w 2014 roku wg powiatów z terenu województwa świętokrzyskiego.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie OZPS

Mapa przedstawia liczbę asystentów rodziny w 2014 roku gminach zagregowaną do poziomu powiatów. Największą liczbę asystentów rodziny odnotowano w powiecie kieleckim, natomiast najmniejszą liczbę odnotowano w powiecie kazimierskim i pińczowskim. 15 ośrodków pomocy społecznej nie zatrudnia asystenta rodziny są to: Fałków, Gnojno, Gowarczów, Iwaniska, Kije, Kluczewsko, Nowy Korczyn, Sadowie, Stopnica, Słupia Konecka, Tuczepy, Wodzisław, Kazimierza Wielka, Suchedniów.

Zadaniem rodziny wspierającej jest aktywna pomoc w przezwyciężaniu trudnych sytuacji w rodzinach tego wymagających. Formy pomocy mogą być bardzo różne, uzależnione od potrzeb oraz współpracy między zainteresowanymi. Dotyczyć one mogą: wskazówek dotyczących sprawowania opieki i wychowania dzieci, kształtowania i wypełniania podstawowych ról społecznych, organizacji czasu rodziny, pomocy w nauce, racjonalnego prowadzenia budżetu domowego oraz prowadzenia gospodarstwa domowego.

Tabela 7. Wsparanie rodziny i pieczy zastępcza w województwie świętokrzyskim.

	2012	2013	2014	Prognoza na 2015 rok
Liczba rodzin objęta pracą asystenta rodziny	684	1 092	1 319	1 487
Liczba rodzin wspierających	0	17	24	27
Liczba asystentów rodziny	75	117	136	153
Odpłatność za pobyt dziecka w pieczy zastępczej	1 611 259	2 444 896	3 845 414	4 788 636

Źródło: Opracowanie własne na podstawie OZPS

Powyższa tabela określa zadania realizowane przez gminy w zakresie wspierania rodziny i pieczy zastępczej w województwie świętokrzyskim. W 2014 roku w stosunku do roku 2012 obserwujemy znaczny wzrost o około **48%** liczby rodzin objęta pracą asystenta rodziny, rodzin wspierających, asystentów rodziny oraz odpłatności za pobyt dziecka w pieczy zastępczej.

2. ZADANIA PCPR ORAZ MOPR

INDYWIDUALNY PROGRAM ZATRUDNIENIA SOCJALNEGO (CIS)

Indywidualny program zatrudnienia socjalnego – oznacza zawartą indywidualną umowę z osobą, o której mowa w przepisach zatrudnienia socjalnego, skierowaną do zajęć w Centrum Integracji Społecznej, które zostało utworzone w trybie i zgodnie z zasadami określonymi w ustawie z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym.

W programie tym ujmowane są osoby:

- z którymi w danym roku sprawozdawczym zostały zawarte umowy;
- kontynuujące program z roku poprzedniego;
- które w danym roku zakończyły jego realizację absolwenci centrum.

Tabela 8. Indywidualny program zatrudnienia socjalnego.

	2012	2013	2014	Prognoza na 2015 rok
Liczba osób	200	193	212	212

Źródło: Opracowanie własne na podstawie OZPS

Liczba osób objętych indywidualnym programem zatrudnienia socjalnego, który realizowany jest przez Centra Integracji Społecznej w województwie świętokrzyskim systematycznie wzrasta. Prognoza na rok po ocenie nie prognozuje dalszego wzrostu liczby osób objętych programem zatrudnienia socjalnego.

PROGRAM ODDZIAŁYWAŃ KOREKCYJNO – EDUKACYJNYCH DLA OSÓB STOSUJĄCYCH PRZEMOC W RODZINIE

Zadania w programie realizowane są na podstawie Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz przez ustawę z dnia 29 lipca 2005 r., która nakłada obowiązek opracowania i realizacji programu korekcyjno – edukacyjnego dla osób stosujących przemoc w rodzinie. Jest to zadanie z zakresu administracji rządowej realizowanej przez powiat. Celem programu jest powstrzymanie osoby stosującej przemoc w rodzinie przed dalszym stosowaniem tej przemocy, rozwijanie umiejętności samokontroli i współżycia w rodzinie, kształtowanie umiejętności w zakresie wychowywania dzieci bez używania przemocy w rodzinie, uznanie przez sprawcę przemocy w rodzinie faktu jej stosowania i podniesienie wiedzy na temat mechanizmów powstawania przemocy w rodzinie.

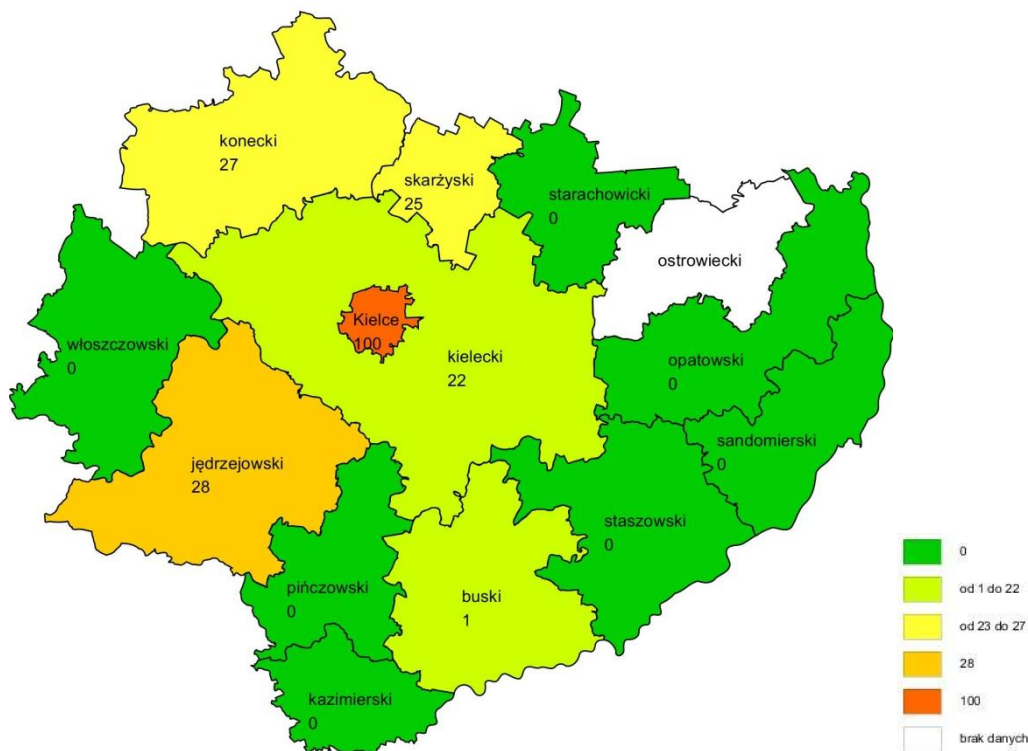
Tabela 9. Program oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc.

	2012	2013	2014	Prognoza na 2015 rok
Liczba osób korzystających z usług	177	225	203	246

Źródło: Opracowanie własne na podstawie OZPS

Tabela 9 prezentuje liczbę osób objętych Programem oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w województwie świętokrzyskim w okresie 2012 – 2014 wraz z prognozą. Analiza wykazuje, iż w roku oceny spadek liczby osób korzystających z programu o **10%** w odniesieniu do 2013 roku. Prognoza na rok po ocenie wykazuje wzrost liczby osób korzystających z usług programu.

Mapa 15. Liczba osób uczestniczących w programie oddziaływań korekcyjno - edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie w 2014 roku wg powiatów z terenu województwa świętokrzyskiego.

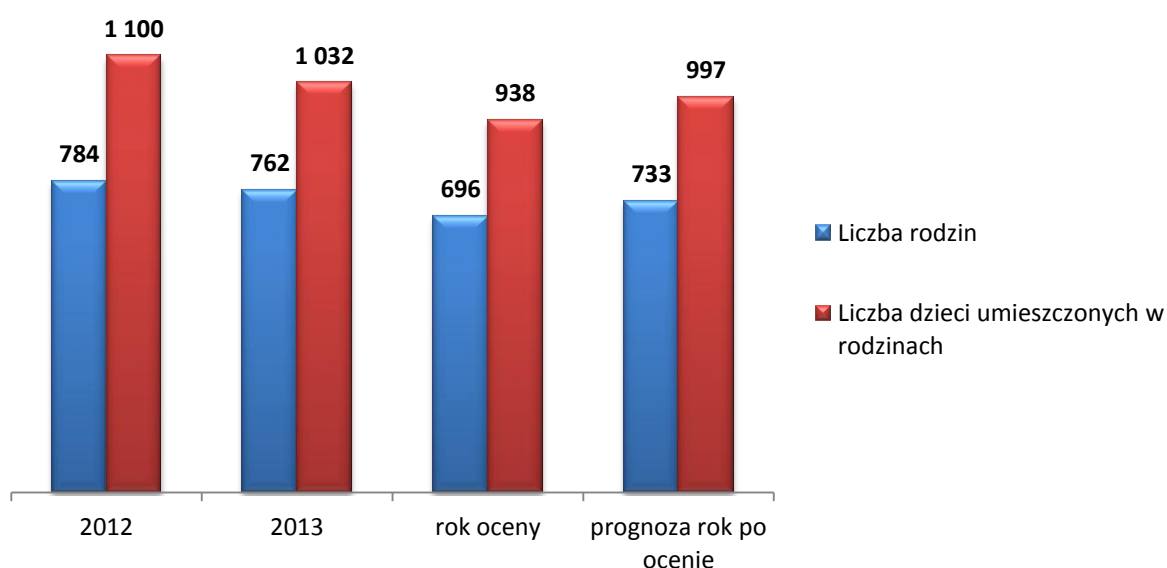
Źródło: Opracowanie własne na podstawie OZPS

Mapa przedstawia liczbę osób uczestniczących w programie oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie w 2014 roku w poszczególnych powiatach. Według danych OZPS program realizowany jest w 5 powiatach i mieście na prawach powiatu. Pozostałe samorządy powiatowe nie realizują programu korekcyjno – edukacyjnego będącego zadaniem zleconym z zakresu administracji rządowej.

WSPIERANIE RODZINY I PIECZA ZASTĘPCZA

RODZINY SPOKREWNIONE

Rodzina zastępcza spokrewniona, to taka w której opiekę i wychowanie nad dzieckiem przejmują członkowie rodziny dziecka zobowiązani do alimentacji, tj. wstępni (dziadkowie, pradiadkowie) lub rodzeństwo. Rodzinie zastępczej spokrewnionej przysługuje świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej w kwocie nie niższej niż **660 zł** miesięcznie.

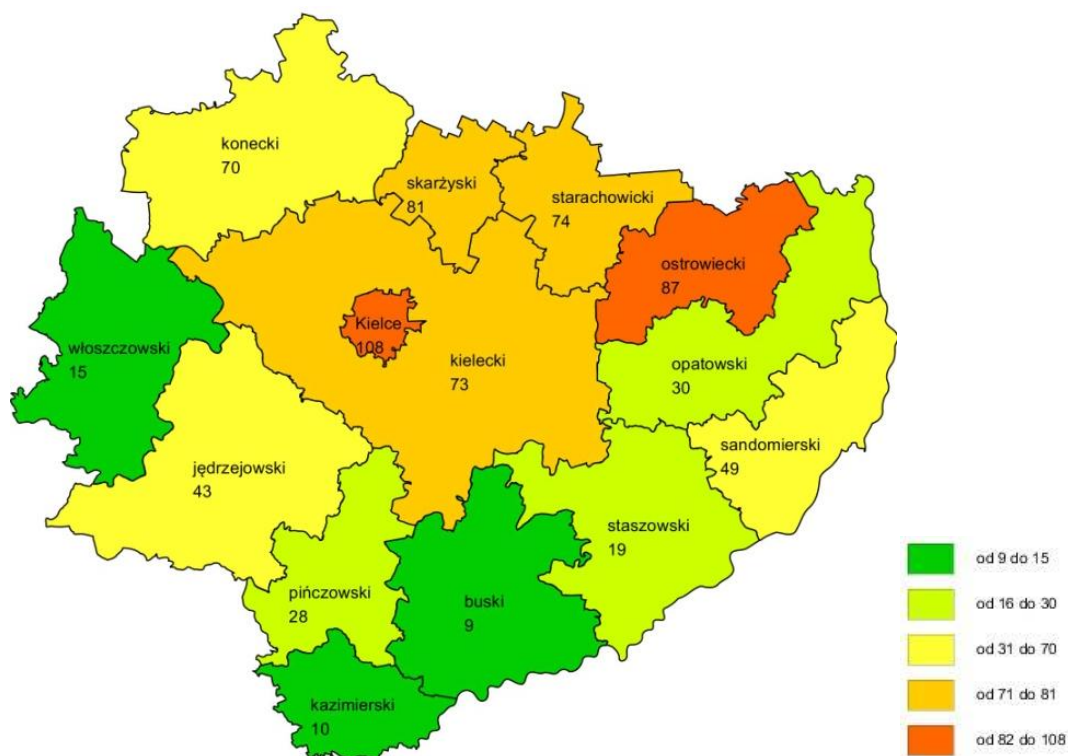

Wykres 20. Liczba rodzin zastępczych spokrewnionych z dzieckiem.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie OZPS

Liczba rodzin zastępczych spokrewnionych z dzieckiem w 2014 roku wyniosła **696** rodzin i w odniesieniu do roku poprzedniego jest mniejsza o **66** rodziny tego typu. W województwie świętokrzyskim widoczny jest systematyczny spadek liczby rodzin zastępczych spokrewnionych z dzieckiem. Prognoza powiatowych centrów pomocy rodzinie wykazuje jednak wzrost liczby rodzin tego typu na kolejny rok po ocenie.

Mapa 16. Liczba rodzin zastępczych spokrewnionych z dzieckiem w 2014 roku wg powiatów.

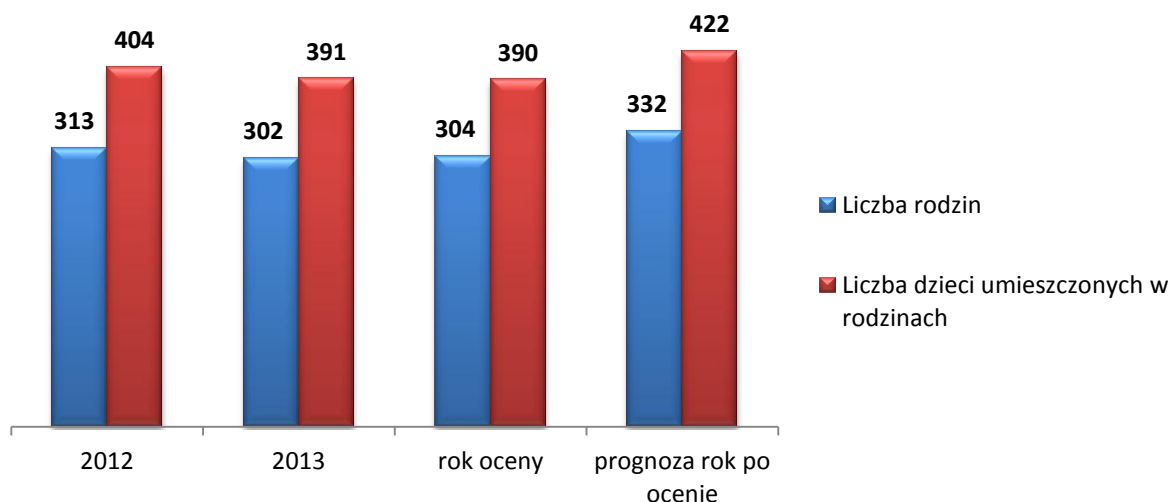

Źródło: Opracowanie własne na podstawie OZPS

Powyższa mapa prezentuje liczbę rodzin zastępczych spokrewnionych z dzieckiem w poszczególnych powiatach województwa świętokrzyskiego. Najwięcej tego typu rodzin odnotowujemy w m. Kielce i powiecie ostrowieckim, najmniej w powiecie buskim i powiecie kazimierskim.

RODZINY ZASTĘPCZE NIEZAWODOWE

Rodziny niezawodowe – tworzone są przez małżeństwo lub osoby niepozostające w związku małżeńskim, niebędące wstępnymi lub rodzeństwem dziecka, w tym przez osoby z dalszej rodziny lub też niespokrewnione z dziećmi. Rodzinie zastępczej niezawodowej przysługuje świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej w kwocie nie niższej niż **1 000 zł** miesięcznie.

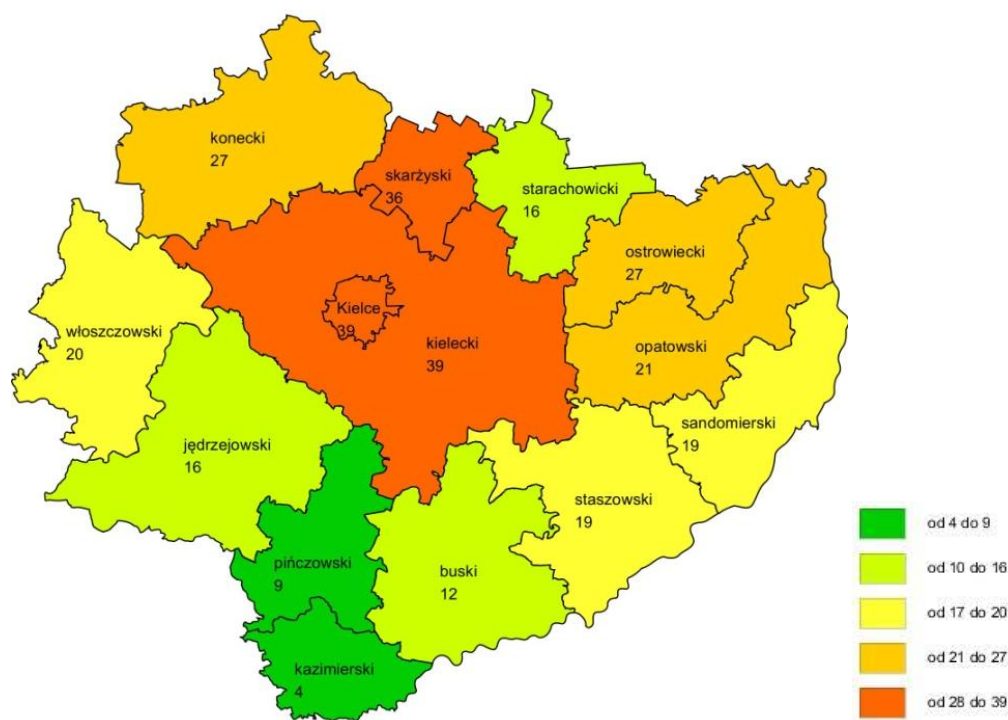

Wykres 21. Liczba rodzin zastępczych niezawodowych.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie OZPS

Na przestrzeni lat 2012 – 2014 obserwujemy stabilnie utrzymujący się poziom liczby rodzin zastępczych niezawodowych. W roku 2014 funkcjonowały **304** tego typu rodziny i widzimy wzrost w odniesieniu do roku 2013 zaledwie o 2 rodziny. Kwota świadczeń na pokrycie kosztów utrzymania dziecka w rodzinach zastępczych niezawodowych w roku oceny ukształtowała się na poziomie **4 664 831 zł**.

Mapa 17. Liczba rodzin zastępczych niezawodowych w 2014 roku wg powiatów.

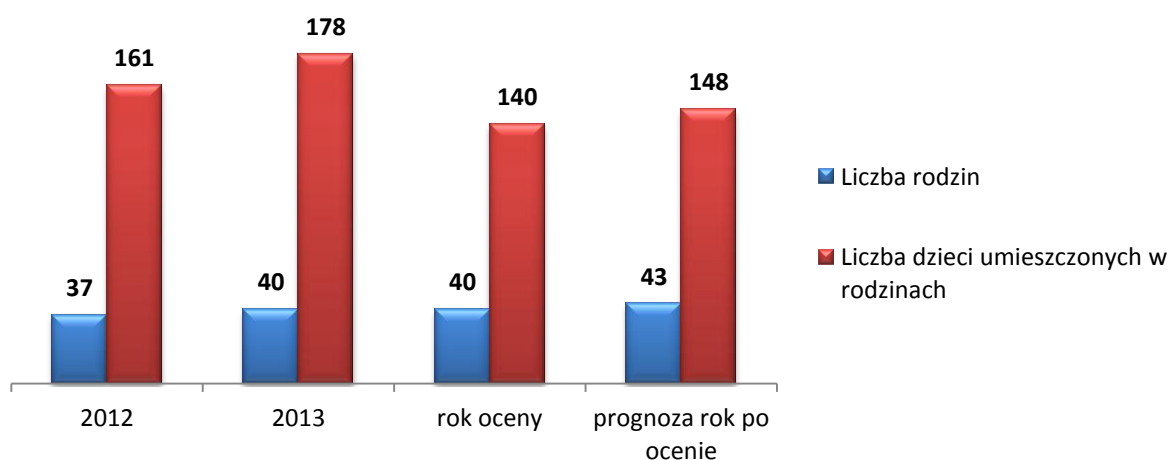

Źródło: Opracowanie własne na podstawie OZPS

Powyższa mapa prezentuje liczbę rodzin zastępczych niezawodowych w poszczególnych powiatach województwa świętokrzyskiego. Najwięcej tego typu rodzin odnotowujemy w m. Kielce, powiecie kieleckim i powiecie skarżyskim. Natomiast najmniej w powiecie kazimierskim i pińczowskim.

RODZINY ZASTĘPCZE ZAWODOWE

Rodziny zawodowe – oprócz świadczenia pieniężnego na utrzymanie każdego umieszczonego w niej dziecka, rodzinie zawodowej przysługuje także wynagrodzenie w wysokości minimum **2 000 zł** miesięcznie (brutto). W zawodowej rodzinie zastępczej umieszcza się dzieci na pobyt długoterminowy lub w przypadku rodziny zastępczej zawodowej pełniące funkcję pogotowia rodzinnego na pobyt okresowy, do czasu unormowania sytuacji dziecka, nie dłużej niż na okres 4 miesięcy (w szczególnych sytuacjach pobyt może zostać przedłużony do 8 miesięcy lub do zakończenia postępowania sądowego o powrót dziecka do rodziny, przysposobienie lub umieszczenie w rodzinnej pieczy zastępczej). W przypadku tego typu rodzin wysokość wynagrodzenia jest zależna od liczby i stanu zdrowia umieszczonych dzieci, przy czym rodzina zastępcza otrzymuje wynagrodzenie także za okres pozostawania w gotowości do przyjęcia dziecka. Każdej rodzinie zastępczej oraz prowadzącemu rodzinny dom dziecka na dziecko legitymujące się orzeczeniem o stopniu niepełnosprawności lub orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności przysługuje dodatek nie niższy niż kwota **200 zł** miesięcznie na pokrycie zwiększonych kosztów utrzymania tego dziecka.

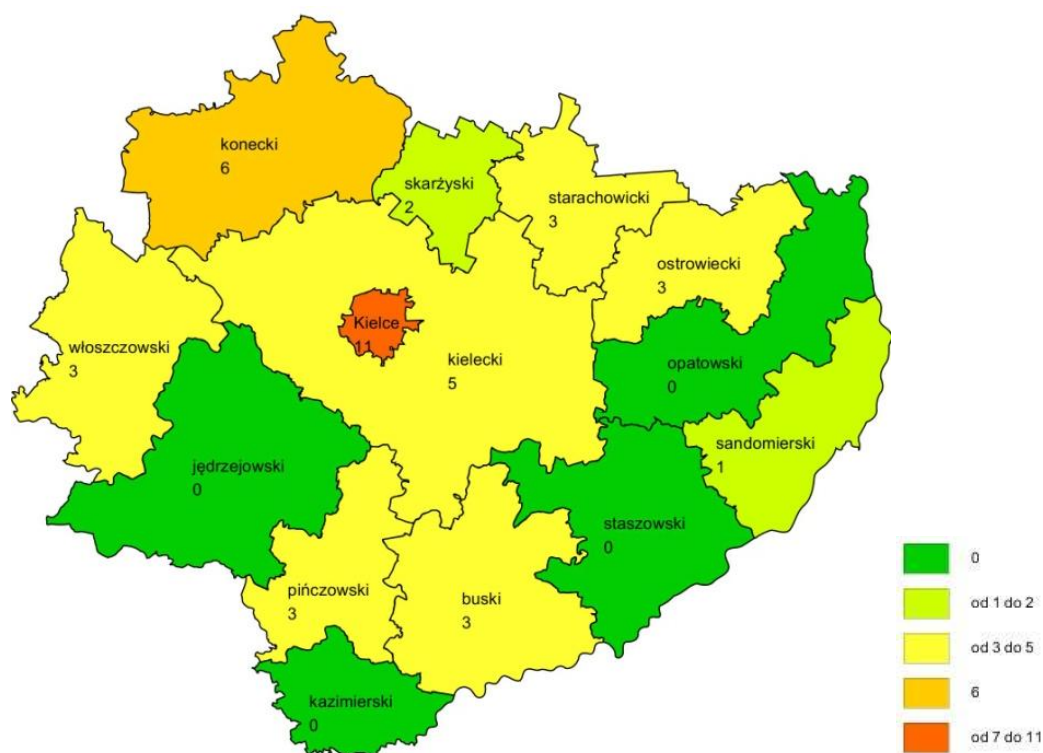

Wykres 22. Liczba rodzin zastępczych zawodowych.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie OZPS

W analizowanym okresie 2012 – 2014, obserwujemy stałą liczbę rodzin zastępczych zawodowych oraz systematyczny spadek liczby (**o 21**) dzieci umieszczonych w tych rodzinach. Wśród zawodowych rodzin zastępczych w roku 2014 funkcjonowało **6** rodzin zastępczych specjalistycznych, **13** rodzin zastępczych pełniących funkcję pogotowia rodzinnego i **17** rodzin prowadzi rodzinny dom dziecka. Kwota świadczeń przeznaczona dla tego typu rodzin wyniosła w 2014 roku oceny **1 620 186 zł**.

Mapa 18. Liczba rodzin zastępczych zawodowych w 2014 roku wg powiatów.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie OZPS

Powyższa mapa prezentuje liczbę rodzin zastępczych zawodowych w poszczególnych powiatach województwa świętokrzyskiego. Najwięcej tego typu rodzin odnotowujemy w m. Kielce, natomiast brak rodzin zastępczych zawodowych występuje w powiecie jędrzejowskim, kazimierskim, staszowskim oraz opatowskim.

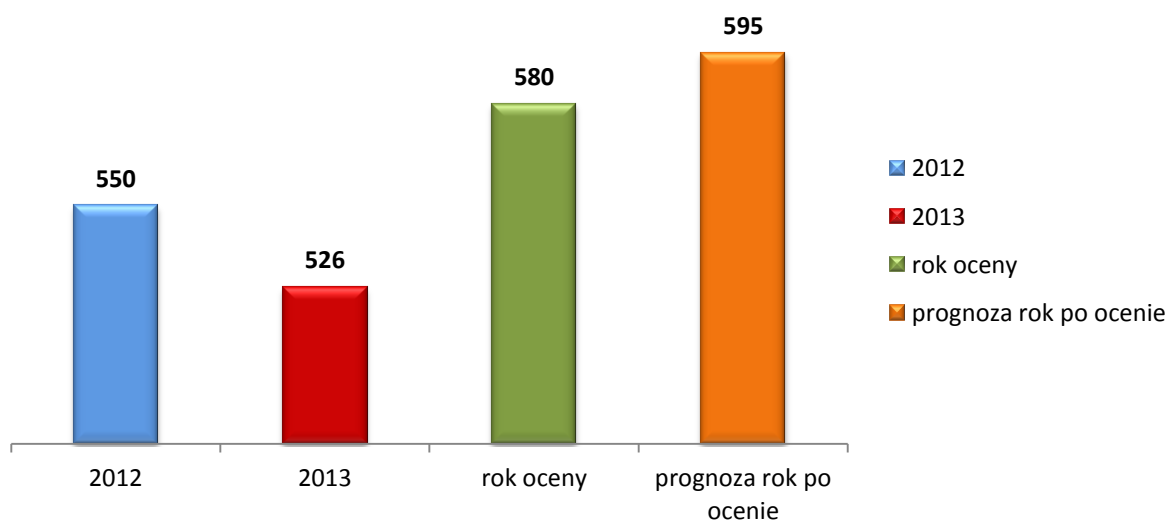
USAMODZIELNIANIE

INDYWIDUALNY PROGRAM USAMODZIELNIANIA

Pełnoletni wychowanek placówki opiekuńczo – wychowawczej lub rodziny zastępczej może przystąpić do realizacji programu usamodzielniania i ubiegać się o przyznanie pomocy pieniężnej. Stwarza to szansę dla osób, które są w trudnej sytuacji życiowej, ale starają się współpracować z instytucją pomocy społecznej w kwestii swojego usamodzielnienia i stopniowo rozwiązywać problemy wiążące się z uzyskaniem samodzielności.

Pomocą mającą na celu usamodzielnienia mogą być objęte osoby opuszczające:

- placówki opiekuńczo wychowawcze, domy dziecka i rodzinne domy dziecka,
- rodziny zastępcze;
- zakłady poprawcze;
- młodzieżowe ośrodki socjoterapii;
- schroniska dla nieletnich;
- domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej;
- domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży.

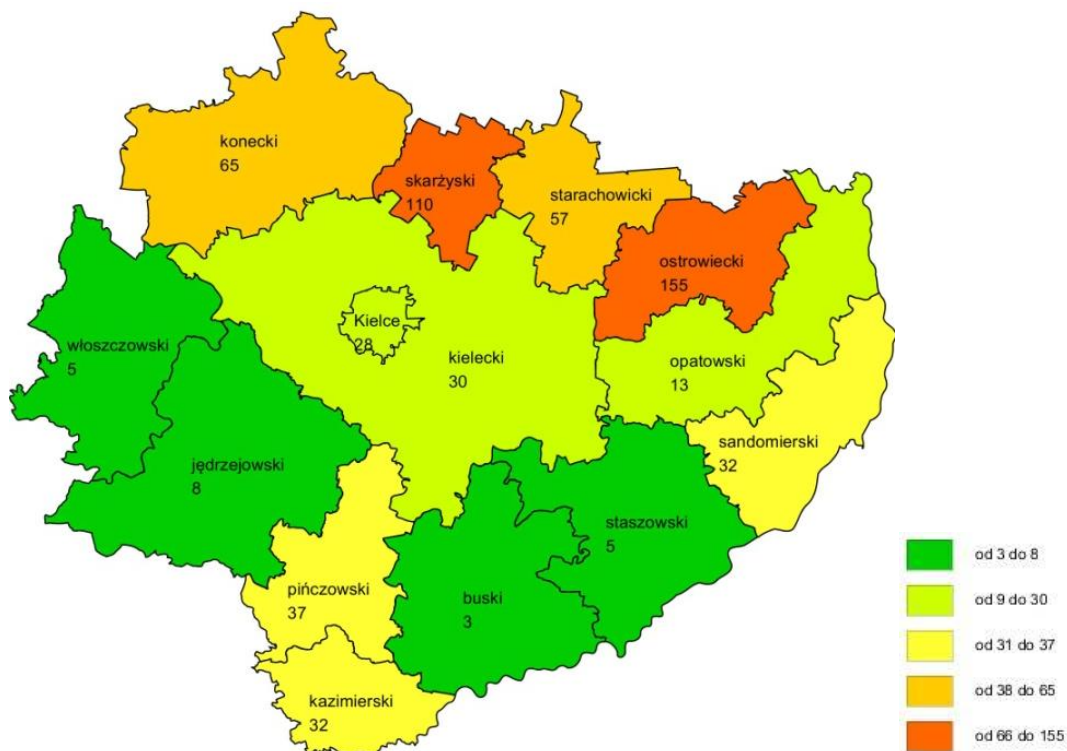
Wykres 23. Liczba osób objętych indywidualnym programem usamodzielniania.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie OZPS.

Liczba osób objętych indywidualnym programem usamodzielniania w roku 2014 wyniosła **580** osób i obserwujemy wyraźny wzrost w stosunku do lat poprzednich. Powiatowe

centra pomocy rodzinie prognozują dalszy wzrost liczby osób, które objęte będą tego typu działaniami.

Mapa 19. **Liczba osób objętych indywidualnym programem usamodzielnienia w 2014 roku wg powiatów.**

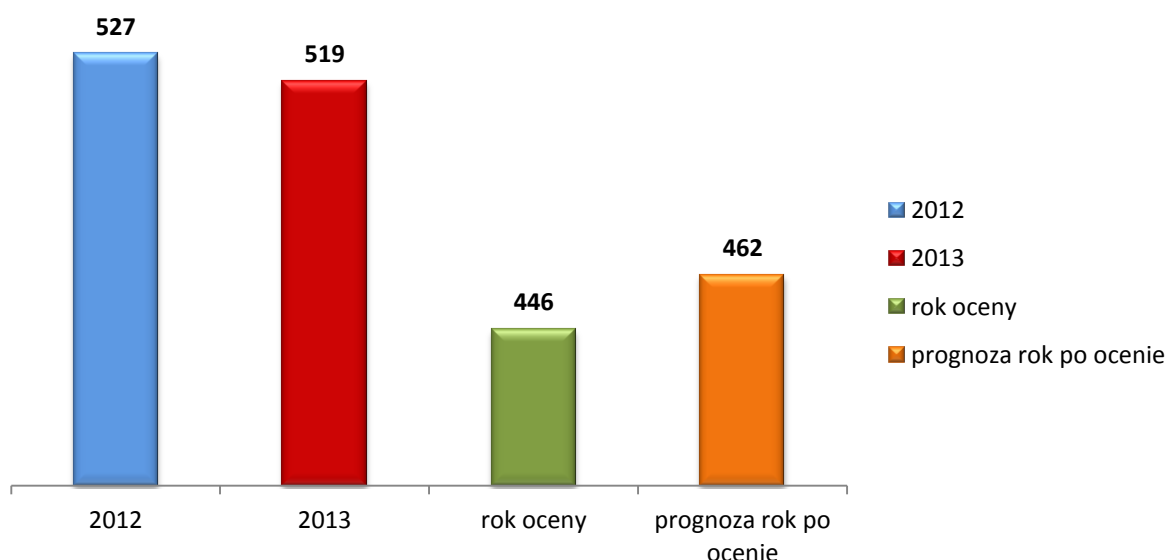
Źródło: Opracowanie własne na podstawie OZPS

Mapa prezentuje liczbę osób objętych indywidualnym programem usamodzielnienia w 2014 roku w województwie świętokrzyskim. Najwięcej tego typu osób odnotowano w powiatach: ostrowieckim oraz skarżyskim, najmniej w powiecie buskim.

PEŁNOLETNIE OSOBY OPUSZCZAJĄCE RODZINY ZASTĘPCZE

Dane dotyczą osób usamodzielnionych, które opuszczają rodzinę zastępczą lub rodzinny dom dziecka po osiągnięciu pełnoletniości – ogółem niezależnie od formy otrzymanej pomocy (na kontynuowanie nauki, usamodzielnienie, zagospodarowanie, a także pomocy w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych i zatrudnienia).

Liczba pełnoletnich osób opuszczających rodziny zastępcze wyniosła w roku oceny **446** osób. Analiza wykresu wykazuje znaczny spadek liczby pełnoletnich osób opuszczających rodziny zastępcze i wyniosła **15%** w okresie 2012 – 2014. Łączna kwota świadczeń wypłacanych osobom pełnoletnim opuszczającym w roku 2014 rodziny zastępcze ukształtowała się na poziomie **2 645 813 zł**, było to więcej o **71 833 zł** w oparciu o rok 2012. Powiatowe centra pomocy rodzinie szacują wzrost liczby tych osób na 2015 rok.

Wykres 24. Liczba osób pełnoletnich opuszczające rodziny zastępcze.

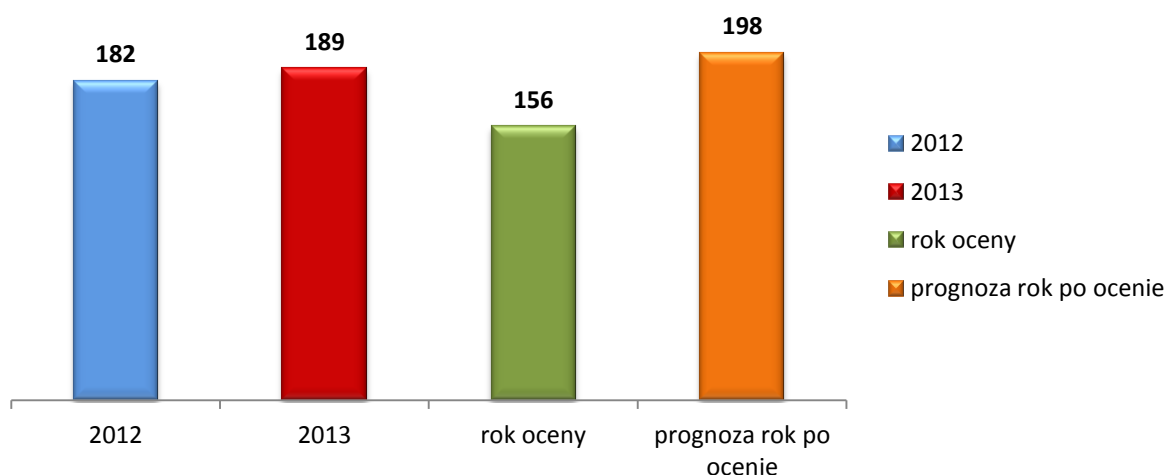
Źródło: Opracowanie własne na podstawie OZPS

Wśród pełnoletnich osób opuszczających rodziny zastępcze w roku oceny:

- **53** osoby otrzymało pomoc pieniężną na usamodzielnienie, kwota świadczeń przeznaczona na wsparcie tej grupy w 2014 r. wyniosła **232 817 zł**;
- **441** osoby otrzymało pomoc pieniężną na kontynuowanie nauki, kwota świadczeń przeznaczona na wsparcie tej grupy w 2014 r. wyniosła **2 223 111 zł**;
- **54** osoby otrzymało pomoc pieniężną na zagospodarowanie, kwota świadczeń przeznaczona na wsparcie tej grupy w 2014 r. wyniosła **189 884 zł**;

PEŁNOLETNIE OSOBY OPUSZCZAJĄCE PLACÓWKI OPIEKUŃCZO – WYCHOWAWCZE

Dane dotyczą osób usamodzielnianych, które opuszczają placówki opiekuńczo – wychowawcze po osiągnięciu pełnoletniości – ogółem, niezależnie od formy przyznanej pomocy (na kontynuowanie nauki, usamodzielnienie, zagospodarowanie, a także pomocy w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych i zatrudnienia).

Wykres 25. Liczba osób pełnoletnich opuszczających placówki opiekuńczo - wychowawcze.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie OZPS

Liczba pełnoletnich osób opuszczających placówki opiekuńczo - wychowawcze wyniosła w roku oceny **156** osób. Analiza danych wykazuje na **17%** spadek liczby pełnoletnich osób opuszczających placówki opiekuńczo - wychowawcze w stosunku do roku 2013. Łączna kwota świadczeń wypłacanych osobom pełnoletnim opuszczającym w roku 2014 placówki opiekuńczo - wychowawcze wyniosła **843 753 zł**, było to mniej o **83 606 zł** w stosunku do 2012. Powiatowe centra pomocy rodzinie szacują wzrost liczby tych osób w 2015 rok.

Wśród pełnoletnich osób opuszczających placówki opiekuńczo – wychowawcze w roku oceny:

- **21** osoby otrzymało pomoc pieniężną na usamodzielnienie, kwota świadczeń przeznaczona na wsparcie tej grupy w 2014 r. wyniosła **135 580 zł**;

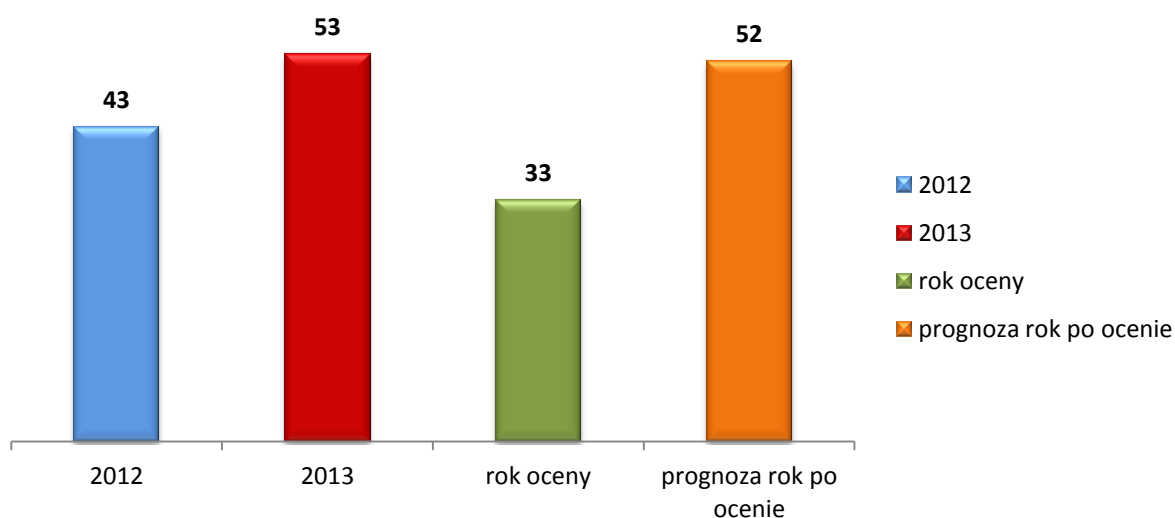
- 152 osoby otrzymało pomoc pieniężną na kontynuowanie nauki, kwota świadczeń przeznaczona na wsparcie tej grupy w 2014 r. wyniosła **663 744 zł**;
- 13 osoby otrzymało pomoc pieniężną na zagospodarowanie, kwota świadczeń przeznaczona na wsparcie tej grupy w 2014 r. wyniosła **44 429 zł**;

PEŁNOLETNIE OSOBY OPUSZCZAJĄCE PLACÓWKI, O KTÓRYCH MOWA W ART. 88 UST. 1 USTAWY O POMOCY SPOŁECZNEJ

Dane dotyczą osób usamodzielnianych, które opuszczają:

- dom pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie;
- dom dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży;
- schronisko dla nieletnich;
- zakład poprawczy;
- specjalny ośrodek szkolno –wychowawczy;
- specjalny ośrodek wychowawczy;
- młodzieżowy ośrodek socjoterapii zapewniający całodobową opiekę;
- lub młodzieżowy ośrodek wychowawczy

Po osiągnięciu pełnoletniości – ogółem, niezależnie od formy przyznanej pomocy (na kontynuowanie nauki, usamodzielnienie, zagospodarowanie, a także pomocy w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych i zatrudnienia).

Wykres 26. Liczba osób pełnoletnich opuszczające placówki, o których mowa w art. 88 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie OZPS

Liczba pełnoletnich osób opuszczających placówki o których mowa w art. 88 ust. 1 ustawy o *pomocy społecznej* wyniosła w roku oceny **33** osoby. Analiza danych wykazuje znaczny spadek liczby pełnoletnich osób opuszczających placówki w 2014 w stosunku do 2013 roku. Łączna kwota świadczeń wypłacanych osobom pełnoletnim opuszczającym w roku 2014 placówki opiekuńczo - wychowawcze ukształtowała się na poziomie **167 379 zł**, było to mniej o **15 681 zł** w oparciu o rok 2012.

Wśród pełnoletnich osób opuszczających placówki opiekuńczo – wychowawcze w roku oceny:

- **5** osób otrzymało pomoc pieniężną na usamodzielnienie, kwota świadczeń przeznaczona na wsparcie tej grupy w 2014 r. wyniosła **21 411 zł**;
- **36** osoby otrzymało pomoc pieniężną na kontynuowanie nauki, kwota świadczeń przeznaczona na wsparcie tej grupy w 2014 r. wyniosła **115 369 zł**;
- **8** osób otrzymało pomoc pieniężną na zagospodarowanie, kwota świadczeń przeznaczona na wsparcie tej grupy w 2014 r. wyniosła **30 599 zł**;

REHABILITACJA SPOŁECZNA I ZAWODOWA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Tabela 10. Rehabilitacja społeczna i zawodowa osób niepełnosprawnych.

	2012	2013	2014	Prognoza na 2015 rok
Ogólna kwota dofinansowania (PFRON, środki własne powiatów)	25 727 646	19 092 663	25 356 515	20 137 361

Źródło: Opracowanie własne na podstawie OZPS

Powyższa tabela wykazuje ogólną kwotę dofinansowania ze źródła PFRON i środków własnych powiatów skierowanej na rehabilitację społeczną i zawodową osób niepełnosprawnych w województwie świętokrzyskim. W okresie 2013 – 2014 kwota

dofinansowania wzrosła o **25%**. Prognoza na rok po ocenie wykazuje spadek kwoty dofinansowania w roku 2015.

POMOC NA LIKWIDACJĘ BARIER ARCHITEKTONICZNYCH I W KOMUNIKOWANIU SIĘ

W powyższym zakresie pomocy dofinansowany może być zakup sprzętu, mającego na celu likwidację barier w komunikowaniu się oraz barier technicznych. Dofinansowaniu podlegały osoby fizyczne (w tym małoletnie), pod warunkiem uzasadnienia potrzeb wynikającymi z ich niepełnosprawności.

Osoby takie muszą spełniać następujące warunki:

- posiadać orzeczenie o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności lub o stopniu niepełnosprawności (bądź równoważne z nim), zaś w przypadku dzieci i młodzieży w wieku do lat 16 orzeczenie o niepełnosprawności.
- mieć potrzeby w tym zakresie, wynikające z niepełnosprawności, potwierdzonej aktualnym zaświadczeniem lekarskim.
- rodzaj niepełnosprawności, potwierdzony (jeżeli nie jest określony w orzeczeniu) aktualnym, ważnym 3 miesiące od daty wystawienia zaświadczeniem lekarskim, wymaga likwidacji barier architektonicznych.
- posiadają zgodę właściciela lokalu lub budynku mieszkalnego jeśli taka zgoda jest potrzebna
- posiadają stałe zameldowanie w lokalu, w którym ma nastąpić likwidacja barier architektonicznych.

Tabela 11. Pomoc na likwidację barier architektonicznych i w komunikowaniu się.

	2012	2013	2014	Prognoza na 2015 rok
Liczba osób, które otrzymały dofinansowanie	1 026	570	548	548
Wartość dofinansowania w złotych	3 099 930	1 343 073	1 381 182	1 507 425

Źródło: Opracowanie własne na podstawie OZPS

Według danych oceny zasobów pomocy społecznej okresie 2012 – 2014 widoczny jest spadek liczby osób, które otrzymały dofinansowanie oraz wartości dofinansowania udzielonej na likwidację barier architektonicznych i w komunikowaniu się. W latach 2012 – 2014 liczba osób które otrzymało dofinansowanie zmalała o **46%**.

TURNUSY REHABILITACYJNE

Pomoc dotyczy wszystkich osób niepełnosprawnych, tj. takich, które posiadają ważne jedno z niżej wymienionych orzeczeń:

- zlikwidowaniu przez organy orzekające do jednego z trzech stopni niepełnosprawności,
- całkowitej lub częściowej niezdolności do pracy na podstawie odrębnych przepisów,
- niepełnosprawności, wydane przed ukończeniem 16 roku życia
- grupie inwalidzkiej.

Tabela 12. Turnusy rehabilitacyjne.

	2012	2013	2014	Prognoza na 2015 rok
Liczba osób, które uzyskały pomoc	4 170	1 881	2 601	1 812
Wartość dofinansowania w złotych	3 310 366	1 534 825	2 462 239	1 908 507

Źródło: Opracowanie własne na podstawie OZPS

W okresie 2013 – 2014 roku obserwujemy wzrost liczby osób, które uzyskały pomoc w zakresie turnusów rehabilitacyjnych o ponad **27%**.

ZAOPATRZENIE W PRZEDMIOTY ORTOPEDYCZNE, ŚRODKI POMOCNICZE I SPRZĘT REHABILITACYJNY

Dotyczy osób, które złożyły wnioski i uzyskały w danym roku pozytywną decyzję o dofinansowaniu w przypadku:

- 100% udziału własnego osoby niepełnosprawnej w limicie ceny ustalonym,

- na podstawie odrębnych przepisów, jeżeli taki udział jest wymagany;
- 150% sumy kwoty limitu wyznaczonego przez NFZ oraz wymaganego udziału własnego osoby niepełnosprawnej w zakupie przedmiotów i środków, jeżeli cena jest wyższa niż ustalony limit.

Średni miesięczny dochód wnioskodawcy nie może przekroczyć:

- 50% przeciętnego wynagrodzenia członka rodziny wspólnego gospodarstwa domowego;
- 65% przeciętnego wynagrodzenia w przypadku osób samotnych.

Tabela 13. Zaopatrzenie w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze i sprzęt rehabilitacyjny.

	2012	2013	2014	Prognoza na 2015 rok
Liczba osób, które uzyskały pomoc	6 421	5 072	5 494	5 615
Wartość dofinansowania w złotych	5 220 301	3 418 363	4 398 070	4 199 975

Źródło: Opracowanie własne na podstawie OZPS

W latach 2012 – 2014 o **14%** spadła liczba osób, które uzyskały pomoc na zaopatrzenie w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze i sprzęt rehabilitacyjny. Natomiast w związku z powyższym w roku oceny wykazany został spadek wartości dofinansowania o **15,75%** w odniesieniu do 2012 roku. Prognoza na rok po ocenie wykazuje prognozowany wzrost liczby osób i wzrost wartości dofinansowania na zaopatrzenie w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze i sprzęt rehabilitacyjny.

PROGRAM „AKTYWNY SAMORZĄD”

Celem głównym programu jest wyeliminowanie lub zmniejszenie barier ograniczających uczestnictwo beneficjentów programu w życiu społecznym, zawodowym i w dostępie do edukacji.

Cele szczegółowe programu:

- przygotowanie beneficjentów programu z zaburzeniami ruchu i percepcji wzrokowej do pełnienia różnych ról społecznych poprzez umożliwienie im włączenia się do tworzącego się społeczeństwa informacyjnego,
- przygotowanie beneficjentów programu do aktywizacji społecznej, zawodowej lub wsparcie w utrzymaniu zatrudnienia poprzez likwidację lub ograniczenie barier w poruszaniu się oraz barier transportowych,
- umożliwianie beneficjentom programu aktywizacji zawodowej poprzez zastosowanie elementów wspierających ich zatrudnienie,
- poprawa szans beneficjentów programu na rywalizację o zatrudnienie na otwartym rynku pracy poprzez podwyższanie kwalifikacji,
- wzrost kompetencji osób zaangażowanych w proces rehabilitacji osób niepełnosprawnych, pracowników lub pracujących na rzecz jednostek samorządu terytorialnego lub organizacji pozarządowych.

Tabela 14. Program „AKTYWNY SAMORZĄD”.

	2012	2013	2014	Prognoza na 2015 rok
Liczba świadczeń	306	1 566	1 588	1 437
Wartość dofinansowania w złotych	1 684 934	4 194 769	5 715 818	4 663 024

Źródło: Opracowanie własne na podstawie OZPS.

W roku 2014 ponad 5 krotnie wzrosła liczby świadczeń w programie „AKTYWNY SAMORZĄD” w stosunku do roku 2012. Prognoza na rok po ocenie wykazuje spadek liczby świadczeń i wartości dofinansowania programu.

DOFINANSOWANIE SPORTU, KULTURY, REKREACJI I TURYSTYKI

Dotyczy osób prawnych i jednostek organizacyjnych nie posiadających osobowości prawnej, jeżeli:

- Prowadzą działalność statutową na rzecz osób niepełnosprawnych przez okres co najmniej 2 lat przed dniem złożenia wniosku;
- Udokumentują zapewnienie odpowiednich do potrzeb osób niepełnosprawnych warunków technicznych i lokalowych do realizacji zadania;
- Udokumentują posiadanie środków własnych na pozyskanych z innych źródeł na sfinansowanie przedsięwzięcia w wysokości nie objętej dofinansowaniem ze środków Funduszu.

Tabela 15. Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki.

	2012	2013	2014	Prognoza na 2015 rok
Liczba dofinansowanych impresz	120	90	91	88
Liczba niepełnosprawnych uczestników	6 874	5 961	4 287	4 263
Wartość dofinansowania ogółem w złotych	481 014	178 279	272 831	266 695

Źródło: Opracowanie własne na podstawie OZPS

Powyższa tabela wykazuje w okresie 2012 – 2014 spadek liczby: dofinansowanych imprez, niepełnosprawnych uczestników oraz wartość dofinansowania skierowanych na dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki przez jednostki PCPR i MOPR województwa świętokrzyskiego. Prognoza na kolejny rok po ocenie przedstawia dalszy spadek dofinansowania sportu, kultury, rekreacji i turystyki.

IV INNE RODZAJE POMOCY I ŚWIADCZEŃ

Zgodnie z ustawą *o pomocy społecznej* z dnia 12 marca 2004 roku, pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, która ma na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których sami nie są w stanie pokonać, wykorzystując przy tym własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Jednym z zadań pomocy społecznej jest przyznawanie i wypłacanie przewidzianych ustawą świadczeń.

W katalogu świadczeń, które można uzyskać znajdują się:

1. Zasiłki rodzinne i dodatki do zasiłków rodzinnych, w tym:
 - a) jednorazowy dodatek z tytułu urodzenia się dziecka,
 - b) jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka.
2. Świadczenia opiekuńcze, w tym:
 - a) świadczenie pielęgnacyjne,
 - b) dodatek do świadczenia pielęgnacyjnego,
 - c) zasiłek pielęgnacyjny, w tym:
 - zasiłek pielęgnacyjny dla niepełnosprawnego dziecka,
 - zasiłek pielęgnacyjny dla osoby niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia o znacznym stopniu niepełnosprawności,
 - zasiłek pielęgnacyjny dla osoby niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, która powstała przed ukończeniem 21 roku życia,
 - zasiłek pielęgnacyjny dla osoby, która ukończyła 75 lat,
3. Specjalny zasiłek opiekuńczy,
4. Zasiłek dla opiekuna,
5. Świadczenie z funduszu alimentacyjnego,
6. Dodatki mieszkaniowe,
7. Dodatki energetyczne,
8. Opłacenie składki ubezpieczenia zdrowotnego
9. Opłacenie składki ubezpieczenia społecznego,
10. Świadczenia integracyjne,
11. Świadczenia pieniężne z prac społecznie użytecznych,
12. Stypendia socjalne dla uczniów i zasiłki szkolne.

ZASIŁKI RODZINNE I DODATKI DO ZASIŁKÓW RODZINNYCH

Zasiłek rodzinny ma na celu częściowe pokrycie wydatków na utrzymanie dziecka.

Prawo do zasiłku rodzinnego i dodatków do tego zasiłku przysługuje: rodzicom, jednemu z rodziców albo opiekunowi prawnemu dziecka; opiekunowi faktycznemu dziecka (osoba faktycznie opiekującą się dzieckiem, jeżeli wystąpiła z wnioskiem do sądu rodzinnego o przysposobienie dziecka); osobie uczącej się (osoba pełnoletnia ucząca się, niepozostająca na utrzymaniu rodziców w związku z ich śmiercią lub w związku z ustaleniem wyrokiem sądowym lub ugodą sądową prawa do alimentów z ich strony).

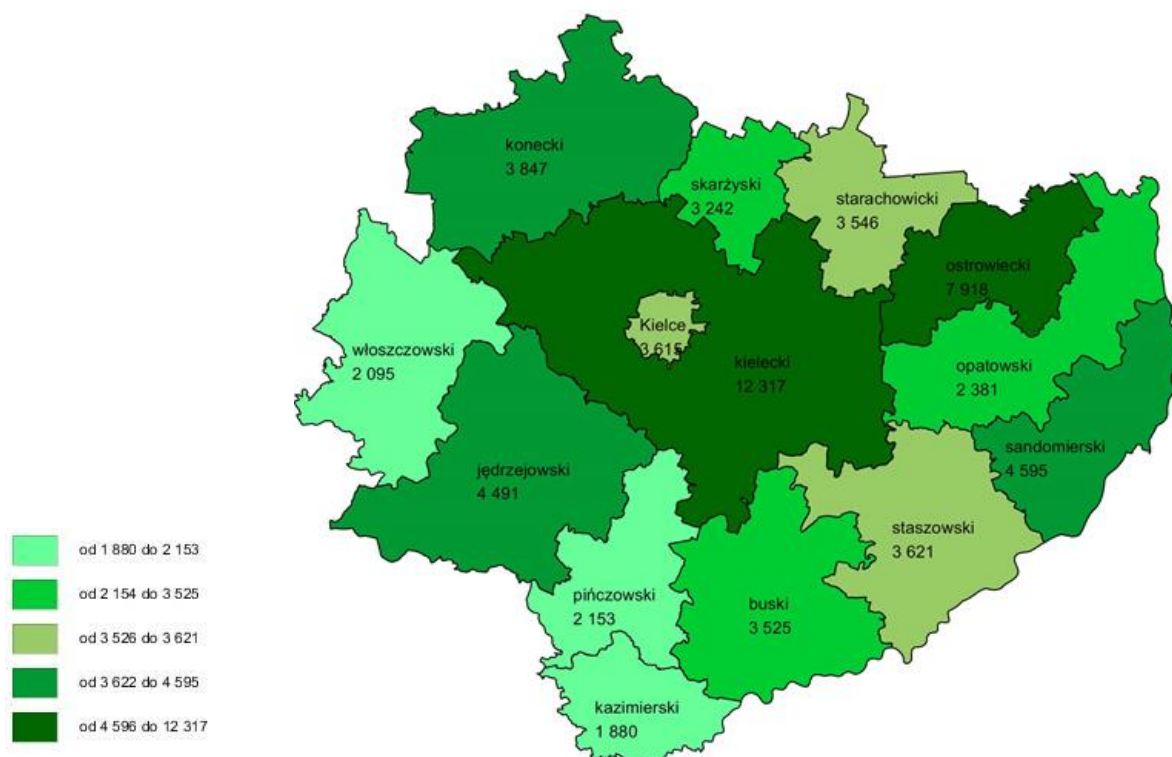
Przyznanie prawa do zasiłku rodzinnego uzależnione jest m.in. od spełnienia kryterium dochodowego. Zasiłek rodzinny przysługuje, jeżeli przeciętny miesięczny dochód rodziny w przeliczeniu na osobę albo dochód osoby uczącej się nie przekracza kwoty **574,00 zł**. W przypadku gdy członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o umiarkowanym albo o znacznym stopniu niepełnosprawności, zasiłek rodzinny przysługuje, jeżeli przeciętny miesięczny dochód rodziny w przeliczeniu na osobę albo dochód osoby uczącej się nie przekracza kwoty **664,00 zł**.

Obecnie można ubiegać się o następujące dodatki do zasiłku rodzinnego:

- Dodatek z tytułu urodzenia dziecka;
- Dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego;
- Dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka;
- Dodatek z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej;
- Dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego;
- Dodatek z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania;
- Dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego;

Liczbę rodzin korzystających z zasiłków rodzinnych i dodatków do zasiłków rodzinnych w roku 2014 zagregowana do poziomu powiaty przedstawiono poniżej:

Mapa 20. Liczba rodzin pobierających zasiłki rodzinne i dodatki do zasiłków rodzinnych według powiatów.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie OZPS

Powyżej zaprezentowane dane przedstawiają liczbę rodzin korzystających z zasiłków rodzinnych i dodatków do zasiłków rodzinnych w 2014 roku.

Na potrzeby niniejszej analizy dane zagregowane zostały do poziomu powiatów tj. obejmują sumę danych z gmin wchodzących w skład poszczególnych powiatów. Dane odzwierciedlają rzeczywistą liczbę rodzin objętych pomocą w formie zasiłków oraz dodatków do zasiłków rodzinnych, bez względu na to przez ile miesięcy dana rodzina była objęta pomocą. Ogółem z zasiłków wraz z dodatkami w województwie świętokrzyskim skorzystało w roku oceny **59 226** rodzin na ogólną kwotę **161 411 417,00 zł**. W prognozie na 2015 rok są to wielkości porównywalne – planowana liczba rodzin korzystających z zasiłków – **60 887** (wzrost o niecałe 3%) oraz prognozowana kwota świadczeń – **165 028 757 zł**.

Największą liczbę rodzin, którym przyznano tego rodzaju pomoc odnotowano w powiecie kieleckim – **12 317**. Wynika to m.in. z faktu, że jest to powiat o największej

liczbie mieszkańców w województwie świętokrzyskim (207 588 mieszkańców). Najmniejszej liczbie rodzin w odniesieniu do zaludnienia przyznano *zasiłki rodzinne i dodatki do zasiłków rodzinnych* w mieście Kielce, gdzie przy liczbie ludności 200 000 tylko **3 615** rodzin skorzystało z tej formy pomocy i wsparcia.

Kwoty przyznanych świadczeń w formie zasiłków rodzinnych i dodatków do zasiłków rodzinnych wypłaconych rodzinom w poszczególnych powiatach przedstawione zostały w tabeli poniżej.

Tabela 16. Kwoty (w zł) przyznanych i prognozowanych zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami w latach 2013-2015.

POWIAT	ZASIŁKI RODZINNE		
	I DODATKI DO ZASIŁKÓW RODZINNYCH		
	2013	2014	Prognoza na 2015 rok
BUSKI	11 403 778	9 995 521	10 200 191
JĘDRZEJOWSKI	13 877 219	12 253 833	12 391 414
KAZIMIERSKI	5 123 630	4 520 437	4 718 945
MIASTO KIELCE	12 692 661	11 563 134	14 100 000
KIELECKI	38 738 720	35 086 185	34 424 861
KONECKI	13 644 499	12 145 970	11 462 637
OPATOWSKI	8 762 761	8 121 238	8 175 387
OSTROWIECKI	13 958 072	12 699 158	12 538 789
PIŃCZOWSKI	6 225 859	5 693 881	6 643 914
SANDOMIERSKI	12 597 939	11 545 563	12 150 999
SKARŻYSKI	9 139 874	7 928 072	7 932 051
STARACHOWICKI	13 388 510	11 897 515	12 449 534
STASZOWSKI	11 536 625	10 920 431	10 697 829
WŁOSZCZOWSKI	7 739 909	7 040 479	7 142 206
RAZEM	178 830 056	161 411 471	165 028 757

Źródło: Opracowanie własne na podstawie OZPS

JEDNORAZOWY DODATEK Z TYTUŁU URODZENIA DZIECKA/ JEDNORAZOWA ZAPOMOGA Z TYTUŁU URODZENIA DZIECKA

Do zasiłków rodzinnych zaliczamy jednorazowy dodatek z tytułu urodzenia się dziecka oraz jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia dziecka. Dodatek z tytułu urodzenia dziecka jest dodatkiem, który przysługuje do zasiłku rodzinnego. W związku z tym, aby uzyskać dodatek należy spełnić warunki niezbędne do uzyskania zasiłku. Zapomoga z tytułu urodzenia dziecka jest świadczeniem samodzielnym. Od 1 stycznia 2013 r. jednorazowy zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka przysługuje matce lub ojcu dziecka, opiekunowi prawnemu albo opiekunowi faktycznemu dziecka, jeżeli **dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekroczy kwoty 1922,00 zł netto**. Powyższe zmiany wynikają z ustawy z dnia 12 października 2012 r. o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych (poz. 1255). Dodatek ten jest świadczeniem jednorazowym.

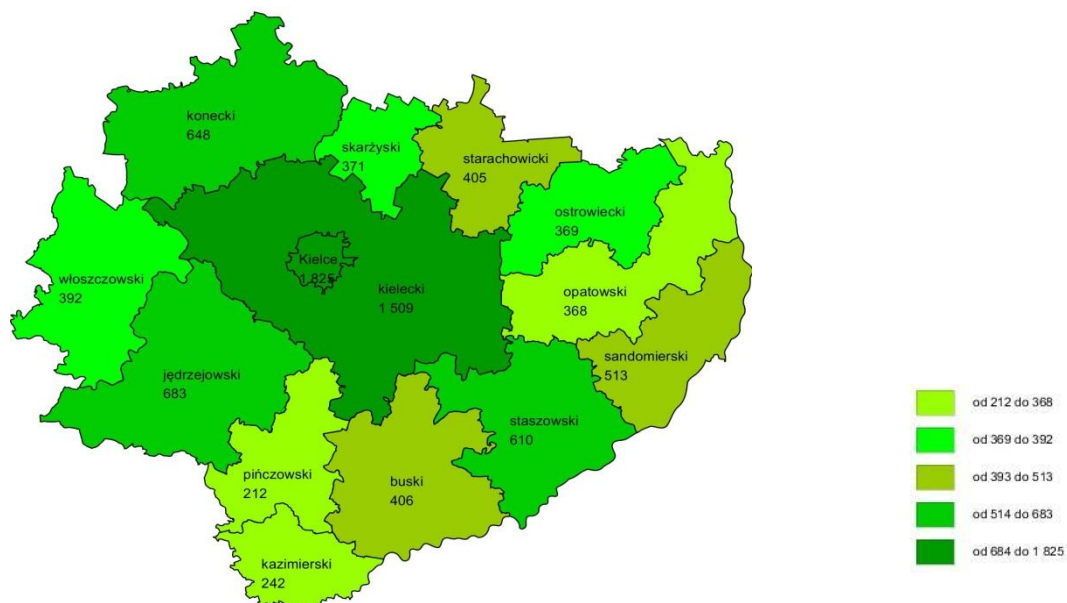
Tabela 17. Liczba świadczeń oraz kwoty świadczeń(w zł) przyznanych dodatków oraz zapomóg z tytułu urodzenia się dziecka w 2014 roku.

	LICZBA ŚWIADCZEŃ	KWOTA ŚWIADCZEŃ
Jednorazowy dodatek z tytułu urodzenia się dziecka	4 956	4 504 000
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	8 704	8 707 757

Źródło: Opracowanie własne na podstawie OZPS

W województwie świętokrzyskim udzielono **4 956** świadczeń w postaci jednorazowego dodatku z tytułu urodzenia się dziecka i jest to spadek o **5%**, natomiast jednorazowych zapomóg (tzw. becikowe) **8 704** i było to więcej o **1%** w stosunku do roku 2013.

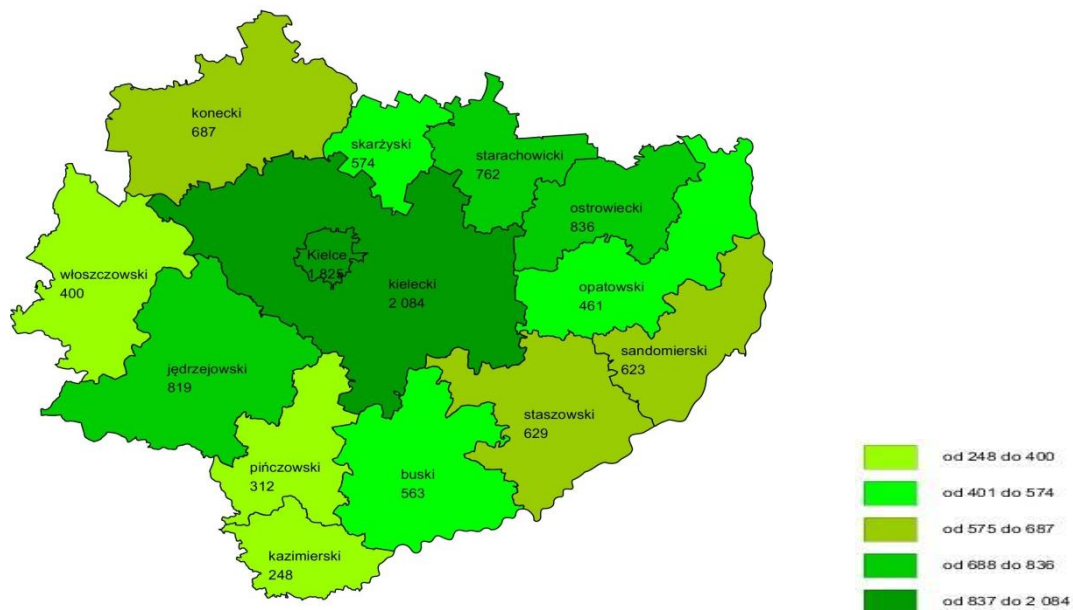
Mapa 21. Jednorazowy dodatek z tytułu urodzenia dziecka - liczba świadczeń wg powiatów.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie OZPS

Mapa powyżej prezentuje dane dotyczące przestrzennego zróżnicowania liczby świadczeń jednorazowego dodatku z tytułu urodzenia dziecka zagregowanych do poziomu powiatów.

Mapa 22. Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka - liczba świadczeń wg powiatów.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie OZPS

Mapa powyżej prezentuje dane dotyczące przestrzennego zróżnicowania liczby świadczeń zapomogi z tytułu urodzenia dziecka (tzw. becikowe), zagregowanych do poziomu powiatów.

ŚWIADCZENIA OPIEKUŃCZE

Świadczeniami opiekuńczymi wymienionymi w ustawie *o świadczeniach rodzinnych* są:

- świadczenie pielęgnacyjne, przyznawane z tytułu rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w związku z koniecznością opieki nad dzieckiem niepełnosprawnym,
- dodatek do świadczenia pielęgnacyjnego,
- zasiłek pielęgnacyjny, przyznawany w celu częściowego pokrycia wydatków wynikających z konieczności zapewnienia opieki i pomocy innej osobie w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji.

Według danych uzyskanych ze sprawozdań z Oceny Zasobów Pomocy Społecznej, w 2014 roku ośrodki pomocy społecznej przyznały świadczenia opiekuńcze:

Tabela 18. Liczby świadczeń oraz wysokość środków finansowych przyznanych na świadczenia opiekuńcze w 2014 roku.

	LICZBA ŚWIADCZEŃ		KWOTA ŚWIADCZEŃ W ZŁOTYCH	
	Rok oceny	Prognoza	Rok oceny	Prognoza
ŚWIADCZENIA PIELĘGNACYJNE	53 424	52 035	36 426 159	53 053 403
DODATEK DO ŚWIADCZENIA PIELĘGNACYJNEGO	12 215	1 317	2 775 800	260 700
ZASIŁEK PIELĘGNACYJNY	555 478	605 277	85 350 360	87 216 394

Źródło: Opracowanie własne na podstawie OZPS

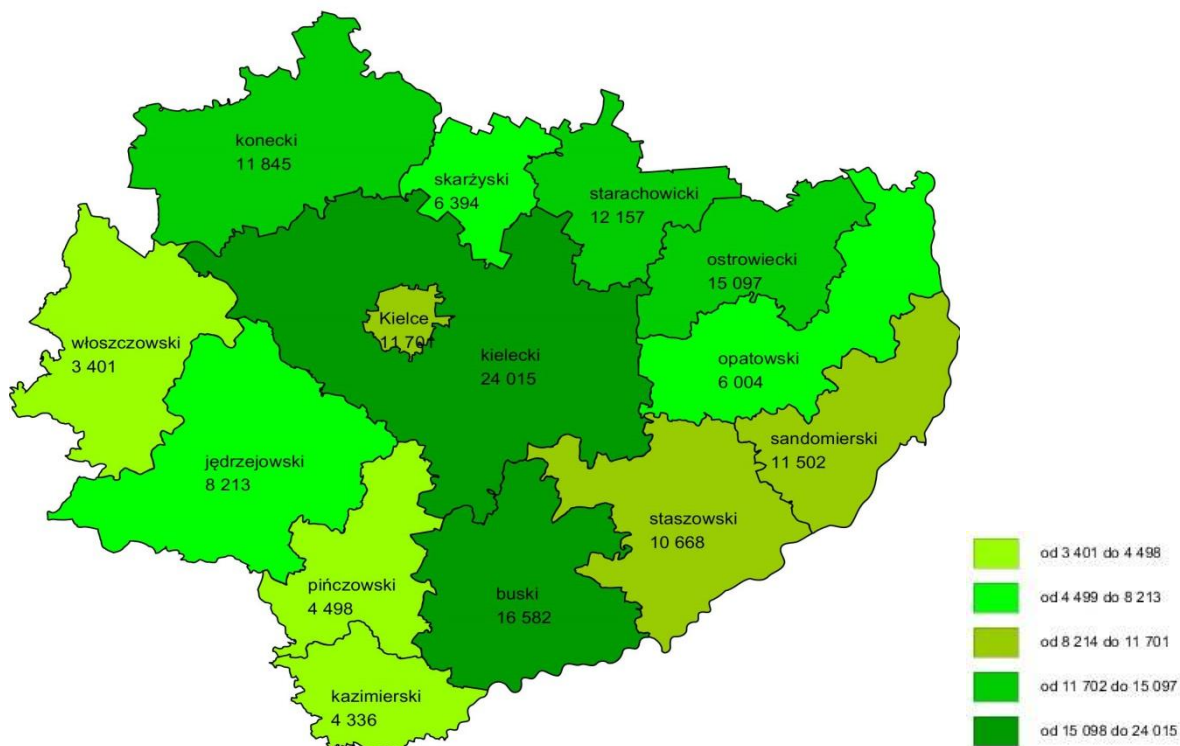
ŚWIADCZENIE PIEŁĘGNACYJNE

Świadczenie pielęgnacyjne z tytułu rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, przysługuje:

- 1) matce albo ojcu,
- 2) opiekunowi faktycznemu dziecka,
- 3) osobie będącej rodziną zastępczą spokrewnioną, w rozumieniu ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- 4) innym osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy ciąży obowiązek alimentacyjny, z wyjątkiem osób o znacznym stopniu niepełnosprawności

– jeżeli nie podejmują lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współdziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji, albo osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Mapa 23. Świadczenia pielęgnacyjne- liczba świadczeń wg powiatów.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie OZPS

Mapa powyżej prezentuje dane dotyczące przestrzennego zróżnicowania liczby świadczeń pielęgnacyjnych zagregowanych do poziomu powiatów.

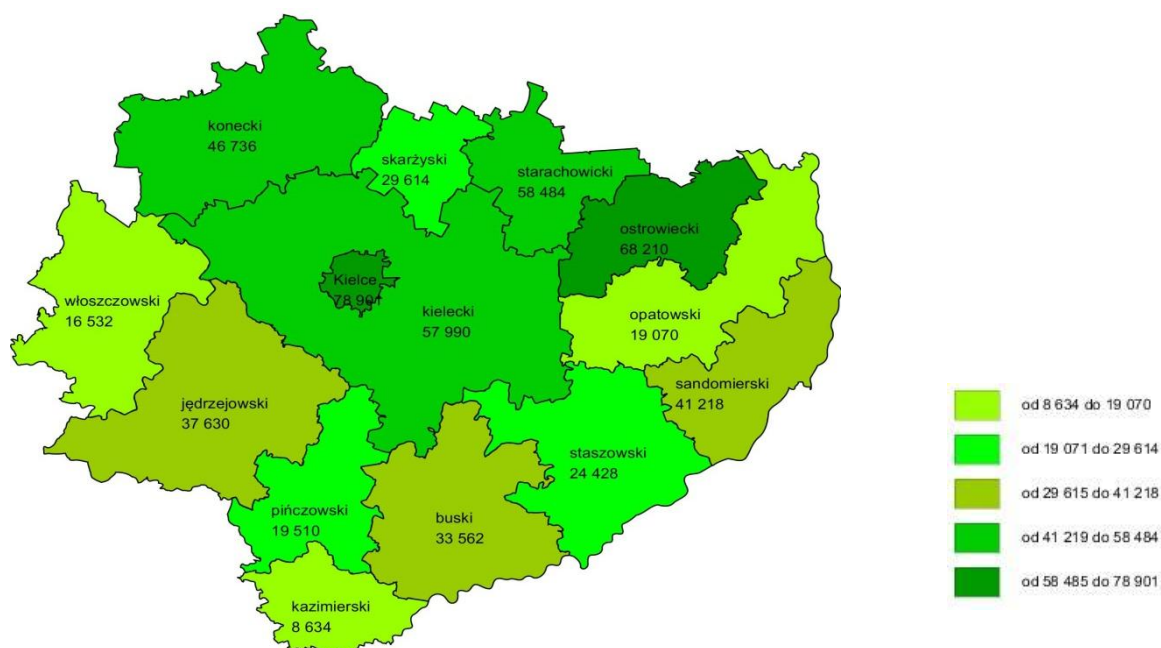
ZASIŁEK PIELEGNACYJNY

Zasiłek pielęgnacyjny przyznaje się w celu częściowego pokrycia wydatków wynikających z konieczności zapewnienia opieki i pomocy innej osoby w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji.

- Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje:
- niepełnosprawnemu dziecku;
- osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności;
- osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21 roku życia;
- osobie, która ukończyła 75 lat.

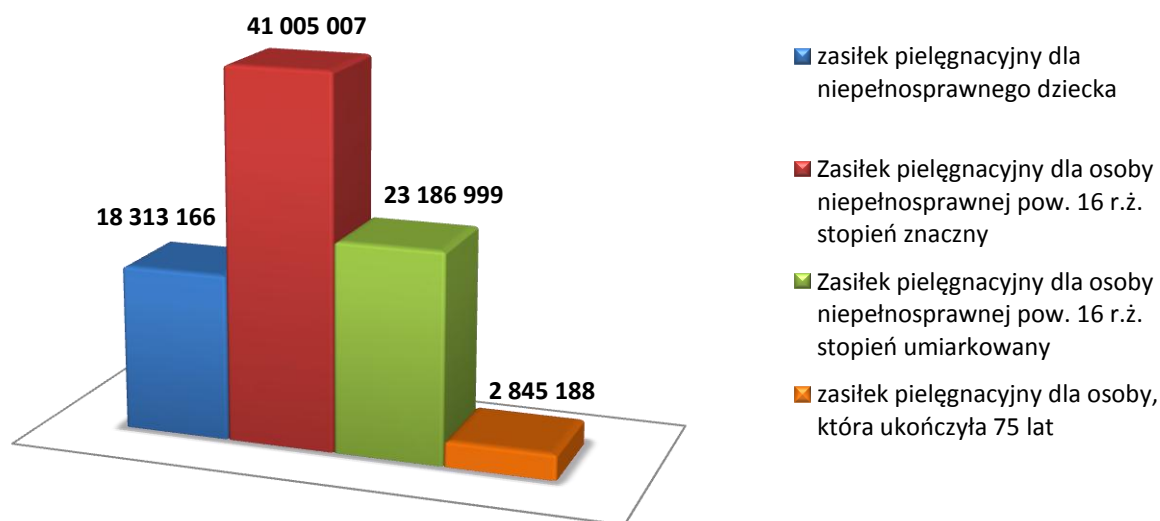
Poniższy wykres przedstawia kwoty wydatkowane na zasiłki pielęgnacyjne, w skład których wchodzi:

Mapa 24. Zasiłek pielęgnacyjny - liczba świadczeń wg powiatów.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie OZPS

Mapa powyżej prezentuje dane dotyczące przestrzennego zróżnicowania liczby świadczeń zasiłku pielęgnacyjnego zagregowanych do poziomu powiatów.

Wykres 27. Wysokość środków finansowych wydatkowanych w 2014 roku na zasiłki pielęgnacyjne.

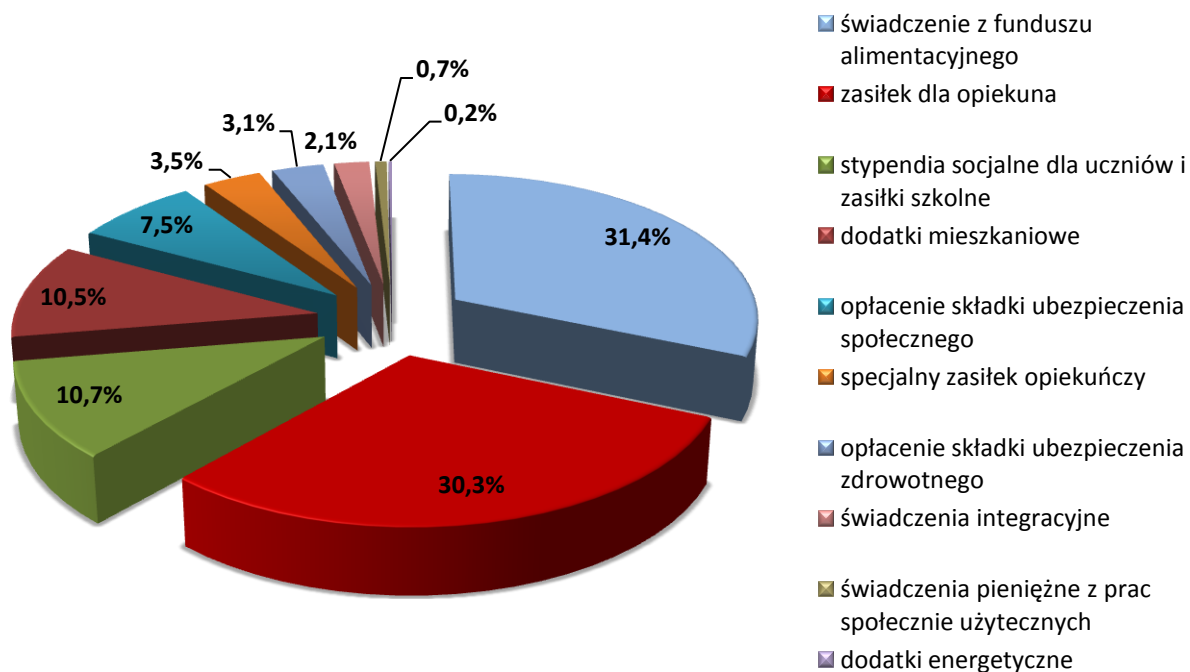
Źródło: Opracowanie własne na podstawie OZPS

Według danych oceny zasobów pomocy społecznej w roku 2014 ośrodki pomocy społecznej udzieliły w sumie **555 478** zasiłków pielęgnacyjnych wśród których najwięcej zostało przeznaczonych dla osób niepełnosprawnych w wieku powyżej 16 roku życia o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Katalog świadczeń wspierających rodzinę uzupełnia:

- Specjalny zasiłek opiekuńczy,
- Zasiłek dla opiekuna,
- Świadczenie z funduszu alimentacyjnego,
- Dodatki mieszkaniowe,
- Dodatki energetyczne,
- Opłacenie składki ubezpieczenia zdrowotnego,
- Opłacenie składki ubezpieczenia społecznego,
- Świadczenie integracyjne (Centrum Integracji Społecznej),
- Świadczenia pieniężne z prac społecznie użytecznych,
- Stypendia socjalne dla uczniów i zasiłki szkolne.

Wykres 28. Procentowy podział wydanych środków na świadczenia pieniężne w 2014 roku.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie OZPS

Na powyższym wykresie przedstawiony został procentowy udział środków na świadczenia pieniężne w 2014 roku. Kwota świadczeń pieniężnych jaką przekazano rodzinom potrzebującym pomocy w 2014 roku to **158 961 714 zł**, gdzie najwięcej wydatkowano na świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz na zasiłek dla opiekuna. Najmniej środków finansowych przeznaczono na dodatki energetyczne - **354 153 zł**, co stanowi **0,2%** kwoty ogółem.

V ZASOBY INSTYTUCJONALNE POMOCY I WSPARCIA

W tej części opracowania opisane zostały zasoby instytucjonalne pomocy społecznej o zasięgu gminnym oraz powiatowym, zlokalizowane na terenie województwa świętokrzyskiego.

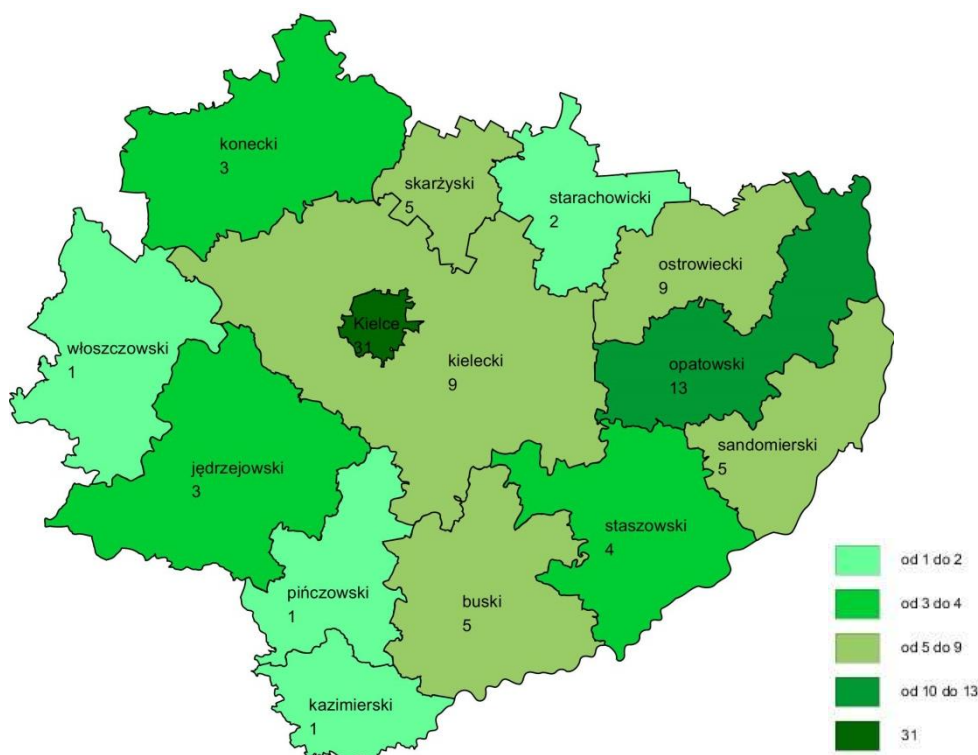
Zasoby instytucjonalne pomocy społecznej obejmują:

- Domy pomocy społecznej
- Ośrodki wsparcia
- Środowiskowe domy samopomocy
- Dienne domy pomocy
- Noclegownie, schroniska i domy dla osób bezdomnych
- Kluby samopomocy
- Mieszkania chronione
- Ośrodki interwencji kryzysowej
- Jednostki specjalistycznego poradnictwa
- Placówki wsparcia dziennego
- Placówki opiekuńczo-wychowawcze
- Centra integracji społecznej
- Kluby integracji społecznej
- Warsztaty terapii zajęciowej
- Zakłady aktywności zawodowej

OŚRODKI WSPARCIA – OGÓŁEM

Osobom, które ze względu na wiek, chorobę lub niepełnosprawność wymagają częściowej opieki i pomocy w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych, mogą być przyznane usługi opiekuńcze, specjalistyczne usługi opiekuńcze lub posiłek, świadczone w ośrodkach wsparcia. Ośrodek wsparcia jest jednostką organizacyjną pomocy społecznej dziennego pobytu.

Mapa 25. Ośrodki wsparcia w województwie świętokrzyskim.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie OZPS

W 2014 roku na terenie województwa świętokrzyskiego funkcjonowały **92** różnego rodzaju ośrodki wsparcia - **67 (73%)** z nich prowadzonych było przez jednostki samorządu terytorialnego, natomiast **25** prowadzonych było przez inny podmiot.

Liczba miejsc w placówkach tego typu wyniosła **4 077** i w odniesieniu do roku 2013 zmniejszyła się o **44 %** (z 7 221 w roku 2013 do 4 077 w roku oceny). Liczba osób korzystających z ośrodków wsparcia ukształtowała się w 2014 roku na poziomie **6 678**. Kadra placówek wyniosła **788** osób i wzrosła o **272** osoby w porównaniu do roku 2013. Znaczący wzrost nastąpił w przypadku rocznego kosztu prowadzenia i utrzymania placówek. Kwota ta wzrosła z **22 234 816 zł** w roku 2013 do **40 014 781 zł** w roku 2014.

ŚRODOWISKOWE DOMY SAMOPOMOCY

Środowiskowy Dom Samopomocy jest jednostką organizacyjną pomocy społecznej działającą na zasadach zadania zleconego samorządom lub organizacjom pozarządowym. Świadczone przez środowiskowe domy samopomocy usługi, to przede

wszystkim: praca socjalna, psychoterapia, rehabilitacja lecznicza, społeczna i zawodowa, usprawnianie, organizacja czasu wolnego.

Do zadań środowiskowych domów należy przygotowanie osób z zaburzeniami psychicznymi oraz osób niepełnosprawnych intelektualnie do funkcjonowania w społeczeństwie. Środowiskowe domy samopomocy zapewniają formy pomocy pół – stacjonarnej takie jak:

- trening umiejętności życia codziennego,
- trening umiejętności społecznych i interpersonalnych,
- terapia zajęciowa.

Tabela 19. Środowiskowe domy samopomocy w województwie świętokrzyskim.

	Gmina	Organ prowadzący	Adres	Nr telefonu
Powiat buski				
1.	Busko-Zdrój	gmina	Rehabilitacyjna 5 28-100 Busko-Zdrój	41 378-26-73
2.	Solec Zdrój	Caritas Kielecka	Świniary 25 28-131 Świniary	41 377-63-25
Powiat jędrzejowski				
3.	Jędrzejów	gmina	11-go Listopada 113b 28-300 Jędrzejów	41 386-18-28
4.	Sędziszów	Caritas Kielecka	Kwiatowa 14 28-340 Sędziszów	41 381-27-41
Powiat kazimierski				
5.	Kazimierza Wielka	powiat	Partyzantów 12 28-500 Kazimierza Wielka	41 350-10-82
Miasto Kielce				
6.	Kielce	stowarzyszenie	Mieszka I 79 25-624 Kielce	41 361-58-29
7.	Kielce	gmina	Okrzei 8 25-525 Kielce	41 368-17-50
8.	Kielce	gmina	Miodowa 7 25-544 Kielce	41 362-71-50
9.	Kielce	gmina	Kołatąja 4 25-715 Kielce	41 331-25-24
10.	Kielce	gmina	Krzemionkowa 1 25-705 Kielce	41 345-07-65
11.	Kielce	gmina	Orzeszkowej 53 25-435 Kielce	41 314-49-76
12.	Kielce	Caritas Kielecka	Urzędnicza 16 a 25-729 Kielce	784 531 928

Powiat kielecki				
13.	Chmielnik	gmina	Dygasińskiego 14 26-020 Chmielnik	41 507-93-54
14.	Łopuszno	Fundacja „Z uśmiechem”	Józefin 58 26-070 Łopuszno	41 351-41-49
15.	Górno	gmina	Wola Jachowa 26-008 Górno	41 302-32-54
16.	Mniów	Caritas Kielecka	Gajowa 3 26-080 Mniów	41 373-83-36
17.	Morawica	gmina	Brudzów 3 26-026 Morawica	41 301-71-23
18.	Piekoszków	gmina	Częstochowska 85 26-065 Piekoszków	41 306-24-52
Powiat konecki				
19.	Stąporków	powiat	ul. Staszica 6 26-220 Stąporków	41 372-90-50 531 170 360
Powiat opatowski				
20.	Opatów	gmina	Sienkiewicza 5 27-500 Opatów	15 868-33-33
21.	Ożarów	gmina	Mazurkiewicza 25 27-530 Ożarów	15 861-03-68
22.	Tarłów	gmina	ul. Kleparz 1 27-515 Tarłów	15 838-50-53
Powiat ostrowiecki				
23.	Ostrowiec Świętokrzyski	gmina	ul. Iłżecka 31 27-400 Ostrowiec Świętokrzyski	41 262 70 47
24.	Ostrowiec Świętokrzyski	gmina	os. Pułanki 10 27-400 Ostrowiec Świętokrzyski	41 263-21-57
25.	Ostrowiec Świętokrzyski	powiat	Focha 5 27-400 Ostrowiec	41 242-40-09
Powiat pińczowski				
26.	Pińczów	powiat	Polna 48 28-400 Pińczów	41 357-38-14
Powiat sandomierski				
27.	Koprzywnica	złeczone przez gminę Fundacji La Zebra	Krzcina 7 27 – 600 Koprzywnica	15 847-60-44
28.	Obrazów	stowarzyszenie	Kleczanów 91 27-641 Obrazów	15 836-63-38
29.	Sandomierz	gmina	Katedralna 5 27-600 Sandomierz	15 832-05-21
30.	Zawichost	gmina	Szkolna 8 27-630 Zawichost	15 836-45-61
Powiat skarżyski				
31.	Skarżysko- Kamienna	gmina	ul. Zielna 12 26-110 Skarżysko- Kamienna	41 252-50-55 601-153-126

32.	Skarżysko-Kamienna	powiat	1000 - lecia 22 26-110 Skarżysko-Kamienna	41 25-21-953
Powiat starachowicki				
33.	Starachowice	gmina	Reja 10 27-200 Starachowice	41 274-71-37
Powiat staszowski				
34.	Staszów	gmina	Wschodnia 13 28-200 Staszów	15 864-26-31
Powiat włoszczowski				
35.	Włoszczowa	gmina	Broniewskiego 7a 29-100 Włoszczowa	41 394-23-37

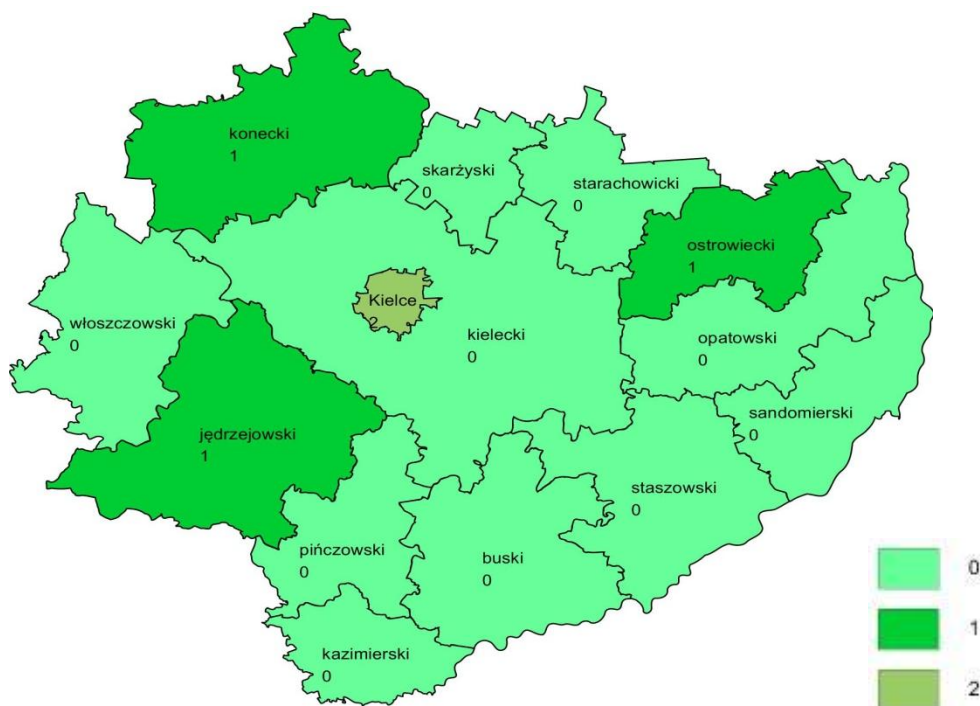
Źródło: Opracowanie własne na podstawie OZPS

W województwie świętokrzyskim w roku 2014 funkcjonowało **35** środowiskowych domów samopomocy. Liczba miejsc w ŚDS w roku 2014 ukształtowała się na poziomie **939**, natomiast liczba osób korzystających wyniosła **1 037**. Według stanu na dzień 31 grudnia 2014, **24** osoby oczekiwały na przyjęcie do ŚDS. Kadra tego typu placówek w województwie świętokrzyskim liczyła **317** osób. Roczny koszt prowadzenia i utrzymania według danych za 2014 rok wyniósł ogółem **12 838 845 zł**.

DZIENNE DOMY POMOCY

Dzienne Domy Pomocy Społecznej są ośrodkami wsparcia przeznaczonymi dla osób samotnych lub osób w rodzinach, które z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymagają pomocy, a są jej pozbawione lub rodzina takiej pomocy nie może zapewnić.

Mapa 25. Dzielne domy pomocy w województwie świętokrzyskim.

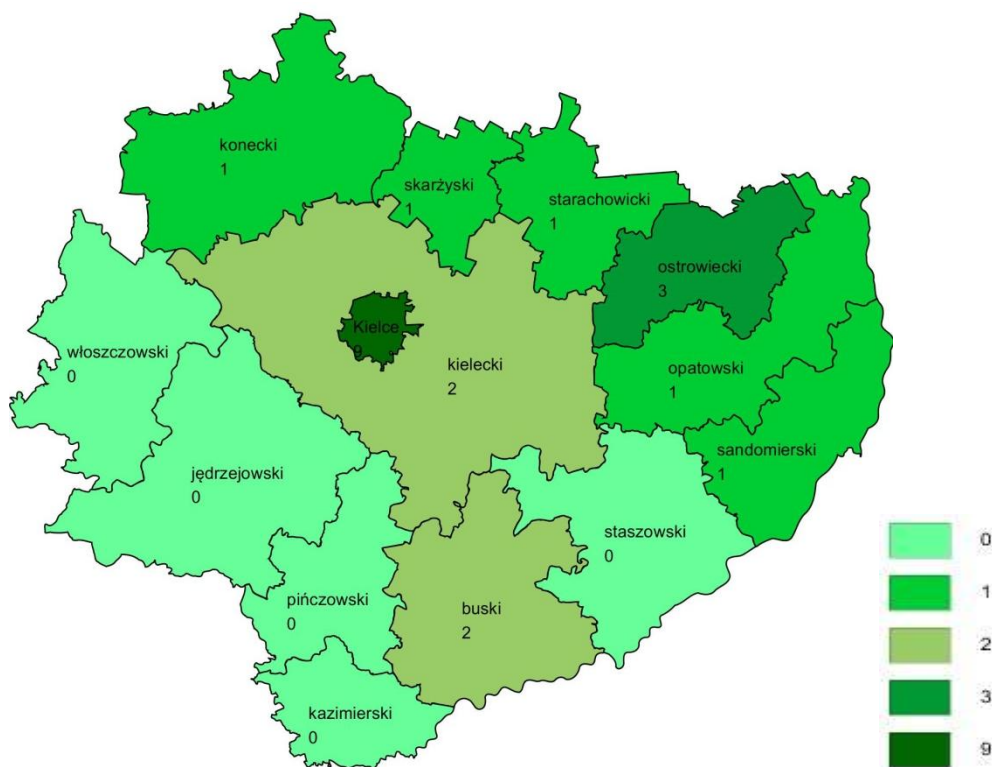
Źródło: Opracowanie własne na podstawie OZPS

Podobnie jak w latach ubiegłych, w województwie świętokrzyskim funkcjonuje 5 dziennych domów pomocy, wszystkie prowadzone są przez jednostki samorządu terytorialnego. Liczba miejsc w tego typu placówkach w 2014 roku wyniosła **160**, a liczba osób korzystających z pomocy DDP uplasowała się na poziomie **159**. Liczba osób oczekujących na miejsce w DDP funkcjonujących na terenie województwa świętokrzyskiego wyniosła **43** osoby. Kadra placówek liczyła **25** osób. Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek wyniósł **602 139 zł**.

NOCLEGOWNIE, SCHRONISKA I DOMY DLA OSÓB BEZDOMNYCH

Noclegownie, domy oraz schroniska dla bezdomnych przeznaczone są dla osób, które nie są nigdzie zameldowane, często nie posiadają dowodów tożsamości i stałych źródeł dochodu. Często podopieczni schronisk obciążeni są nałogami (alkoholizm, narkomania) oraz weszli w konflikt z prawem.

Mapa 26. Noclegownie, schroniska i domy dla osób bezdomnych w województwie świętokrzyskim.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie OZPS

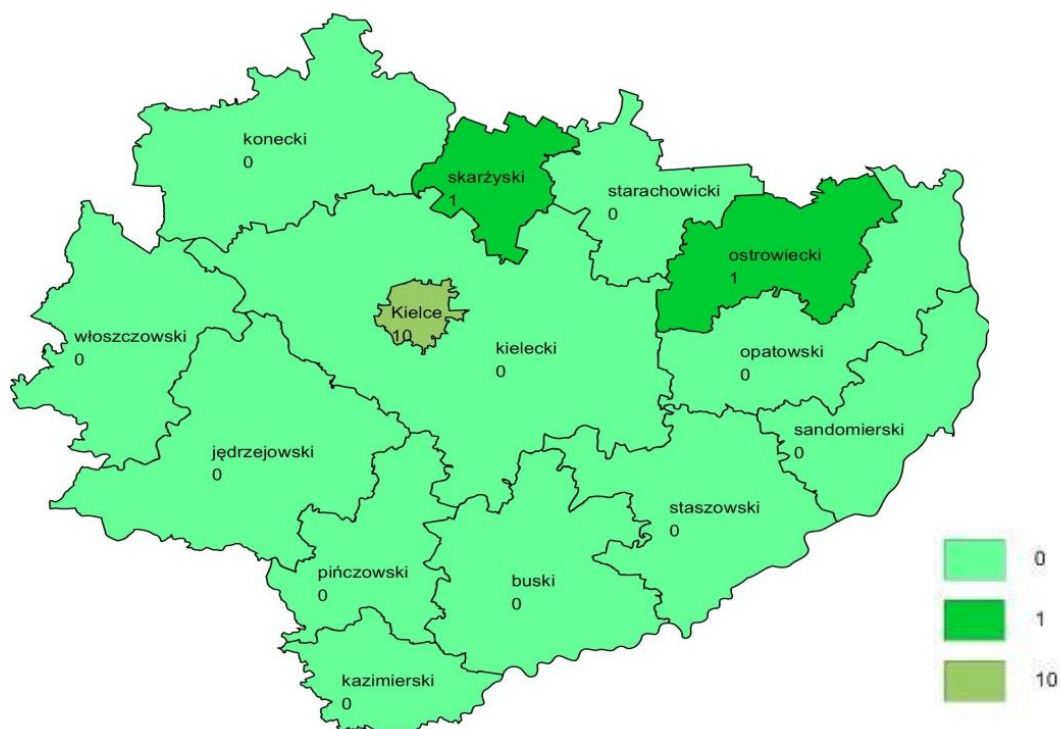
Na terenie województwa świętokrzyskiego w 2014 roku pomoc osobom bezdomnym oferowało **21** placówek, z czego **6** z nich prowadzonych było przez jednostki samorządu terytorialnego, a **15** przez inne podmioty. Liczba oferowanych miejsc przez noclegownie, schroniska i domy dla osób bezdomnych wyniosła **591**. Liczba korzystających była ponad dwukrotnie wyższa i wyniosła **1 354** osoby. Sytuacja ta może sugerować, iż infrastruktura w zakresie wsparcia osób bezdomnych jest niewystarczająca w stosunku do rzeczywistych potrzeb. Liczba osób skierowanych do tego typu placówek w wyniku eksmisji w 2014 roku wyniosła **22** osoby. Pomoc oferowało i świadczyło **72** pracowników, a roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek wyniósł **3 089 822 zł**.

KLUBY SAMOPOMOCY

Głównym celem działania klubów samopomocy jest: przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu, wsparcie wszelkich osób z różnorodnymi problemami, minimalizowanie skutków bezrobocia, promowanie aktywności i przedsiębiorczości społecznej, pomoc

w wychodzeniu z izolacji i osamotnienia, wzmocnienie poczucia wiary w siebie i akceptacji swojej osoby.

Mapa 27. Kluby samopomocy w województwie świętokrzyskim.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie OZPS

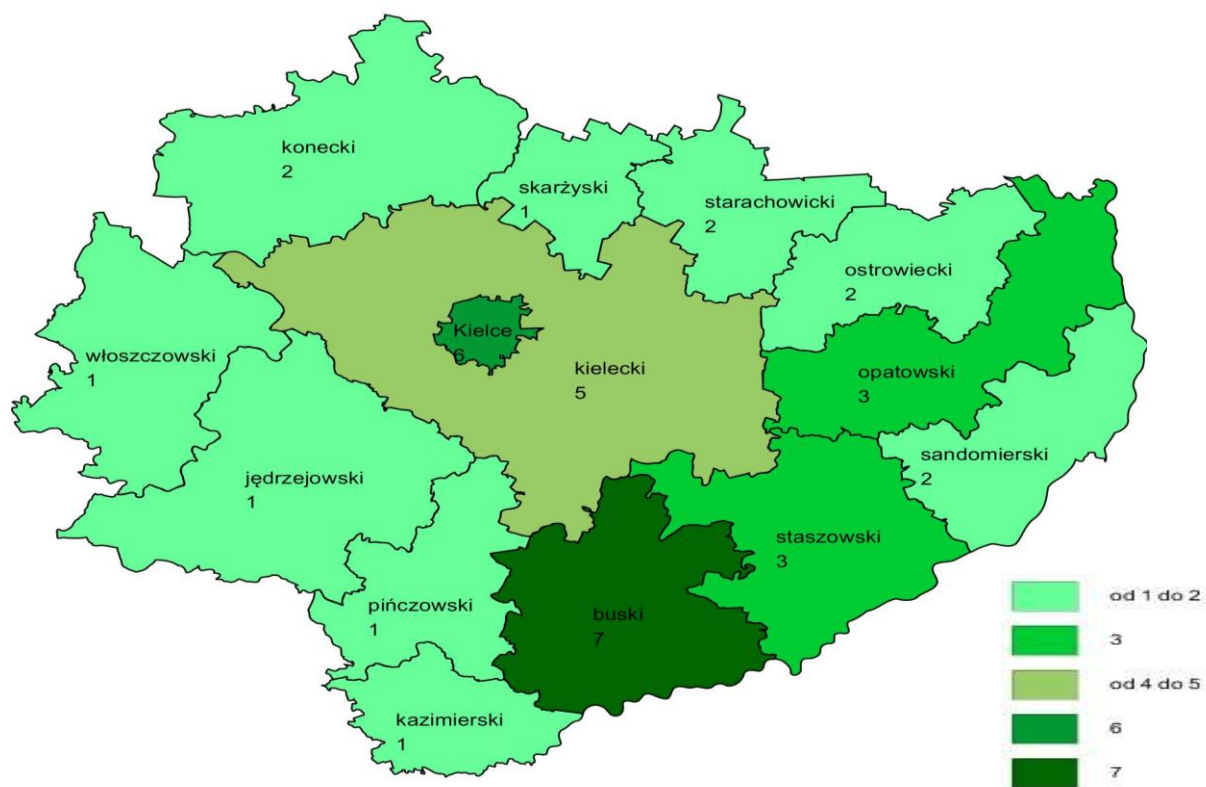
Liczba klubów samopomocy funkcjonujących na terenie województwa świętokrzyskiego w 2014 roku wynosiła **12** placówek, a ich organem prowadzącym były jednostki samorządu terytorialnego. Liczba miejsc w tego typu placówkach wyniosła **427**, z oferowanej pomocy skorzystało **435** osób. Kadra klubów samopomocy według stanu na **31** grudnia 2014 roku wynosiła **55** osób. Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek wyniósł **3 620 267 zł**.

DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ

Domy pomocy społecznej są tradycyjną formą instytucjonalnej pomocy społecznej w postaci opieki całodobowej nad osobami niezdolnymi do samodzielnej egzystencji, których – mimo zastosowania wszystkich form pomocy – nie można przystosować w pełni do

samodzielnego życia w miejscu ich zamieszkania z uwagi na wiek, schorzenia, sytuację życiową oraz warunki rodzinne, mieszkaniowe oraz materialne. Domy pomocy społecznej pełnią również formę ośrodków aktywizacji i rozwoju swoich mieszkańców.

Mapa 28. Domy pomocy społecznej w województwie świętokrzyskim.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie OZPS

Domy Pomocy Społecznej, funkcjonujące w liczbie **37** na terenie województwa świętokrzyskiego, w **25** przypadkach prowadzone były przez jednostki samorządu terytorialnego, a w **12** przez inny podmiot. Liczba oferowanych miejsc w tego typu ośrodkach wsparcia wyniosła **3 433**, natomiast liczba osób umieszczonych w DPS to **490** osób. Liczba osób oczekujących na miejsce w DPS według stanu na dzień 31 grudnia 2014 roku wyniosła 204 osoby (wydano dwie decyzje odmowne). Kadra domów pomocy społecznej liczyła **2 108** osób, a roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek wyniósł **113 633 301 zł**.

Tabela 19. Domy pomocy społecznej w województwie świętokrzyskim.

Powiat buski			
1.	Rataje 39 b. 28-133 Pacanów	41 376-54-70	dla osób w podeszłym wieku
2.	Słupia Pacanowska 91 28-133 Pacanów	41 376-54-13	dla osób przewlekłe psychicznie chorych
3.	Świniary 25 28-131 Solec – Zdrój	41 377-63-25	dla osób przewlekłe psychicznie chorych
4.	Gnojno 118 28-114 Gnojno	41 353-20-42	dla osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie oraz dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie
5.	Zborów 112 28-131 Solec Zdrój	41 377-70-45 41 377-70-26	dla osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie
Powiat jędrzejowski			
6.	Mnichów 135 28-300 Jędrzejów	41 387-30-02 41 387-35-12	dla osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie oraz dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie
Powiat kazimierski			
7.	Bejsce 230 28-512 Bejsce	41 387-30-02 41 351-11-59	dla osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie z miejscami dla osób przewlekłe somatycznie chorych
Miasto Kielce			
8.	ul. Żeromskiego 4/6 25-369 Kielce	41 36-76-673	dla osób przewlekłe psychicznie chorych
9.	ul. Jagiellońska 76 Kielce 25 – 734	41 345-64-97	DPS im. prof. Antoniego Kępińskiego dla osób przewlekłe psychicznie chorych
10.	ul. Tarnowska 10 25- 394 Kielce	41 348-24-00 41 361-17-89	dla osób przewlekłe somatycznie chorych
11.	ul. Jagiellońska 76 25-734 Kielce	41 36 76 319 41 34 54 392	DPS im. Jana Pawła II dla osób przewlekłe somatycznie chorych
12.	ul. Króla Jana III Sobieskiego 30 25-124 Kielce	41 36 76 736 41 36 76 320	DPS im. Jana i Marysieńki Sobieskich dla osób przewlekłe somatycznie chorych

13.	ul. Peryferyjna 15 25-562 Kielce	41 362-61-48 kom. 533 933 502	Dom Seniora Aktywni Zawsze w Kielcach dla osób w podeszłym wieku (prywatny)
14.	ul. Złota 7 25-015 Kielce	41 345-49-09 41 345-00-54	dla osób niepełnosprawnych fizycznie (niewidomych i słabo widzących)
Powiat kielecki			
15.	ul. Czarnowska 2a 26-065 Piekoszów	41 306-13-55 41 306-13-33	dla osób przewlekle somatycznie chorych
16.	ul. Szkolna 36 26 – 015 Pierzchnica	41 35-38-501 41 35-38-505	DPS – Dom Seniora im. Sue Ryder dla osób w podeszłym wieku
17.	Osiny 54B 26 – 015 Pierzchnica	41 350-10-24 kom. 515 07 00 77	Dom Pomocy Społecznej w Osinach dla osób w podeszłym wieku i przewlekle somatycznie chorych
18.	Łagiewniki 73 26-020 Chmielnik	41 354-20-76 41 354-30-50	dla osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie oraz dla osób przewlekle psychicznie chorych
19.	Zgórsko ul. Szewska 28 26-052 Sitkówka Nowiny z Filią w Rudzie Strawczyńskiej 80A, 26 – 067 Strawczyn	41 366-75-75 fax: 346-53-44	dla osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie oraz dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie
Powiat konecki			
20.	ul. Warszawska 25 26-200 Końskie	41 372-51-57	dla osób przewlekle psychicznie chorych
21.	Ruda Pilczycka 57 26-234 Słupia Konecka	41 391-21-12 41 39-12-095	dla osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie
Powiat opatowski			
22.	Czachów 54 27-530 Ożarów	15 861-15-01	dla osób przewlekle psychicznie chorych
23.	Zochcinek 42 27-500 Opatów	15 868-28-18	dla osób przewlekle psychicznie chorych
24.	Sobów 117 27-530 Ożarów	15 861-19-42 861-19-41	dla osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie
Powiat ostrowiecki			
25.	ul. Grabowiecka 7 27-400 Ostrowiec Św.	41 262-00-23	dla osób przewlekle somatycznie chorych
26.	Osiedle Słoneczne 49 27-400 Ostrowiec Św.	41 266-55-53	dla osób przewlekle psychicznie chorych z miejscami dla osób przewlekle somatycznie chorych

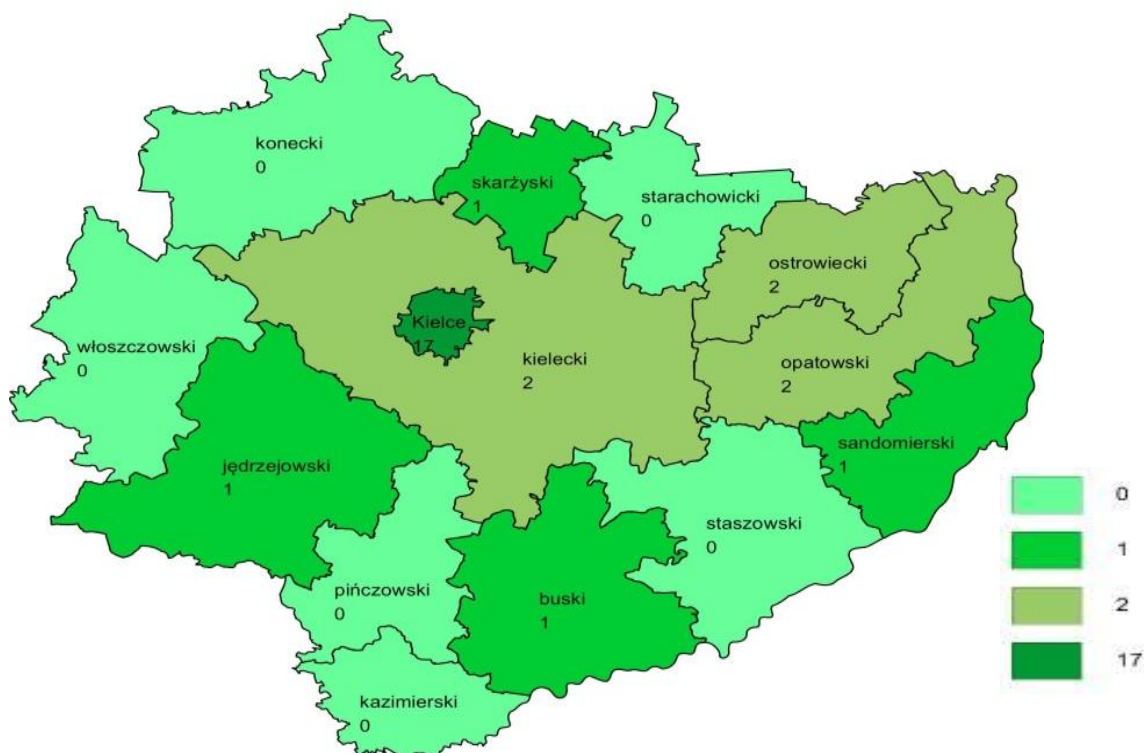
Powiat pińczowski			
27.	ul. Wesoła 5 28-400 Pińczów	41 357-34-51 41 357-24-74 fax. 41 357-60-78	dla osób przewlekle psychicznie chorych
Powiat sandomierski			
28.	Skwirzowa 38 27 – 670 Łoniów	kom. 500 400 285 15 641-12-80 15 641-12-81	DPS „Sadyba” dla osób w podeszłym wieku oraz osób przewlekle somatycznie chorych
29.	ul. Czyżewskiego 1 27-600 Sandomierz	15 832-39-24 832-69-55	dla osób w podeszłym wieku i osób przewlekle somatycznie chorych
Powiat skarżyski			
30.	ul. Sporna 6 26-110 Skarżysko-Kam.	41 251-55-50 41 251-55-56	dla osób przewlekle psychicznie chorych
Powiat starachowicki			
31.	ul. Bema 26 27-200 Starachowice	41 271-55-52	dla osób przewlekle somatycznie chorych
32.	Kałów-Godów 88 27-225 Pawłów	41 334-38-62	dla osób w podeszłym wieku i osób przewlekle somatycznie chorych
33.	ul. Wójtowska 62 27-230 Brody Iłżeckie	41 271-16-20	dla osób w podeszłym wieku (DPS niepubliczny)
Powiat staszowski			
34.	Kurozwęki ul. Kościelna 4 28-200 Staszów	15 866-72-28	Dla osób w podeszłym wieku oraz dla osób przewlekle somatycznie chorych.
35.	Pęclawice Górne 23 28-210 Bogoria	kom. 724 558 854 15 687-73-66	dla osób w podeszłym wieku oraz osób przewlekle somatycznie chorych
36.	Rudki 69 28-225 Szydłów	15 824-18-36 kom. 604943410	dla osób przewlekle psychicznie chorych
Powiat włoszczowski			
37.	Wola Czaryska 92 29–145 Secemin	kom. 691 529 211	dla osób w podeszłym wieku
38.	ul. Koniecpolska 20 29-100 Włoszczowa	41 394-20-38	dla osób przewlekle psychicznie chorych

Źródło: Opracowanie własne na podstawie OZPS

MIESZKANIA CHRONIONE-OGÓŁEM

Mieszkanie chronione jest świadczeniem niepieniężnym z pomocy społecznej. Pobyt w takim mieszkaniu może być przyznany osobie, która ze względu na trudną sytuację życiową, wiek, niepełnosprawność albo chorobę, potrzebuje wsparcia w funkcjonowaniu w codziennym życiu, ale nie wymaga usług w zakresie świadczonej przez jednostkę całodobowej opieki. Zgodnie z przepisami ustawy z 12 marca 2004 r. *o pomocy społecznej*, pobyt w mieszkaniu chronionym może być przyznany w szczególności: osobie z zaburzeniami psychicznymi, osobie opuszczającej rodzinę zastępczą, placówkę opiekuńczo-wychowawczą, młodzieżowy ośrodek wychowawczy, zakład dla nieletnich, a także cudzoziemcowi, który uzyskał w Polsce status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą.

Mapa 29. Mieszkania chronione w województwie świętokrzyskim.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie OZPS

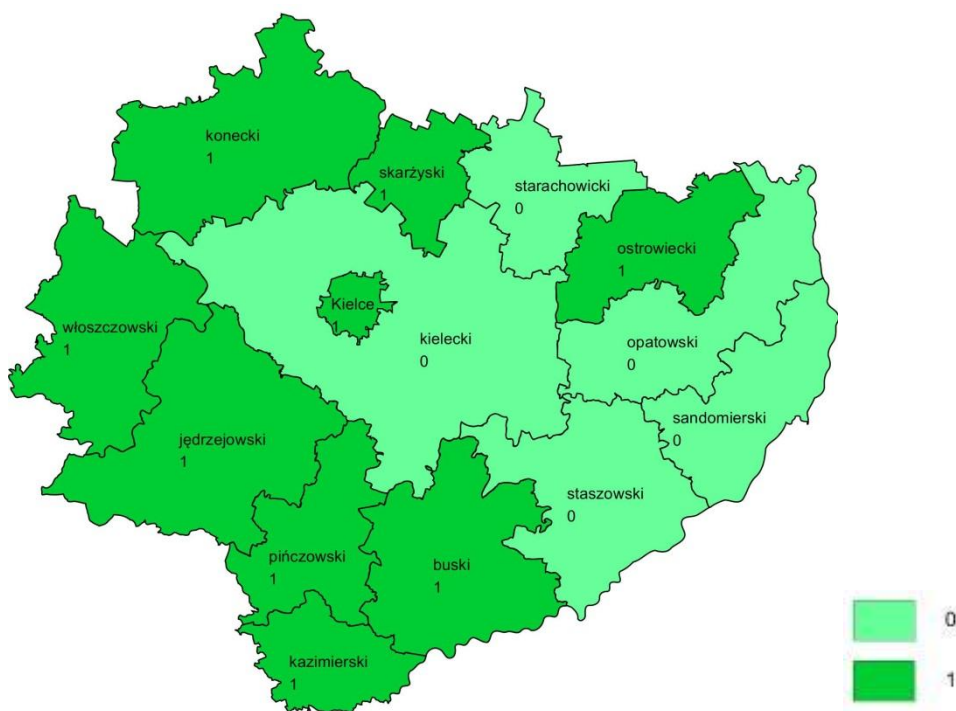
Jak wynika z danych przekazanych przez samorządy gminne i powiatowe, w 2014 roku w województwie świętokrzyskim funkcjonowało **27** mieszkań chronionych, gdzie **21** z nich prowadzonych było przez jednostki samorządu terytorialnego, natomiast

6 przez organizacje pozarządowe. Placówki łącznie oferowały **122** miejsca, skorzystało z nich **101** osób. Ilość pracowników zatrudnionych w placówkach wyniosła **17** osób. Roczny koszt prowadzenia i utrzymania mieszkań chronionych wyniósł **39 602 zł**.

OŚRODKI INTERWENCJI KRYZYSOWEJ

Ośrodek Interwencji Kryzysowej to jednostka zajmująca się pomocą osobom dotkniętym problemem przemocy domowej oraz będących w innych sytuacjach kryzysowych. Do zadań Ośrodka Interwencji Kryzysowej należy w szczególności organizowanie działań mających na celu udostępnianie osobom i rodzinom z problemem przemocy oraz będących w innych sytuacjach kryzysowych, w tym kryzysu związanego z problemem uzależnienia w rodzinie, specjalistycznych form pomocy: pracy socjalnej, pomocy psychologicznej, w tym interwencji kryzysowej, prawnej i interwencyjnej pomocy w uzyskaniu schronienia.

Mapa 30. Ośrodki Interwencji Kryzysowej w województwie świętokrzyskim.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie OZPS

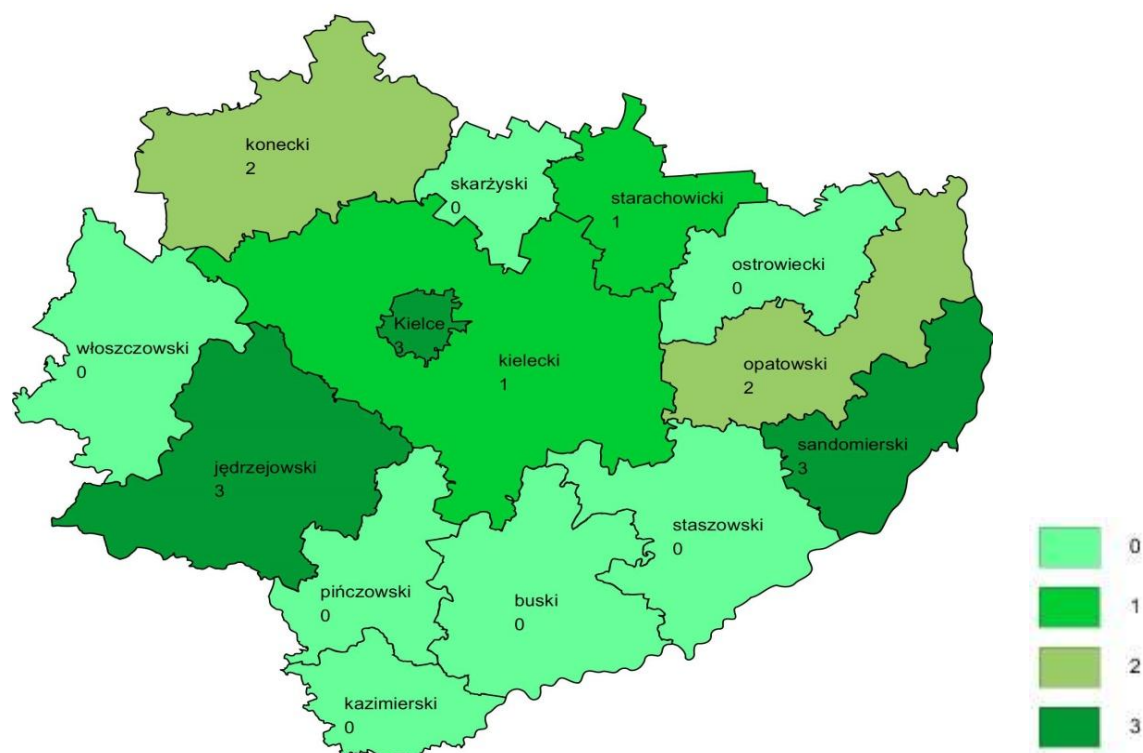
W 2014 roku na terenie województwa świętokrzyskiego funkcjonowało **9** ośrodków interwencji kryzysowej. Większość z nich (**8**) prowadzona była przez jednostki samorządu terytorialnego, natomiast jeden przez inny podmiot. Placówki oferowały łącznie **40** miejsc,

liczba osób objętych wsparciem w 2014 r. wyniosła **1 234** osoby. Łączna liczba osób zatrudnionych w tego typu placówkach w regionie wyniosła **32** osób. Roczny koszt utrzymania i prowadzenia placówek wyniósł **767 222 zł**.

JEDNOSTKI SPECJALISTYCZNEGO PORADNICTWA

Poradnictwo specjalistyczne, w szczególności prawne, psychologiczne i rodzinne, jest świadczone osobom i rodzinom, które mają trudności lub wykazują potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych, bez względu na posiadany dochód.

Mapa 31. Jednostki specjalistycznego poradnictwa w województwie świętokrzyskim.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie OZPS

Według danych przekazanych przez ośrodki pomocy społecznej oraz powiatowe centra pomocy rodzinie, na terenie województwa świętokrzyskiego, w 2014 roku funkcjonowało **15** jednostek specjalistycznego poradnictwa – **12** z nich prowadzonych było przez jednostki samorządu terytorialnego, **3** przez inne podmioty. Z oferty placówek skorzystało **1 669**

beneficjentów. Kadra jednostek na dzień 31 grudnia 2014 liczyła **53** osoby. Na utrzymanie i prowadzenie placówek w roku oceny przeznaczono środki finansowe w kwocie **1 694 949 zł**.

PLACÓWKI WSPARCIA DZIENNEGO

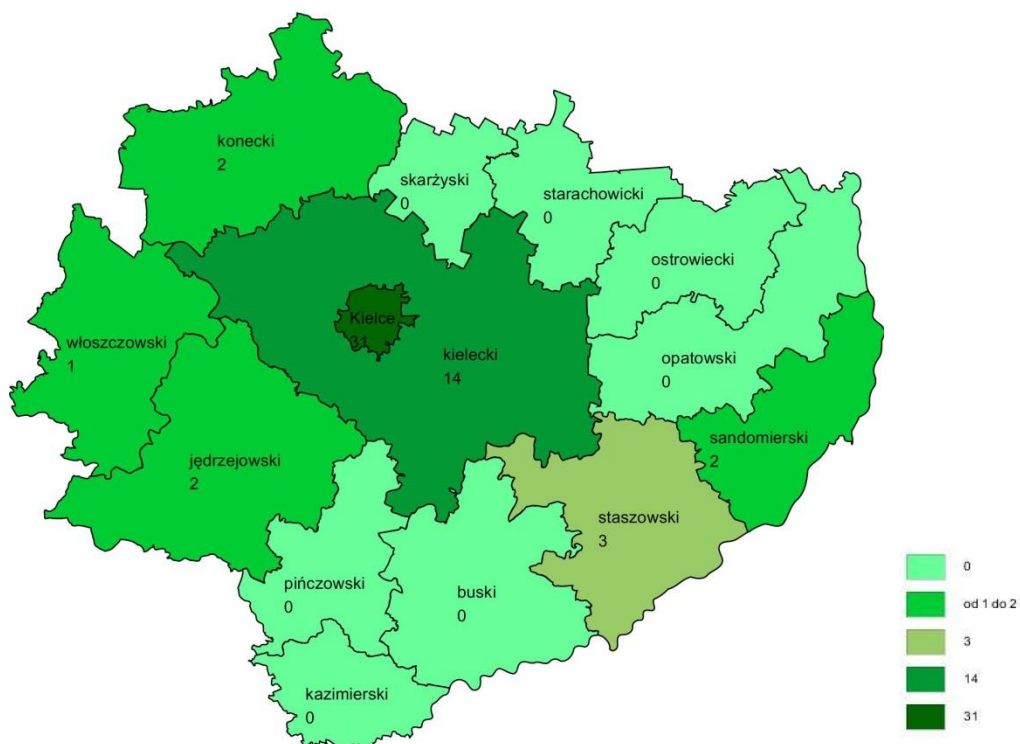
Placówki wsparcia dziennego wspierają rodzinę w sprawowaniu jej podstawowych funkcji. Współpracują z rodzicami lub opiekunami dziecka, a także placówkami oświatowymi i podmiotami leczniczymi.

Placówki wsparcia dziennego mogą być prowadzone w formie:

- opiekuńczej,
- specjalistycznej,
- pracy podwórkowej realizowanej przez wychowawcę.

Pobyt dziecka w takiej placówce jest bezpłatny i dobrowolny, chyba, że do placówki skieruje sąd.

Mapa 32. Placówki wsparcia dziennego w województwie świętokrzyskim.

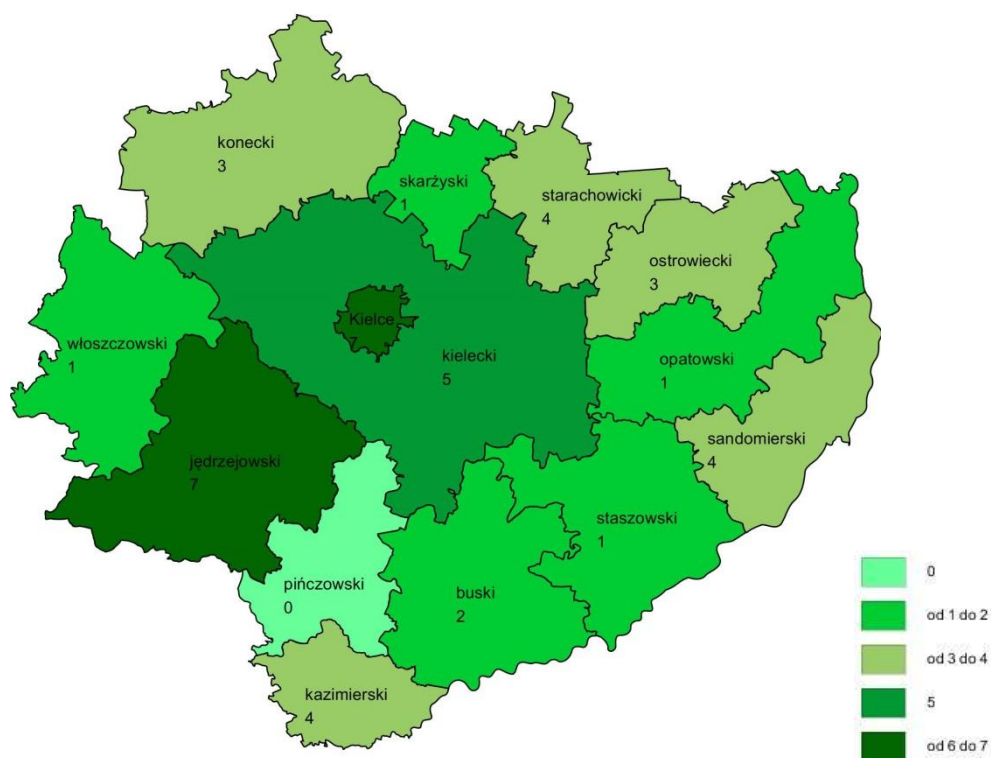
Źródło: Opracowanie własne na podstawie OZPS

Na terenie województwa świętokrzyskiego w 2014 roku działało 55 placówek wsparcia dziennego, w tym 24 prowadzone były przez jednostki samorządu terytorialnego, 31 przez organizacje pozarządowe. Placówki oferowały 2 174 miejsca, liczba beneficjentów wyniosła 2 124 osoby. Liczba osób zatrudnionych wyniosła 157 osób, a roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek wyniósł 6 767 198 zł.

PLACÓWKI OPIEKUŃCZO – WYCHOWAWCZE – OGÓŁEM

Placówka opiekuńczo – wychowawcza zapewnia dziecku całodobową opiekę i wychowanie oraz zaspokaja jego niezbędne potrzeby, w szczególności bytowe, rozwojowe, emocjonalne, społeczne, religijne i zdrowotne. Realizuje przygotowany we współpracy z asystentem rodziny plan pomocy dziecku, umożliwia kontakt dziecka z rodzicami i innymi bliskimi (chyba że sąd postanowi inaczej).

Mapa 33. Placówki opiekuńczo - wychowawcze w województwie świętokrzyskim.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie OZPS

Według otrzymanych danych z Oceny Zasobów Pomocy Społecznej za 2014 rok, na terenie województwa świętokrzyskiego zlokalizowane były **43** placówki opiekuńczo - wychowawcze, w tym **19** typu rodzinnego. Jednostki samorządu terytorialnego prowadziły **38** z nich, **5** organizacje pozarządowe. Placówki oferowały **590** miejsc, z których skorzystało **589** beneficjentów. Kadra wynosiła **330** pracowników. Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek wyniósł **23 017 395 zł**.

CENTRUM INTEGRACJI SPOŁECZNEJ

Centrum Integracji Społecznej to jednostka organizacyjna utworzona przez jednostkę samorządu terytorialnego lub organizację pozarządową, realizująca reintegrację zawodową i społeczną poprzez prowadzenie dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym programów edukacyjnych, obejmujących m.in. nabywanie umiejętności zawodowych, przekwalifikowanie lub podwyższanie kwalifikacji zawodowych oraz nabywanie innych umiejętności niezbędnych do codziennego życia. CIS nie jest samodzielnym podmiotem prawnym, lecz formą prawną adresowaną do instytucji oraz organizacji pozarządowych pracujących z osobami zagrożonymi wykluczeniem społecznym. W grupie beneficjentów CIS są te same grupy osób, które mogą założyć spółdzielnię socjalną.

Tabela 20. Centra Integracji Społecznej.

L.P.	NAZWA	INSTYTUCJA PROWADZĄCA	ADRES
Powiat jędrzejowski			
1	Centrum Integracji Społecznej „Błękitny Promyk Nadziei”	Fundacja Miska Zdziśka „Błękitny Promyk Nadziei”	ul. Armii Krajowej 9 28-300 Jędrzejów
Miasto Kielce			
2	Centrum Integracji Społecznej	Caritas Diecezji Kieleckiej	ul. Wesoła 54 25-013 Kielce
Powiat kielecki			
3	Centrum Integracji Społecznej	Fundacja „Nadzieja Rodzinie”	ul. Witosa 6 26-020 Chmielnik, Biuro Fundacji "Nadzieja Rodzinie" ul. Karczówkowska 36 25-711 Kielce

Powiat ostrowiecki			
4	Centrum Integracji Społecznej	Fundacja Pomocna Dłoń	Aleja 3 Maja 73 27-400 Ostrowiec Św.
Powiat skarżyski			
5	Centrum Integracji Społecznej	Urząd Miasta Skarżysko-Kamienna	ul. Bolesława Prusa 3a, 26-110 Skarżysko-Kamienna
Powiat staszowski			
6	Centrum Integracji Społecznej	gmina	ul. Parkowa 6 28-200 Staszów

Źródło: Dane własne ROPS

W województwie świętokrzyskim funkcjonuje **6** Centrów Integracji Społecznej, **2** z nich prowadzone są przez jednostki samorządu terytorialnego, **4** przez organizacje pozarządowe. W 2014 roku z oferowanej pomocy skorzystało **681** osób. Beneficjenci obsługiwani byli przez kadrę pracowniczą w ilości **100** osób. Na działalność i utrzymanie CIS z terenu województwa przeznaczono kwotę w wysokości **10 418 022 zł**.

KLUBY INTEGRACJI SPOŁECZNEJ

Klub Integracji Społecznej to jednostka, której celem jest udzielanie pomocy osobom indywidualnym oraz ich rodzinom w odbudowywaniu i podtrzymywaniu umiejętności uczestnictwa w życiu społeczności lokalnej, w powrocie do pełnienia ról społecznych oraz w podniesieniu kwalifikacji zawodowych jako wartości na rynku pracy. KIS działa na rzecz integrowania się osób o podobnych trudnościach i problemach życiowych. To jednostka pomagająca samoorganizować się ludziom w grupy, podejmować wspólne inicjatywy i przedsięwzięcia w zakresie aktywizacji zawodowej, w tym zmierzające do tworzenia własnych miejsc pracy. KIS zostaje powołany przez jednostkę samorządu terytorialnego lub organizację pozarządową.

Tabela 23. Kluby Integracji Społecznej w województwie świętokrzyskim.

LP.	NAZWA	INSTYTUCJA PROWADZĄCA	ADRES	TEL/E-MAIL
powiat buski				
1.	Klub Integracji Społecznej	Caritas Diecezji Kieleckiej	ul. Lipowa 1, 28-100 Busko-Zdrój	41 378 70 09 kis.busko@interia.pl
powiat jędrzejowski				
2.	Klub Integracji Społecznej	Caritas Diecezji Kieleckiej	ul. Jana Pawła II 3, 28-300 Jędrzejów	41 386 60 37 bab_jedrzejow@poczta.onet.pl
3.	Klub Integracji Społecznej	Caritas Diecezji Kieleckiej	ul. Kwiatowa 14, 28-340 Sędziszów	41 381 27 41 kis_caritas@interia.eu
miasto Kielce				
4.	Klub Integracji Społecznej	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie	ul. Chęcińska 1, 25-020 Kielce	41 345 53 29
5.	Klub Integracji Społecznej	Świętokrzyski Klub Abstynentów „Raj”	ul. Jagiellońska 42 a, 25-606 Kielce	604 295 260 rajkielce@poczta.onet.pl
6.	Klub Integracji Społecznej	Caritas Diecezji Kieleckiej	ul. Wesoła 54, 25-363 Kielce	41 344 46 72 kis.kielce@interia.pl
powiat kielecki				
7.	Klub Integracji Społecznej	MGOPS w Bodzentynie	ul. Langiewicza 13, 26-010 Bodzentyn	509 612 302 – biuro projektu w Kielcach 41 31 15 541 – MGOPS w Bodzentynie
8.	Klub Integracji Społecznej „Warsztaty ku samodzielności”	Stowarzyszenie Arka Nadziei	ul. Wapiennikowa 1, 26-026 Chałupki Gm. Morawica	tel. 41 344 28 58 e-mail: arka.nadziei@op.pl
powiat konecki				
9.	Klub Integracji Społecznej	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	ul. Armii Krajowej 22, 26-200 Końskie	41 375 16 78 41 372 79 20 fax 41 372 77 03 mgops.konskie@op.pl
powiat ostrowiecki				
10.	Klub Integracji Społecznej	Fundacja „Pomocna Dłoń”	Al. 3 Maja 73, 27-400 Ostrowiec Świętokrzyski	Tel./fax 41 247 12 79

powiat skarżyski				
11.	Klub Integracji Społecznej	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Skarżysku Kamiennej	ul. Sikorskiego 10, 26-110 Skarżysko Kamienna	tel. 41 252 80 28 fax. 41 252 48 75 e-mail: mops@kis-skarzysko.pl
12.	Klub Integracji Społecznej	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bliżynie	ul. VI Wieków Bliżyna 2, 26-120 Bliżyn	tel. (41) 254-13-26 faks (41) 254-13-26 e-mail: gopsblizyn@hot.pl
powiat starachowicki				
13.	Klub Integracji Społecznej	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Starachowicach	ul. Lipowa 29, 27-200 Starachowice	tel. 660-95-97-37 e-mail: kis@mops.starachowice.pl

Źródło: Opracowanie własne na podstawie OZPS.

Na terenie województwa świętokrzyskiego funkcjonuje **13** Klubów Integracji Społecznej, z tego **6** prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego i **7** przez organizacje pozarządowe. Liczba uczestników zajęć w roku oceny to **2 718** osób. Kadra zatrudniona w klubach to **29** osób. Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek wyniósł **1 580 472 zł**.

WARSZTATY TERAPII ZAJĘCIOWEJ

Warsztaty terapii zajęciowej to placówki wyodrębnione organizacyjnie i finansowo, które mają na celu stwarzanie osobom z niepełnosprawnością możliwości uczestniczenia w rehabilitacji społecznej i zawodowej. Terapia realizowana jest poprzez terapię zajęciową.

Tabela 24. Warsztaty terapii zajęciowej w województwie świętokrzyskim.

L.P.	NAZWA	INSTYTUCJA PROWADZĄCA	ADRES
powiat buski			
1.	Warsztaty Terapii Zajęciowej	Towarzystwo Przyjaciół Dzieci	28-100 Busko-Zdrój, ul. Kościuszki 46
2.	Warsztaty Terapii Zajęciowej	Dom Pomocy Społecznej w Gnojnie	28-114 Gnojno, Gnojno 118

powiat jędrzejowski			
3.	Warsztaty Terapii Zajęciowej	Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Jędrzejowie	28-300 Jędrzejów, ul. Armii Krajowej 11
4.	Warsztaty Terapii Zajęciowej	Dom Pomocy Społecznej	28-300 Jędrzejów, Mnichów 135
powiat kazimierski			
5.	Warsztaty Terapii Zajęciowej	Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych "Promyk Nadziei"	28-500 Kazimierza Wielka, ul. Kościuszki 15,
miasto Kielce			
6.	Warsztaty Terapii Zajęciowej	Domu Pomocy Społecznej im. Św. Brata Alberta	25-705 Kielce, ul. Kryształowa 6
7.	Warsztaty Terapii Zajęciowej	DPS Jana Pawła II w Kielcach	25-731 Kielce, ul. Słoneczna 9
powiat kielecki			
8.	Warsztaty Terapii Zajęciowej	Dom Pomocy Społecznej Zgórsko	26-052 Nowiny, Szewska 28
9.	Warsztaty Terapii Zajęciowej	Stowarzyszenie Pomocy Niepełnosprawnym	26-015 Pierzchnica, Osiny 30
10.	Warsztaty Terapii Zajęciowej	Stowarzyszenie „Braterskie Serca”	Belno 143, 26-050 Zagnańsk
11.	Warsztaty Terapii Zajęciowej	Wiejskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych Intelaktualnie i Ruchowo	Fanisławice 22, 26-070 Łopuszno
powiat konecki			
12.	Warsztaty Terapii Zajęciowej	TWRP Wszechnica Konecka	26-200 Końskie, ul. Gimnazjalna 41b
powiat opatowski			
13.	Warsztaty Terapii Zajęciowej	powiat	27-500 Opatów, Słowackiego 13
powiat ostrowiecki			
14.	Warsztaty Terapii Zajęciowej	Stowarzyszenie "RAZEM" Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych Umysłowo	27-400 Ostrowiec Świętokrzyski, ul. Rzeki 18
15.	Warsztaty Terapii Zajęciowej	Stowarzyszenie "Szansa"	27-400 Ostrowiec Świętokrzyski, ul. Żabia 31
powiat pińczowski			
16.	Warsztaty Terapii Zajęciowej	Stowarzyszeniu Rozwoju Kulturalno-Gospodarczego Powiatu Pińczowskiego	28-400 Pińczów, ul. Polna 48

powiat sandomierski			
17.	Warsztaty Terapii Zajęciowej	gmina	27-650 Samborzec, Śmiechowice 99
18.	Warsztat Terapii Zajęciowej	Stowarzyszenie "Tratwa"	27-600 Sandomierz, ul. Zawichojska 13
19.	Warsztaty Terapii Zajęciowej	Stowarzyszenie Pomocy Osobom Niepełnosprawnym w Zatrudnieniu, Rehabilitacji i Rewalidacji oraz bezrobotnym i Poszukującym Pracy w Uaktywnieniu Zawodowym "Integracja"	27-600 Sandomierz, ul. Jakubowskiego 5
20.	Warsztat Terapii Zajęciowej	gmina	27-630 Zawichost, Piotrowice 18
powiat skarżyski			
21.	Warsztaty Terapii Zajęciowej	Stowarzyszenie Na Rzecz Warsztatów Terapii Zajęciowej "Tęcza"	26-110 Skarżysko Kamienna, ul. Równoległa 23
22.	Warsztaty Terapii Zajęciowej	Stowarzyszenie rodzin i Przyjaciół Osób Niepełnosprawnych	26-110 Skarżysko Kamienna, ul. Kościuszki 38
powiat starachowicki			
23.	Warsztaty Terapii Zajęciowej	Parafia Rzymskokatolicka p.w. Św. Judy Tadeusza	27-200 Starachowice, ul. Wiosenna 5
24.	Warsztaty Terapii Zajęciowej	Parafia Rzymsko-Katolicka w Kałkowie-Godowie	27-225 Pawłów, Kałków – Godów 84a
powiat staszowski			
25.	Warsztaty Terapii Zajęciowej	powiat	28-230 Połaniec, ul. Lipowa 20
powiat włoszczowski			
26.	Warsztaty Terapii Zajęciowej	Caritas Kielecka	29-105 Krasocin Ostrów 57, filia- 29-135 Radków, Kossów 68

Źródło: Opracowanie własne na podstawie OZPS

W 2014 roku w województwie świętokrzyskim funkcjonowało **26** warsztatów terapii zajęciowej – **4** z nich prowadzone były przez jednostki samorządu terytorialnego, a **22** przez inne podmioty. Kadra placówek wyniosła **478** osób, liczba uczestników zajęć oferowanych przez warsztaty to **1 393** osoby. Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek wyniósł **22 896 981 zł**.

ZAKŁADY AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ

Celem funkcjonowania zakładu aktywności zawodowej jest zatrudnianie osób niepełnosprawnych ze znacznym i umiarkowanym stopniem niepełnosprawności poprzez prowadzenie rehabilitacji zawodowej i społecznej, przygotowywanie ich do samodzielnego i niezależnego życia, adekwatnego do ich możliwości psychomotorycznych oraz znalezienie odpowiedniego zatrudnienia poza zakładem.

Tabela 25. Zakłady Aktywności Zawodowej w województwie świętokrzyskim.

LP.	NAZWA	INSTYTUCJA PROWADZĄCA	ADRES
Miasto Kielce			
1.	Zakład Aktywności Zawodowej	Stowarzyszenie Nadzieja Rodzinie	ul. Olszewskiego 21 25-663 Kielce (Kielecki Park Technologiczny)
2.	Zakład Aktywności Zawodowej	Caritas Diecezji Kieleckiej	ul. Wesola 52a 25-363 Kielce
Powiat konecki			
3.	Zakład Aktywności Zawodowej w Końskich	Polski Związek Niewidomych – Okręg Świętokrzyski w Kielcach	ul. Krzywa 1 26-200 Końskie
Powiat starachowicki			
4.	Powiatowy Zakład Aktywności Zawodowej	jednostka organizacyjna Starostwa Powiatu Starachowickiego	Styków, ul. Świętokrzyska 125 27-230 Brody Łżeckie Filia - Kałków Godów 84a 27-225 Pawłów

Źródło: Dane własne ROPS

W województwie funkcjonują **4** Zakłady Aktywności Zawodowej - jeden prowadzony przez jednostkę samorządu terytorialnego, pozostałe przez organizacje pozarządowe. Zatrudnienie w ZAZ-ach na dzień 31 grudnia 2014 znalazło **58** osób. W zajęciach oferowanych przez placówki uczestniczyło 168 osób, a roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek wyniósł **5 087 386 zł**.

VI KADRA JEDNOSTKI ORGANIZACYJNEJ POMOCY SPOŁECZNEJ

Kadrę jednostek organizacyjnych pomocy społecznej stanowią osoby zatrudnione w gminnych ośrodkach pomocy społecznej, miejsko-gminnych ośrodkach pomocy społecznej, miejskich ośrodkach pomocy społecznej, miejskim ośrodku pomocy rodzinie, powiatowych centrach pomocy rodzinie oraz pracowników wykonujących zadania w jednostce organizacyjnej pomocy społecznej na podstawie umów cywilno-oprawnych. Do kadry jednostki zalicza się również pracowników zatrudnionych w ramach środków EFS.

W 2014 roku na terenie województwa świętokrzyskiego w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej zatrudnionych było **2 901** osób, z czego:

- **138** osób zatrudnionych na stanowiskach kierowniczych (co stanowi **5%** ogółu kadry jops),
- **801** osób zatrudnionych na stanowiskach pracownika socjalnego (**28%** kadry zatrudnionej w jops),
- **1 962** osób zatrudnionych na innych stanowiskach (**67%** ogółu pracowników zatrudnionych w jops).

KADRA KIEROWNICZA

Kadrę kierowniczą jednostki organizacyjnej pomocy społecznej stanowią osoby zatrudnione na stanowisku: kierownik ośrodka, dyrektor ośrodka, dyrektor centrum, oraz odpowiednio zastępcy.

W 2014 roku na terenie województwa świętokrzyskiego na stanowiskach kierowniczych zatrudnionych było **138** osób, z czego **96** posiadało wykształcenie wyższe. Według danych OZPS **126** osób pracujących na stanowiskach kierowniczych posiadało specjalizację z zakresu organizacji pomocy społecznej.

PRACOWNICY SOCJALNI

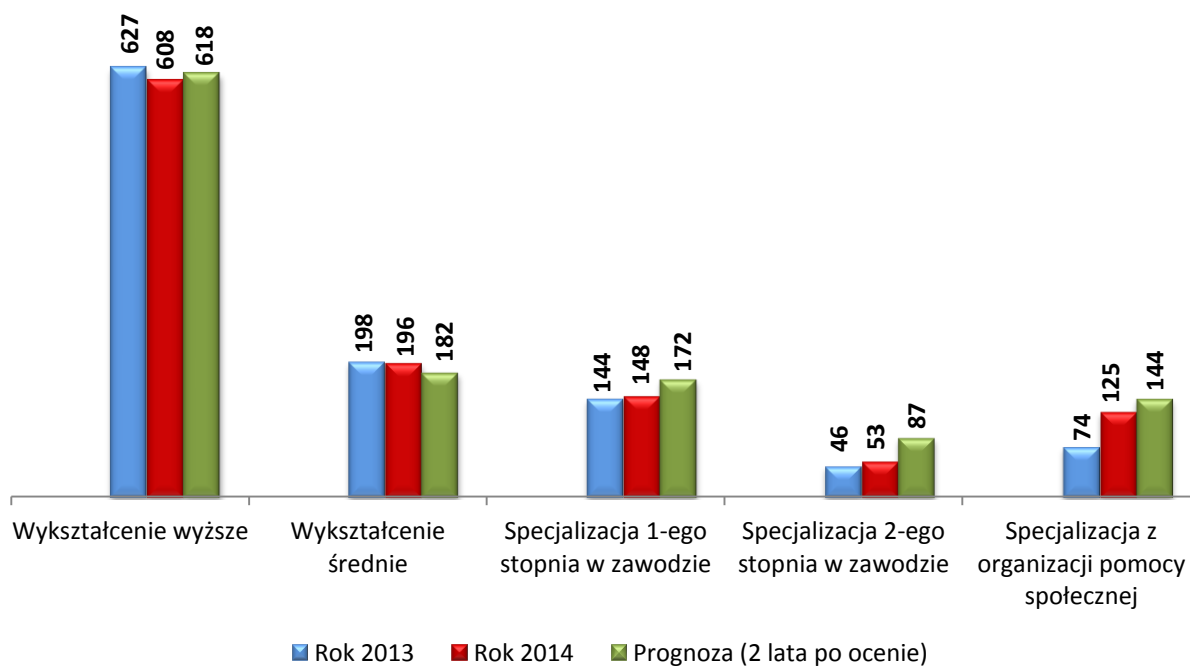
Wg ustawy z dnia 12 marca 2004 r. *o pomocy społecznej* pracownik socjalny powinien spełniać następujące kryteria:

- posiadać dyplom ukończenia kolegium pracowników służb społecznych lub,
- posiadać dyplom ukończenia studiów wyższych na kierunku praca socjalna bądź, do dnia 31 grudnia 2013 roku ukończyć studia wyższe o specjalności przygotowującej do zawodu pracownika socjalnego na jednym z kierunków: pedagogika, pedagogika specjalna, politologia, polityka społeczna, psychologia, socjologia, nauki o rodzinie.

W 2014 roku liczba pracowników socjalnych w województwie świętokrzyskim wyniosła **801** osób, z czego **167** osób stanowili pracownicy socjalni zatrudnieni ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego, z czego:

- **608** osób posiadało wykształcenie wyższe (**76%** ogółu),
- **196** osób posiadało wykształcenie średnie (**24%** ogółu),
- **148** osób posiadało specjalizację 1-ego stopnia w zawodzie (**18%** ogółu),
- **53** osób posiadało specjalizację 2-ego stopnia w zawodzie (**6%** ogółu),
- **125** pracowników posiadało specjalizację z organizacji pomocy społecznej (**15%** ogółu).

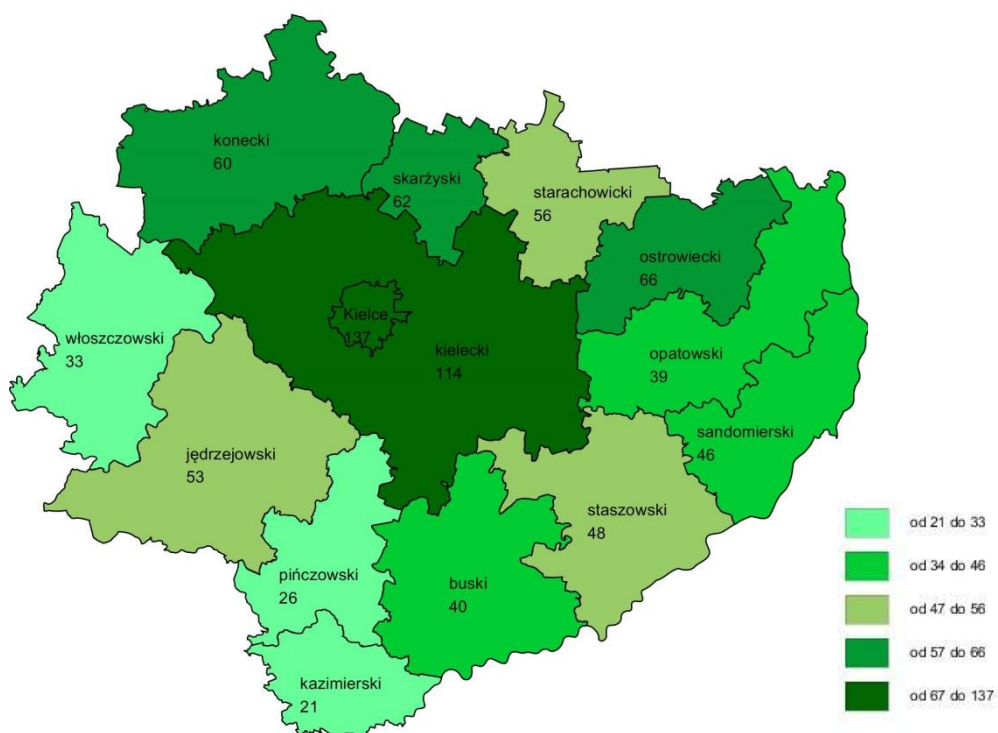
Prognozowany jest wzrost poziomu wykształcenia wśród pracowników socjalnych. Wśród pracowników socjalnych wzrosła liczba osób posiadających specjalizację 1-ego i 2-ego stopnia w zawodzie, jak również niemal dwukrotnie wzrosła liczba osób mających specjalizację z organizacji pomocy społecznej - z **74** osób w roku 2013 do **125** w roku oceny. Szczegóły prezentuje wykres nr 28.

Wykres 29. Wykształcenie pracowników socjalnych zatrudnionych w jops na terenie województwa świętokrzyskiego na przestrzeni lat 2013-2014 wraz z prognozą.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie OZPS

Mapa 34. Liczba pracowników socjalnych zatrudnionych w jops na terenie województwa świętokrzyskiego.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie OZPS

Ustawa o pomocy społecznej obliguje ośrodki pomocy społecznej do zatrudnienia nie mniej niż 3 pracowników socjalnych *„proporcjonalnie do liczby ludności gminy w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na 2000 mieszkańców lub proporcjonalnie do liczby rodzin i osób samotnie gospodarujących, objętych pracą socjalną w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na nie więcej niż 50 rodzin i osób samotnie gospodarujących”*.

W 2014 roku, na terenie województwa świętokrzyskiego, wiele ośrodków nie spełniało wymogów o których mowa w art. 110 ust.11 ustawy *o pomocy społecznej*, gdyż liczba pracowników socjalnych była niższa od normy przewidzianej przez ustawodawcę zarówno w odniesieniu do liczby ludności w gminie – w przypadku **15** ośrodków pomocy społecznej, jak i w stosunku do grup osób objętych świadczeniami – w przypadku **55** gmin.

Według danych oceny zasobów pomocy społecznej w 2014 roku **15** ośrodków pomocy społecznej z województwa świętokrzyskiego nie spełniało ustawowego wymogu zatrudniania co najmniej 1 pracownika socjalnego na 2 000 mieszkańców. Jest to o **5** gmin więcej niż w roku 2013. Ośrodki, które nie spełniają ustawowego wymogu dot. zatrudnienia to: Fałków, Klimontów, Miedziana Góra, Nowy Korczyn, Oksa, Piekoszków, Radoszyce, Sobków, Stopnica, Szydłów, Daleszyce, Kunów, Opatów, Skalmierz, Suchedniów, Sandomierz.

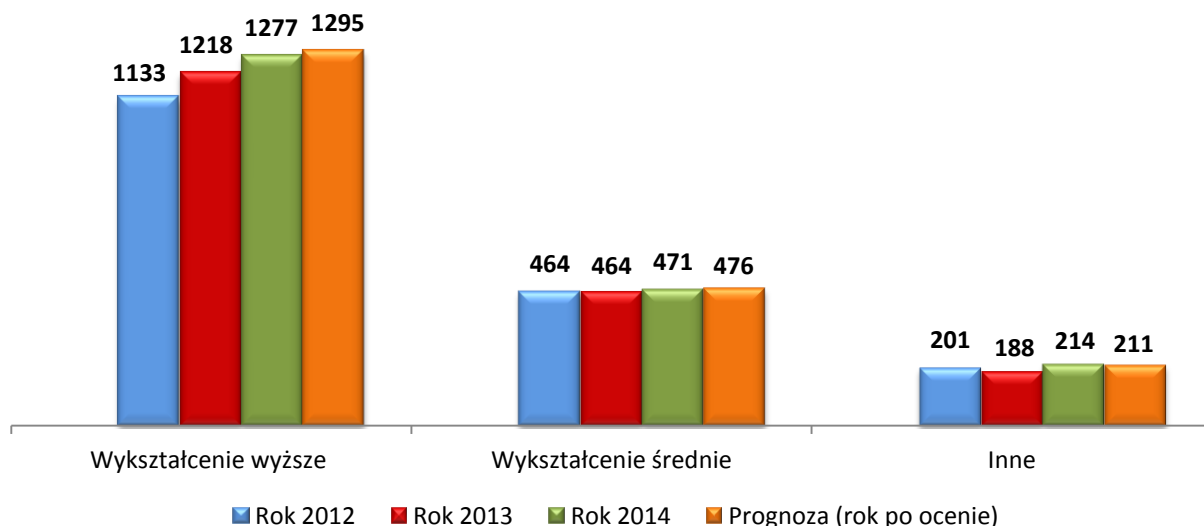
POZOSTALI PRACOWNICY

Do kategorii pozostałych pracowników zalicza się osoby zatrudnione na stanowiskach: asystentów rodziny, opiekunów, opiekunów społecznych, specjalistycznych pielęgniarek, pedagogów, informatyków, pracowników projektu, aspirantów pracy socjalnej, konsultantów z obszaru pomocy społecznej, prawników i innych.

W 2014 roku ich liczba wyniosła **1 962** osób i zwiększyła się o **5%** w porównaniu do roku 2013 (1870 osób zaliczanych do kategorii „pozostali pracownicy jops”), z czego:

- **1 277** osób posiadało wykształcenie wyższe (**65%** ogółu),
- **471** osób wykształcenie średnie (**24%** ogółu),
- inne **214** osób (**11%**).

Na przestrzeni lat 2012 – 2014 obserwuje się systematyczny wzrost liczby osób z wyższym wykształceniem wśród pozostałych pracowników jops. W 2014 roku ich liczba wzrosła o 5% w odniesieniu do roku 2013 – z 1218 w 2013 roku do 1 277 w roku 2014. Podobnie sytuacja wygląda w grupie pracowników z wykształceniem średnim – ich liczba również systematycznie rośnie. Obiecujące są również prognozy na rok 2015, w którym kadra pracownicza zamierza podnosić swoje kwalifikacje zawodowe. Szczegóły prezentuje poniższy wykres.

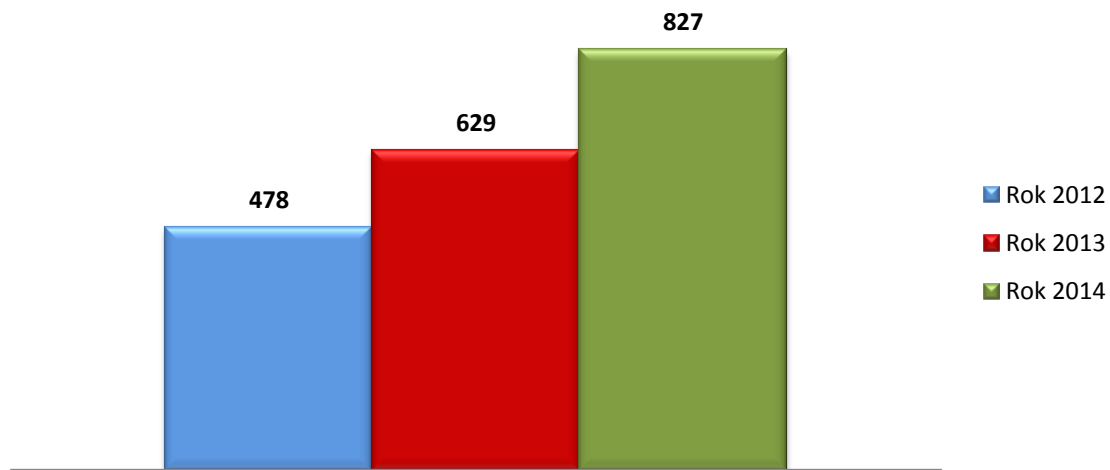
Wykres 30. Wykształcenie pozostałej grupy pracowników zatrudnionych w jops na terenie województwa świętokrzyskiego na przestrzeni lat 2012-2014 oraz w rok po ocenie.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie OZPS

ZATRUDNIENIE POMOCNICZE W JEDNOSTKACH ORGANIZACYJNYCH POMOCY SPOŁECZNEJ

Wolontariuszem jest każda osoba fizyczna, która dobrowolnie i bez wynagrodzenia wykonuje świadczenia na rzecz uprawnionych organizacji i instytucji na zasadach określonych w ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

W 2014 roku na terenie województwa świętokrzyskiego w wolontariat w jops zaangażowanych było 827 osób. W porównaniu do roku 2012 ich liczba niemal dwukrotnie wzrosła – z 478 w roku 2012 do 827 w roku oceny.

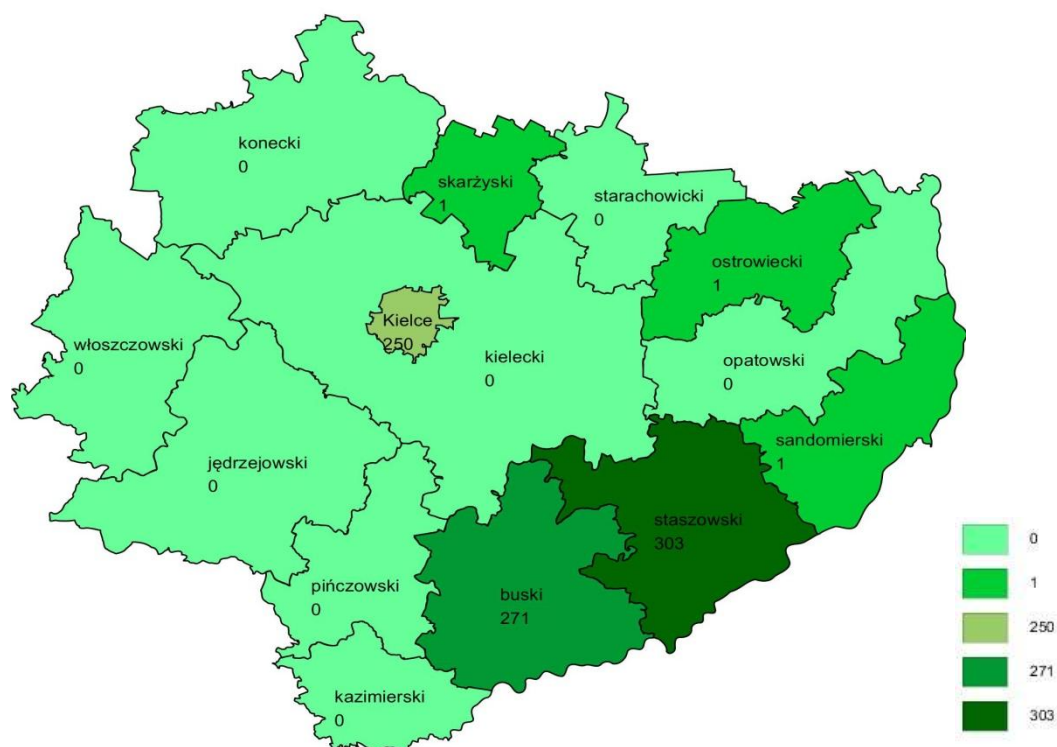

Wykres 31. Liczba wolontariuszy w województwie świętokrzyskim w latach 2012-2013.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie OZPS

Największa liczba wolontariuszy w 2014 roku działała na terenie powiatu staszowskiego (303 osoby), powiatu buskiego (271 osób) oraz m. Kielce (250).

Mapa 35. Liczba wolontariuszy działających w województwie świętokrzyskim w 2014 roku.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie OZPS

ZATRUDNIENIE SUBSYDIOWANE

Zatrudnienie subsydiowane dotyczy osób pracujących w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej w ramach umów realizowanych na podstawie skierowań/porozumień z urzędami pracy.

W 2014 roku z różnego rodzaju robót publicznych, prac interwencyjnych i innych skorzystało łącznie **120** osób, tj, o **7** mniej niż w roku 2013. Na przestrzeni lat 2012 – 2014 liczba korzystających z zatrudnienia subsydiowanego systematycznie maleje (ze **171** osób w roku 2012 do **120** w roku 2014). Prognozowany jest jednak wzrost beneficjentów tego typu zatrudnienia.

Ze staży w roku oceny skorzystało **160** osób. Liczba ta zmalała o **4%** w porównaniu do roku 2013. W latach kolejnych prognozowany jest spadek liczby osób korzystających z możliwości stażu.

ZESPOŁY PRACY SOCJALNEJ I INTEGRACJI SPOŁECZNEJ W JEDNOSTCE POMOCY SPOŁECZNEJ

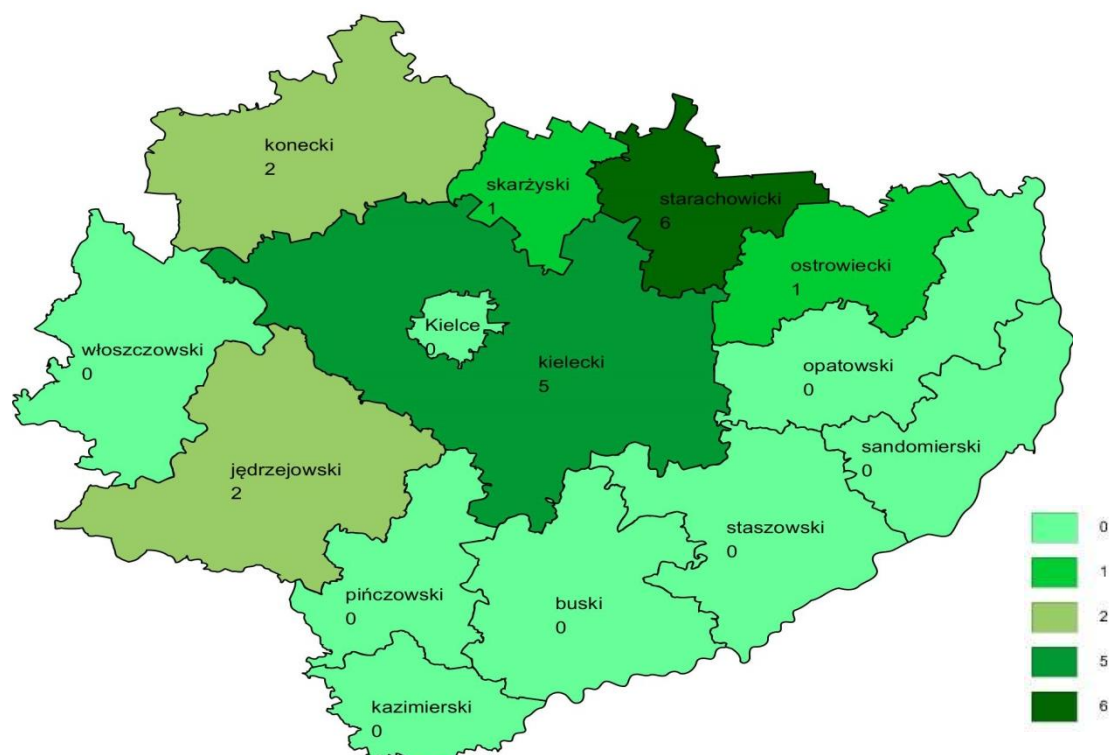
W ramach struktury organizacyjnej ośrodka pomocy społecznej może zostać wyodrębniony zespół realizujący zadania tego ośrodka w zakresie pracy socjalnej i integracji społecznej. W skład zespołu wchodzi co najmniej trzech pracowników socjalnych, mogą wchodzić także inni specjaliści realizujący zadania w zakresie integracji społecznej.

W 2014 roku na terenie województwa świętokrzyskiego funkcjonowało **17** zespołów pracy socjalnej i integracji społecznej, zatrudnionych w nich było **145** osób, w tym:

- **87** osób stanowili pracownicy socjalni,
- **51** osób stanowili specjaliści realizujący zadania w zakresie integracji społecznej.

Największa liczba zespołów w 2014 roku funkcjonowała na terenie powiatów: starachowickiego (**6**) oraz kieleckiego (**5**). Na terenie powiatów: buskiego, kazimierskiego, sandomierskiego, staszowskiego, opatowskiego, pińczowskiego oraz włoszczowskiego nie funkcjonowały zespoły pracy socjalnej i integracji społecznej. Szczegóły prezentuje poniższa mapa.

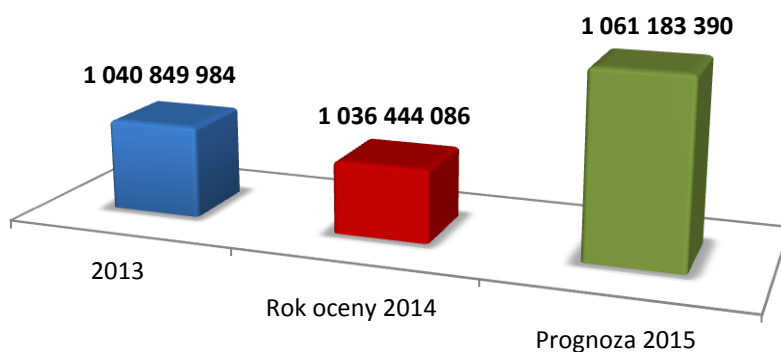
Mapa 36. Liczba zespołów pracy socjalnej i integracji społecznej na terenie województwa świętokrzyskiego w 2014 roku.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie OZPS

VII ŚRODKI FINANSOWE NA WYDATKI W POMOCY SPOŁECZNEJ I INNYCH OBSZARACH POLITYKI SPOŁECZNEJ W BUDŻECIE JEDNOSTKI SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO

W rozdziale tym wyszczególnione zostały wszystkie poniesione wydatki przez jednostki organizacyjne pomocy społecznej związane z wykonywaniem zadań własnych i zleconych w obszarze udzielanej pomocy i wsparcia dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, korzystających ze świadczeń pomocy społecznej, form wsparcia, programów i projektów według klasyfikacji budżetowej. W wydatkach zostały uwzględnione wszystkie środki bez względu na źródło pochodzenia, zarówno środki budżetu państwa, jak i środki własne jednostki samorządu terytorialnego, w tym także pochodzące ze środków Unii Europejskiej.

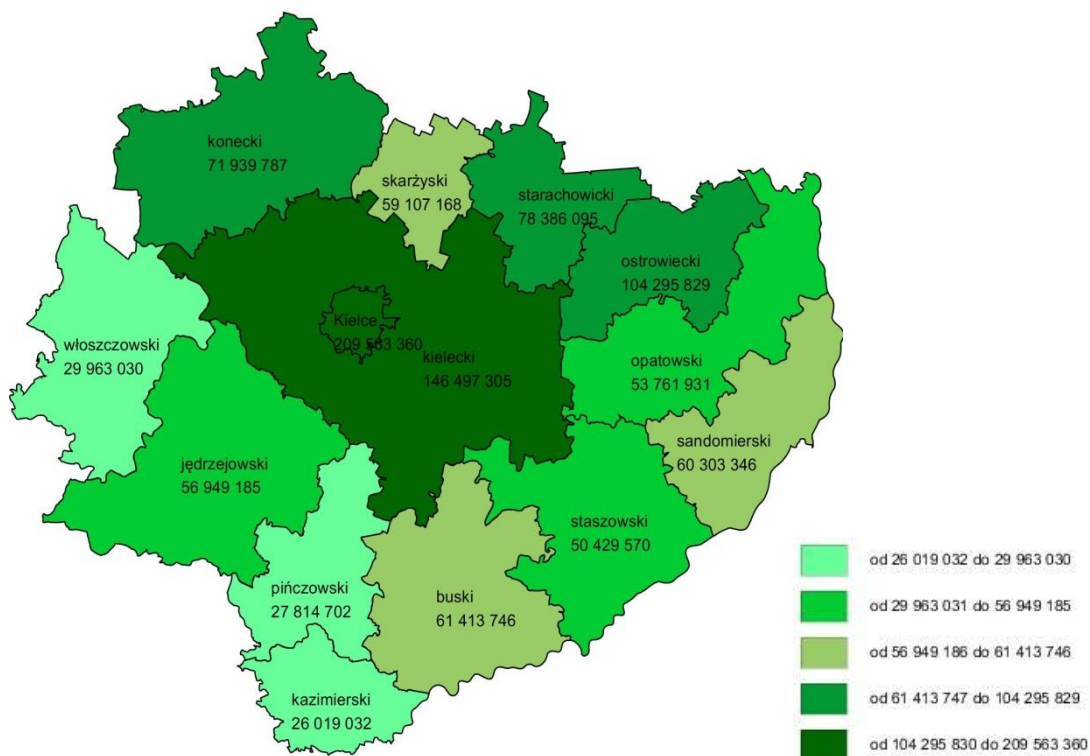

Wykres 32. Środki finansowe przeznaczone na zadania własne i zadania zlecone (w zł).

Źródło: Opracowanie własne na podstawie OZPS

Dane przekazane przez jednostki organizacyjne pomocy społecznej wskazują, iż na zadania własne i zadania zlecone w roku oceny wydatkowano **1 036 444 086 zł**, jest to mniej o ponad **4 mln zł** w porównaniu do roku 2013. Dane prognostyczne informują, że jednostki samorządu terytorialnego realizujące na terenie województwa świętokrzyskiego zadania z obszaru polityki społecznej, w tym pomocy społecznej w 2015 roku zwiększą swoje wydatki w stosunku do 2014 roku o **24 739 304 zł**.

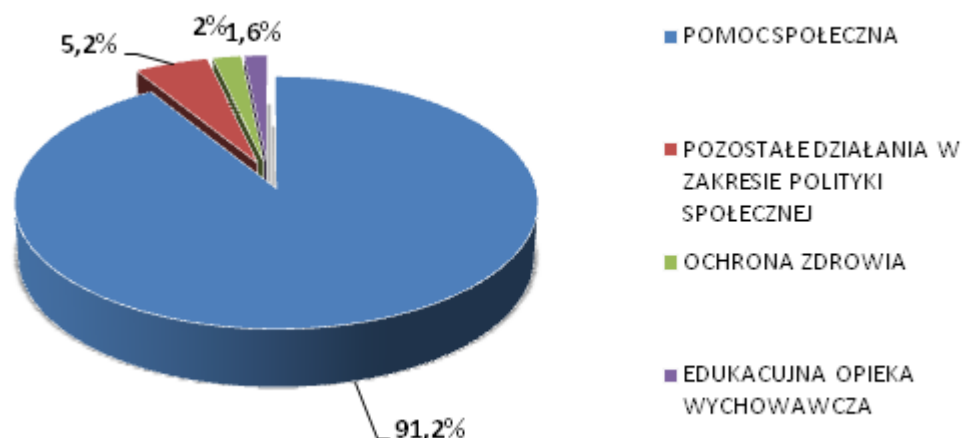
Mapa 37. Wysokość środków finansowych przeznaczonych na zadania realizowane w ramach pomocy społecznej i innych obszarach polityki społecznej w ujęciu powiatowym (w zł).

Źródło: Opracowanie własne na podstawie OZPS

W 2014 roku najwyższe kwoty wydatkowanych środków pieniężnych w przedmiotowym zakresie odnotowano w m. Kielce - **209 583 360 zł**, natomiast najmniej w powiecie kazimierski - **26 019 032 zł**, pińczowskim - **27 814 702 zł** oraz włoszczowskim - **29 963 030 zł**.

Poniższy wykres prezentuje podział środków finansowych wydatkowanych przez jednostki samorządu terytorialnego według działów:

Wykres 33. Struktura środków finansowych na realizację zadań według działów.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie OZPS

Środki finansowe na realizację zadań własnych i zleconych wydatkowane są w pomocy społecznej w 4 działach:

851 – Ochrona zdrowia (2%),

852 – Pomoc społeczna (91,2%),

853 – Pozostałe działania w zakresie polityki społecznej (5,2%),

854 – Edukacyjna opieka wychowawcza (1,6%).

Szczegółowy podział środków finansowych na wydatki w pomocy społecznej w roku oceny pomiędzy poszczególne działy oraz rozdziały klasyfikacji budżetowej przedstawia poniższa tabela.

Tabela 26. Podział środków finansowych według działów i rozdziałów (w zł).

Nazwa działu	Nazwa rozdziału	Kwota wydatków wg rozdziałów w zł	Kwota wydatków wg działów w zł
851-OCHRONA ZDROWIA	85153- Przeciwdziałanie narkomanii	1 271 307	20 641 921
	85154- Przeciwdziałania alkoholizmowi	19 370 614	
852-POMOC SPOŁECZNA	85201- Placówki opiekuńczo-wychowawcze	28 689 978	945 733 512
	85202- Domy pomocy społecznej	151 967 850	
	85203- Ośrodki Wsparcia	17 174 308	
	85204- Rodziny zastępcze	24 418 373	
	85205- Przeciwdziałania przemocy w rodzinie	1 473 535	

	85206- Wsparanie rodziny (m.in. asystenci rodziny i rodziny wspierające)	6 308 992	
	85212- Świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	422 231 528	
	85213- Składki na ubezp. zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej, niektóre świadczenia rodzinne oraz osoby uczestniczące w zajęciach centrum integracji społecznej	5 464 759	
	85214- Zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe	36 976 169	
	85215- Dodatki mieszkaniowe	17 130 757	
	85216- Zasiłki stałe	41 643 843	
	85218- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	8 057 409	
	85219- Ośrodek Pomocy Społecznej	83 399 068	
	85220- Specjalistyczne poradnictwo, mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej	4 159 952	
	85228- Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	24 487 370	
	85231- Pomoc dla cudzoziemców	17 016	
	85232- Centra Integracji Społecznej	4 059 346	
	85278- Usuwanie skutków żywiołowych	1 056 766	
	85295- Pozostała działalność	67 016 493	
853- POZOSTAŁE DZIAŁANIA W ZAKRESIE POLITYKI SPOŁECZNEJ	85305- Żłobki	3 188 447	53 773 662
	85306- Kluby dziecięcy	1 721 316	
	85307- Dzienni opiekunowie	-	
	85311- Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych	7 620 788	
	85321- Zespoły orzekania o niepełnosprawności	3 084 275	
	85324- Państwowy Fundusz Rehabilitacji osób Niepełnosprawnych	10 439 869	
	85395- Pozostała działalność w zakresie polityki społecznej	27 718 967	
854- EDUKACYJNA OPIEKA WYCHOWAWCZA	85415- Pomoc materialna dla uczniów	16 294 991	16 294 991
		RAZEM	1 036 444 086

Źródło: Opracowanie własne na podstawie OZPS

W dziale **851** - ochrona zdrowia, na realizację zadań w roku oceny samorządy wydatkowały **20 641 921 zł**, z czego prawie **94%** stanowią koszty przeznaczone na realizację zadań związanych z przeciwdziałaniem alkoholizmowi.

W kolejnym dziale, dotyczącym pomocy społecznej (dział 852), samorządy wydatkowały **945 733 512 zł**. Największe środki finansowe, w wysokości **422 231 528 zł**, zostały przekazane na świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego, co stanowi 44,6% wydatków w tym dziale, a **40,7%** ogółu przekazanego budżetu na realizację zadań własnych i zleconych. Najmniejsze środki finansowe w roku oceny wydatkowane były na pomoc dla cudzoziemców - **17 016,00 zł** oraz usuwanie skutków żywiołowych - **1 056 766 zł**.

Na pozostałe działania w zakresie polityki społecznej (dział 853), samorządy województwa świętokrzyskiego przeznaczyły **53 773 662 zł**, co stanowi **5,2%** ogółu przekazanego budżetu na realizację zadań własnych i zleconych. Niemalże połowę środków w tym dziale pochłonęła pozostała działalność w zakresie polityki społecznej, najmniej kluby dziecięce - **1 721 316 zł**. Z analizy danych OZPS wynika, że w 2014 roku nie poniesiono żadnych wydatki na finansowanie opiekunów dziennych.

Na realizację zadań w dziale 854 – edukacyjna opieka wychowawcza w 2014 roku samorządy wydatkowały **16 294 991 zł**. Środki te przeznaczone zostały na pomoc materialną dla uczniów. Prognozy kolejnych lat wskazują na konieczność utrzymania tej pomocy na poziomie porównywalnym z rokiem oceny.

VIII AKTYWNOŚĆ PROJEKTOWO - KONKURSOWA JEDNOSTKI ORGANIZACYJNEJ POMOCY SPOŁECZNEJ

Niniejszy rozdział zawiera informacje na temat realizowanych projektów lub programów dotyczących:

- projektów wykonywanych przez jednostkę organizacyjną pomocy społecznej,
- projektów wykonywanych w partnerstwie z organizacjami pozarządowymi,
- projektów wykonywanych przez gminę, powiat lub miasto na prawach powiatu w zakresie pomocy i integracji społecznej, pieczy zastępczej, opieki nad dziećmi do lat 3.

PROJEKTY WSPÓŁFINANSOWANE Z EFS

Podejmowane inicjatywy wspierane są przez Unię Europejską, która poprzez środki finansowe przyznane Polsce w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego realizuje cele przyjętej polityki spójności.

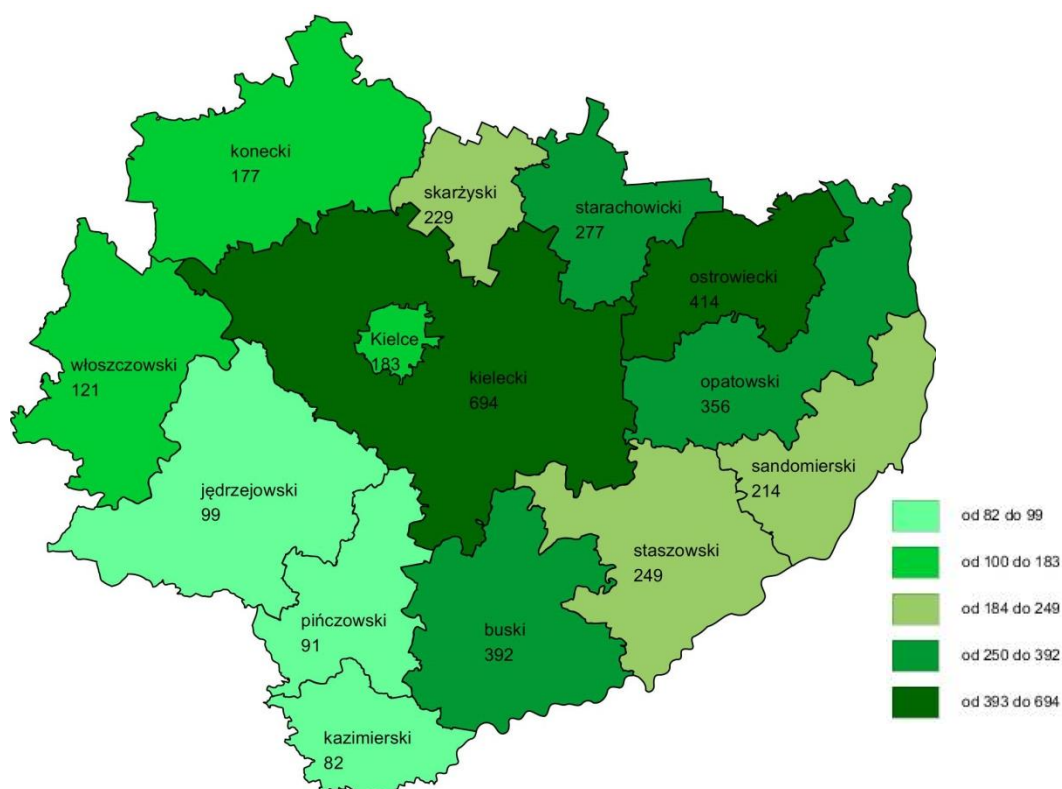
Projekty systemowe są skierowane bezpośrednio do osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej, które jednocześnie nie pracują i są w wieku aktywności zawodowej. Projekty systemowe muszą być skierowane do odbiorców, w szczególności należących do poniższych grup:

- osoby długotrwale bezrobotne,
- osoby niepełnosprawne (w tym z zaburzeniami psychicznymi),
- osoby nieaktywne zawodowo (z uwagi na opiekę nad dziećmi lub innymi osobami zależnymi),
- osoby uzależnione od alkoholu lub innych środków odurzających (poddające się procesowi leczenia lub w okresie do 1 roku od jego leczenia),
- osoby bezdomne,
- osoby po zwolnieniu z zakładu karnego lub innej jednostki penitencjarnej (do 12 miesięcy od jej opuszczenia),
- młodzież w wieku 15-25 lat zagrożona wykluczeniem społecznym,
- otoczenie osób wykluczonych społecznie.

- osoby niepełnosprawne (w tym z zaburzeniami psychicznymi),
- osoby opuszczające rodziny zastępcze, placówki opiekuńczo-wychowawcze oraz placówki, o których mowa w art. 88 ustawy *o pomocy społecznej*,
- uchodźcy, cudzoziemcy (posiadający zgodę na pobyt tolerowany oraz cudzoziemcy posiadający zezwolenie na osiedlenie się, zezwolenie na zamieszkanie na czas określony, zezwolenie na pobyt rezydenta długoterminowego lub objęci ochroną uzupełniającą),
- otoczenie osób wykluczonych społecznie.

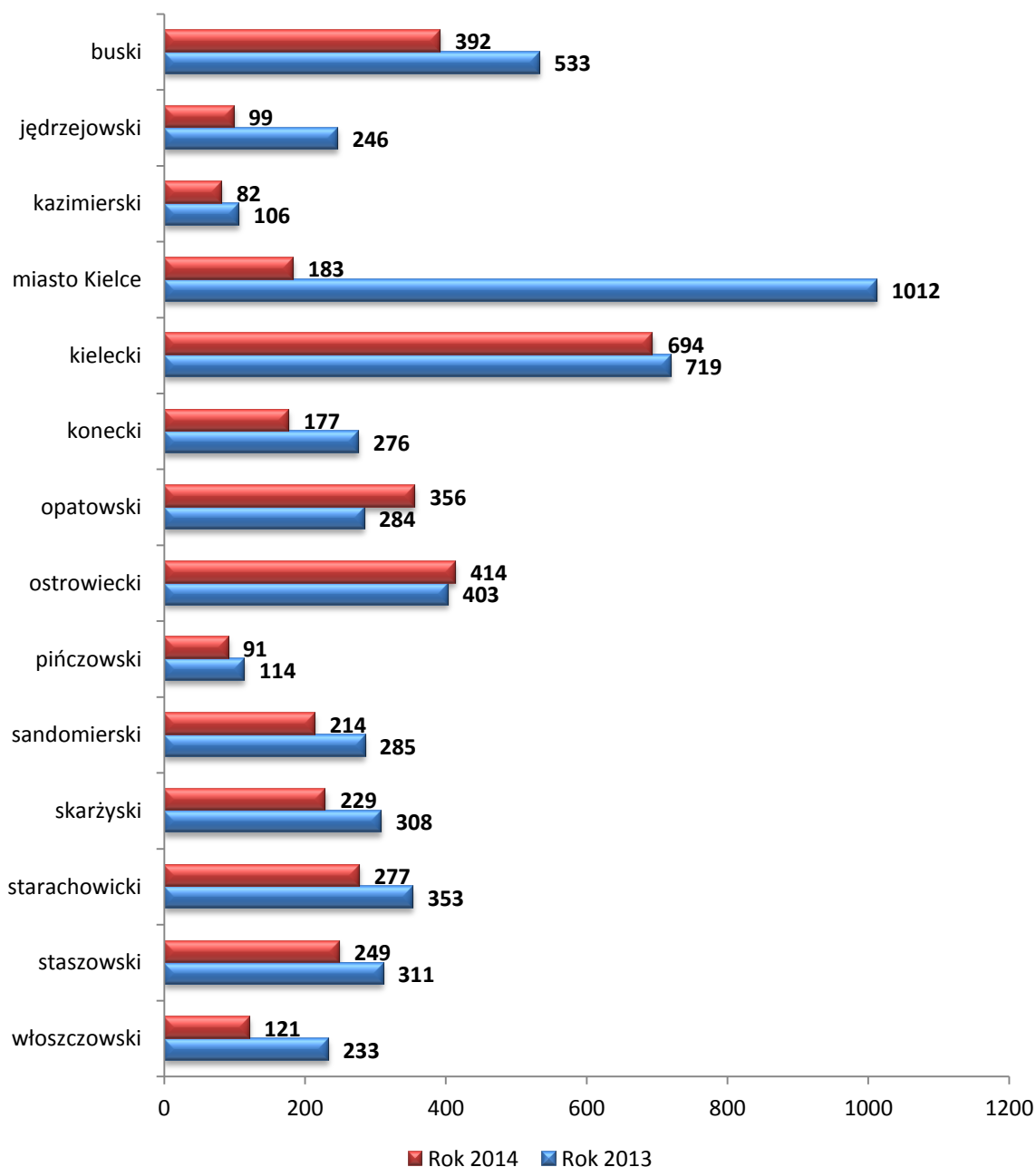
W 2014 roku w projektach finansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego wzięło udział **3 578** osób, czyli o ponad **42,4%** mniej niż w roku poprzednim. Ogromny spadek uzasadnić można kończącym się okresem programowania na lata 2007 - 2013. Z analizy formularzy OZPS wynika, że z projektów skorzystało najwięcej osób w powiecie kieleckim (**694** osoby) oraz powiecie ostrowieckim (**414** osób). Najmniej skorzystało osób w powiecie kazimierskim (**82** osoby), pińczowskim (**91** osób) oraz jędrzejowskim (**99** osób). Ogółem łączna kwota środków wyniosła **29 719 465 zł**.

Mapa 38. Liczba osób objętych projektami współfinansowanymi z EFS w 2014 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie OZPS

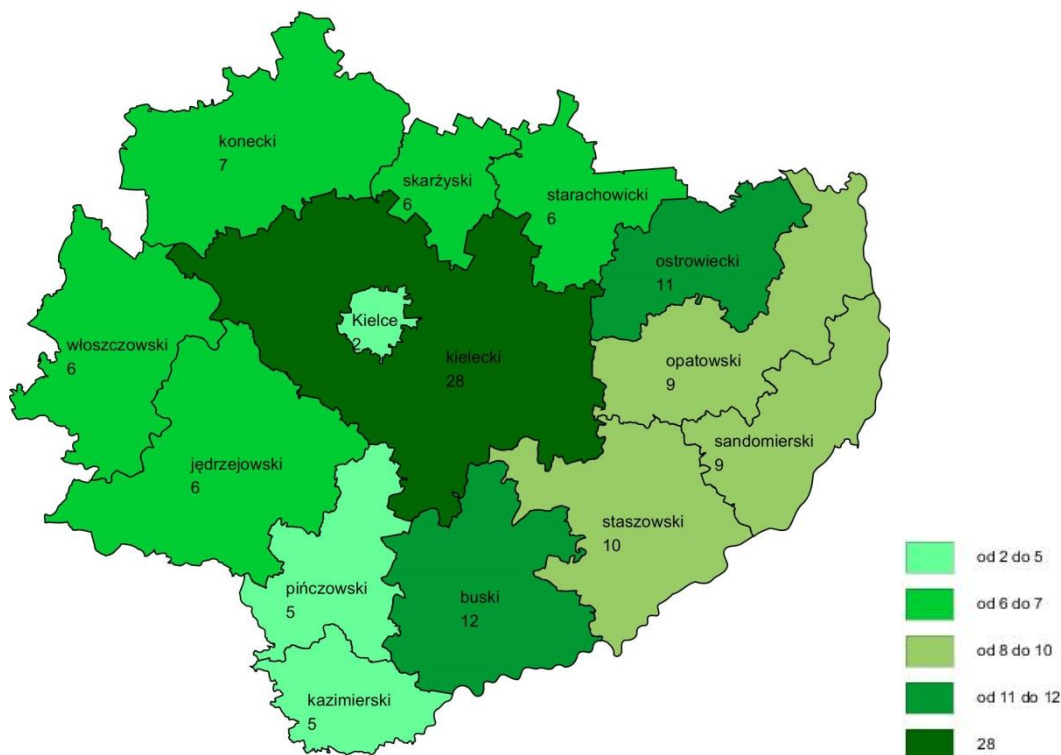
W porównaniu do danych z oceny zasobów pomocy społecznej za 2013 rok, największy spadek osób objętych projektami współfinansowanymi z EFS zaobserwowano w mieście Kielce, gdzie w 2013 roku w projektach uczestniczyło **1 012** osób, natomiast w roku oceny **183**, to jest o **829** osób mniej. Jedynie w powiecie opatowskim oraz ostrowieckim nastąpił wzrost beneficjentów korzystających z projektów. Szczegółowy wykaz prezentuje poniższy wykres.

Wykres 34. Liczba osób korzystających z projektów finansowanych z EFS na przestrzeni lat 2011-2013.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie OZPS.

Mapa 39. Liczba realizowanych projektów współfinansowanych z EFS w 2014 roku wg powiatów.

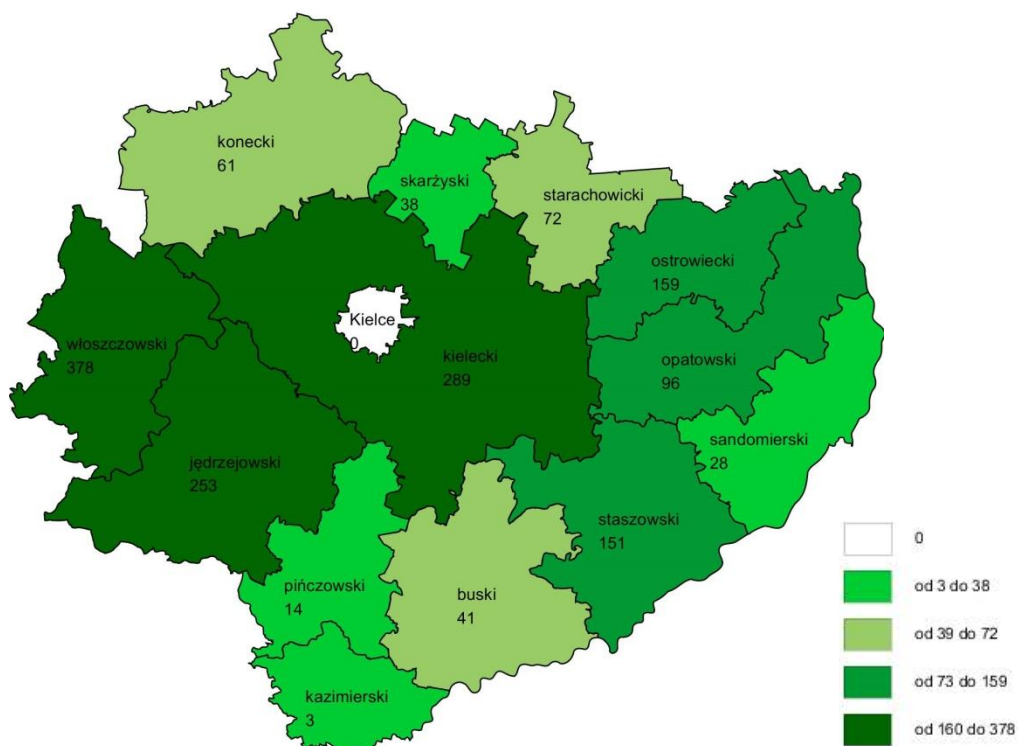
Źródło: Opracowanie własne na podstawie OZPS.

Jak przedstawia powyższa mapa, najwięcej projektów realizowanych w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego wykazał powiat kielecki.

UDZIAŁ W KONKURSACH OGŁASZANYCH PRZEZ MPiPS

W ramach projektów współfinansowanych lub finansowanych ze środków uzyskanych z Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej w 2014 roku w województwie świętokrzyskim skorzystało **1 583** osób. Największą aktywność projektową można zaobserwować w powiatach: kieleckim, gdzie udział w programach wzięło **289** osób, włocławskim (**378** osoby) oraz jędrzejowskim, gdzie liczba zainteresowanych wyniosła **253** osoby. Najmniejsze zainteresowanie programami resortowymi wykazywali mieszkańcy w powiatach: kazimierskim (**3** osoby), pińczowskim (**14** osób).

Mapa 40. Liczba osób objętych projektami w 2013 roku w ramach konkursów ogłaszanych przez MPiPS.

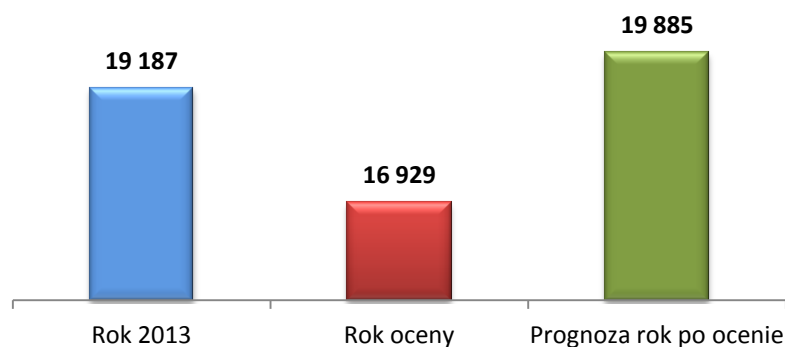

Źródło: Opracowanie własne na podstawie OZPS

Na przestrzeni lat 2012 - 2014 największe zainteresowanie konkursami ogłaszanymi przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej uzyskano w roku 2013, gdzie liczba osób biorących udział w programach resortowych wyniosła **2 106**. W roku oceny nastąpił **24,8%** spadek liczby osób objętych programami resortowymi w odniesieniu do roku 2013. W okresie objętym sprawozdaniem, największą aktywność projektową odnotowano w 5 gminach województwa świętokrzyskiego: Włoszczowa, Krasocin, Chęciny, Masłów i Osiek, gdzie w każdej z nich realizowano po 2 projekty.

UDZIAŁ W PROGRAMACH OSŁONOWYCH

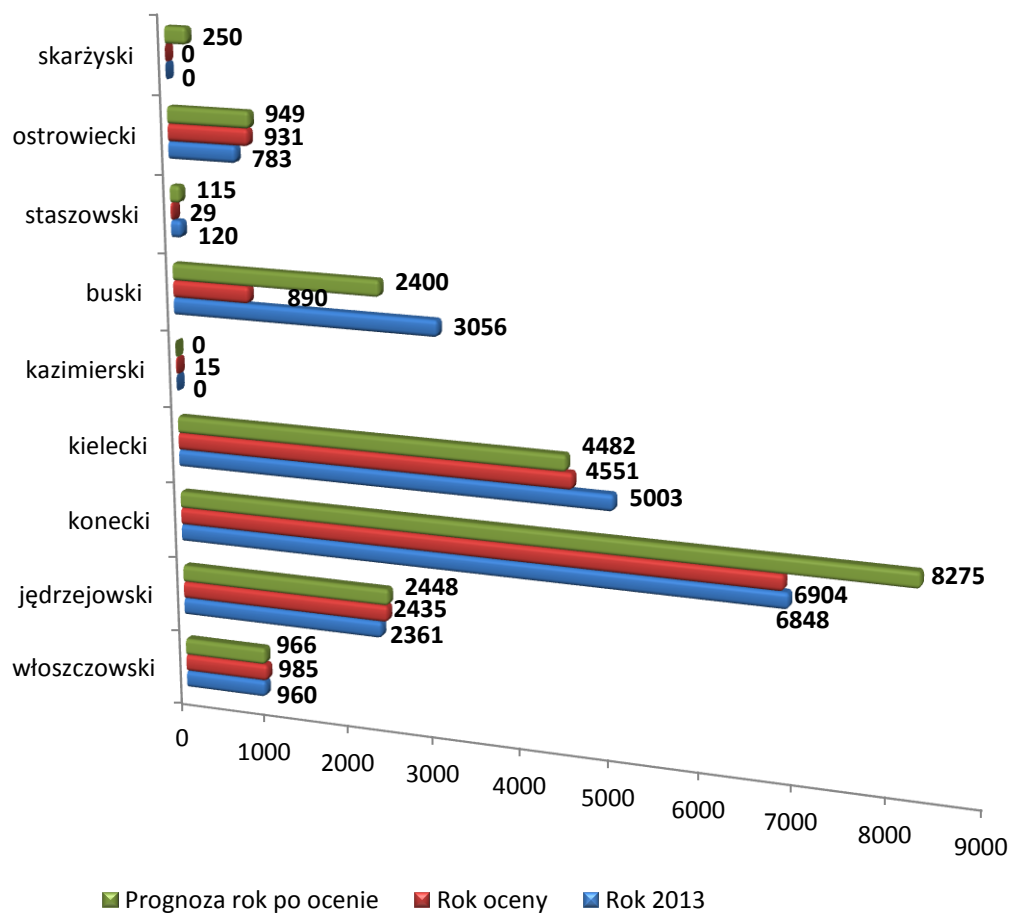
W 2014 roku, w ramach programów osłonowych w województwie świętokrzyskim objętych zostało **16 929** osób. W latach poprzednich ilość osób zainteresowanych udziałem w programach osłonowych była nieco wyższa, gdzie w 2013 roku liczba beneficjentów programu wyniosła **19 187** osób, co oznacza spadek o ponad **11,7%**. Prognoza wskazuje na ponowny wzrost osób, które skorzystają z projektów osłonowych. Szczegóły prezentuje poniższy wykres.

Wykres 35. Liczba osób biorących udział w programach osłonowych w latach 2011-2013.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie OZPS

Nie wszystkie gminy województwa świętokrzyskiego korzystają z programów osłonowych. Na poniższym wykresie ujęto tylko te powiaty, których mieszkańcy uczestniczyli w programach osłonowych na przestrzeni lat 2013 - 2014. Najliczniej z projektów współfinansowanych lub finansowanych ze środków uzyskanych z samorządu województwa lub w ramach zainicjowanych programów osłonowych korzystali mieszkańcy powiatów: koneckiego (**6 848** beneficjentów), kieleckiego (**4 551** osób) oraz jędrzejowskiego (**2 435** beneficjentów).

Wykres 36. Liczba osób biorących udział w programach osłonowych w latach 2012-2013.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie OZPS.

W prognozie na kolejny rok, w powiecie skarżyskim udział w projektach zadeklarowało 250 osób, gdzie dotychczas nie uczestniczono. Największy wzrost zadeklarowano w powiecie buskim.

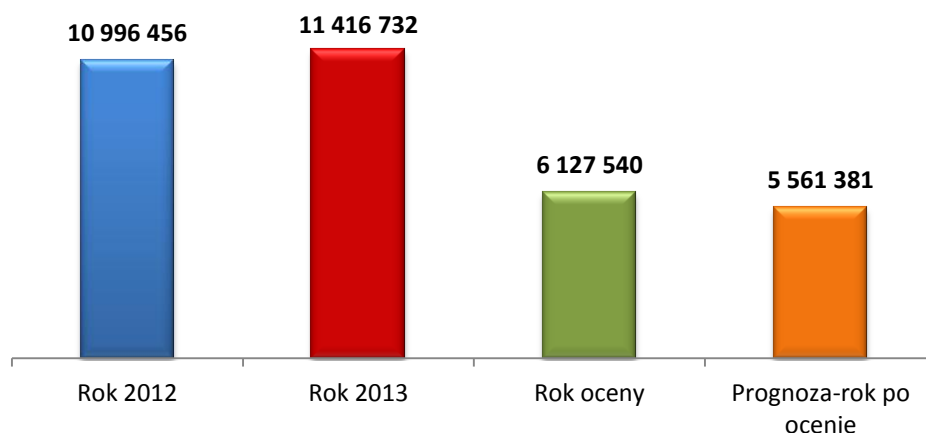
IX WSPÓŁPRACA Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI - ZADANIA ZLECONE W OBSZARZE POMOCY I WSPARCIA

Zapisy ustawy *o pomocy społecznej* umożliwiają organom wykonawczym jednostek samorządu terytorialnego współpracę z organizacjami społecznymi i pozarządowymi. Art. 4 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie definiuje zakres i rodzaj zadań publicznych, w ramach których ustawodawca przewiduje współpracę JST z organizacjami pozarządowymi. Pod pojęciem „organizacji pozarządowych” rozumie się podmioty określone w art. 3 ust.2 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Organizacje pozarządowe traktują samorząd terytorialny jako swego naturalnego partnera, odgrywają dużą rolę w kształtowaniu i realizowaniu zasad tworzenia wspólnych działań na rzecz rozwiązywania problemów społecznych. Są partnerem dla organów administracji publicznej w realizacji zadań publicznych.

Zlecenia zadania w trybie pożytku publicznego oznacza procedurę określoną w art.11 ustawy *o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie*. Pod pojęciem „zlecenie” rozumie się zawarte z danym podmiotem III sektora umowy na wykonanie zadań zleconych.

Analiza Oceny Zasobów Pomocy Społecznej wykazał, że w 2014 roku liczba organizacji pozarządowych, którym zlecono zadania w obszarze pomocy i wsparcia wyniosła **123**. Wartość przekazanych środków ogółem wyniosła **6 127 540 zł**. W latach 2012 - 2013 wartość przekazanych dotacji dla organizacji pozarządowych kształtowała się na wyższym poziomie, gdzie w roku 2013 jednostki gminne zleciły w trybie działalności pożytku publicznego 172 zadania na ogólną kwotę **11 416 732 zł**, co oznacza, że w roku oceny kwota dotacji spadła o ponad **46%**. W prognozie przewiduje się również spadek środków na ten cel. Szczegóły prezentuje poniższy wykres.

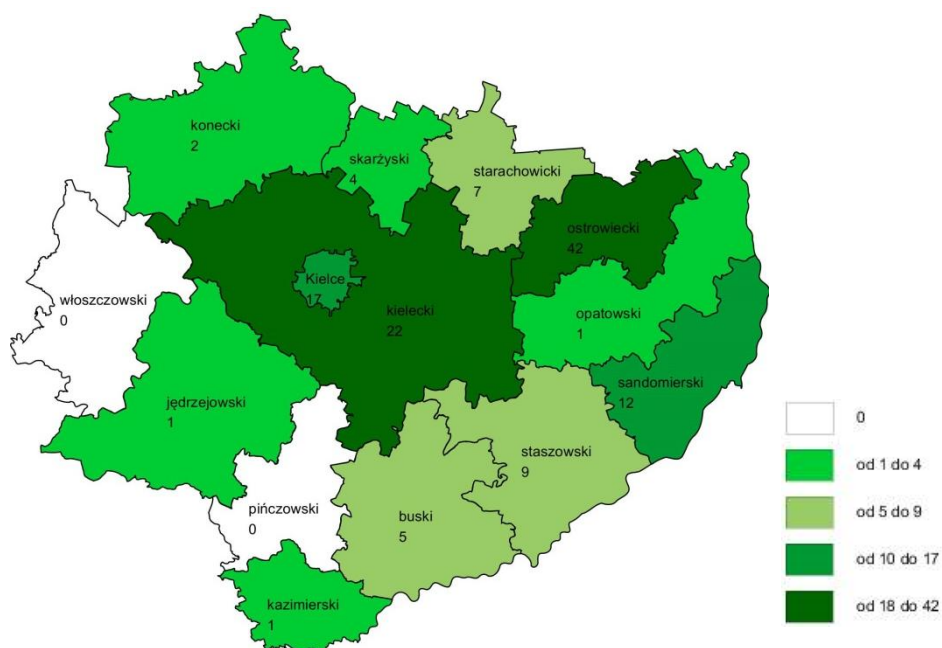

Wykres 37. Wartość przekazanych dotacji dla organizacji pozarządowych w złotych na przestrzeni lat 2011- 2013 oraz prognoza-rok po ocenie.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie OZPS

Najwięcej zadań zleczanych organizacjom pozarządowym w 2014 roku zrealizowano w powiatach: ostrowieckim (42 umów), kieleckim (22 umowy), mieście Kielce (17 umów) oraz w powiecie sandomierskim (12 umów). W powiecie pińczowskim i włoszczowskim nie odnotowano aktywności w ramach współpracy samorządu terytorialnego z organizacjami samorządowymi.

Mapa 41. Liczba organizacji pozarządowych, którym zlecono zadania w trybie działalności pożytku publicznego w 2013 roku.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie OZPS

Współpraca samorządu z organizacjami pozarządowymi to także zlecenia w trybie określonym zgodnie z ustawą z dnia 29 stycznia 2004 r. *prawo zamówień publicznych*. W okresie sprawozdawczym na terenie województwa świętokrzyskiego udzielono tylko **1** zlecenie w trybie zamówień publicznych w gminie Bodzentyn (powiat kielecki), na łączną kwotę **31 080 zł**. W 2015 roku gmina ta planuje zlecenie zadania w trybie zamówień publicznych na kwotę **44 000 zł**. Żadna inna gmina nie deklaruje takiego zlecenia.

Organizacje pozarządowe realizując swoje zadania zaspokajają potrzeby między innymi w zakresie usług opiekuńczych, specjalistycznych usług opiekuńczych lub prowadzenia placówki pomocy społecznej.

Szczególne miejsce wśród świadczonych usług zlecanych przez gminy są usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania. Przyznaje się je osobom samotnym, przewlekle chorym, niepełnosprawnym i w podeszłym wieku, które mają ograniczoną zdolność, do samo opieki lub mają rodzinę niewydolną opiekuńczo. Natomiast specjalistyczne usługi opiekuńcze są dostosowane do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności i świadczone przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem. Mogą one polegać na: usprawnianiu do funkcjonowania w społeczeństwie, pielęgnacji, rehabilitacji fizycznej, terapii psychologicznej i pedagogicznej, wsparciu edukacyjnym, pomocy mieszkaniowej. Usługi specjalistyczne świadczone są w miejscu zamieszkania, ale realizowane mogą być również w ośrodkach wsparcia, które zapewniają między innymi terapię zajęciową, zajęcia rehabilitacyjne, kulturalne, rekreacyjne.

Tabela 27. Wybrany rodzaj usług pomocy społecznej prowadzonych przez organizacje pozarządowe na podstawie zleceń gmin (w zł).

Wyszczególnienie	2012	2013	Rok oceny	Prognoza- rok po ocenie
Usługi opiekuńcze				
Liczba organizacji pozarządowych, którym zlecono zadania	6	6	6	7
Wartość przekazanych dotacji dla organizacji pozarządowych w złotych	448 192	502 391	520 950	600 950

Specjalistyczne usługi opiekuńcze				
Liczba organizacji pozarządowych, którym zlecono zadania		6	6	6
Wartość przekazanych dotacji dla organizacji pozarządowych w złotych		390 896	447 736	430 151
Prowadzenie placówki pomocy społecznej				
Liczba organizacji pozarządowych, którym zlecono zadania		7	6	5
Wartość przekazanych dotacji dla organizacji pozarządowych w złotych		3 142 996	2 931 231	2 871 151

Źródło: Opracowanie własne na podstawie OZPS

Powyższa tabela prezentuje wybrane rodzaje usług zleczanych organizacjom pozarządowym. W roku oceny podpisanych zostało **17** umów współpracy z organizacjami pozarządowymi o łącznej wartości **3 822 252 zł**. W odniesieniu do poprzedniego okresu rozliczeniowego wartość ta utrzymywała się na podobnym poziomie.

W 2014 roku największe środki finansowe zostały przekazane na prowadzenie placówek pomocy społecznej – **2 871 151 zł**. Kwota ta zmalała jedynie o niecałe **1%** w odniesieniu do roku 2013. Kwota dotacji na realizację specjalistycznych usług opiekuńczych w roku oceny również zmalała w porównaniu do lat poprzednich i wyniosła **430 151 zł**, a w przypadku realizacji usług opiekuńczych przeznaczono na ten cel środki w wysokości **520 950 zł**.

X. WNIOSKI I REKOMENDACJE

Ocena zasobów pomocy społecznej umożliwia analizowanie i monitorowanie występowania problemów społecznych oraz planowanie działań gmin i powiatów w obszarze pomocy społecznej w województwie świętokrzyskim. Zawarte w niej informacje są podstawą do sformułowania poniższych wniosków i rekomendacji:

- w województwie świętokrzyskim nie odnotowano poprawy w zakresie niekorzystnych tendencji demograficznych. Sytuacja demograficzna w województwie świętokrzyskim należy do jednej z najbardziej niekorzystnych w kraju;
- w 2014 roku w województwie świętokrzyskim nastąpił spadek ogólnej liczby osób bezrobotnych ogółem, długotrwale bezrobotnych oraz osób bezrobotnych z prawem do zasiłku;
- w 2014 roku odnotowano wzrost o **93** liczby mieszkań komunalnych (**12 291**), wzrost o **38** liczby mieszkań (lokal) socjalnych (**2783**) przy jednocześnie malejącej liczbie wniosków o przyznanie mieszkania komunalnego oraz mieszkania socjalnego;
- w zakresie infrastruktury społecznej odnotowano wzrost liczby (**37**) publicznych i niepublicznych żłobków, oddziałów żłobkowych, klubów dziecięcych w regionie. Co za tym idzie, wzrosła liczba miejsc w placówkach – liczba ta wyniosła **1 299** w roku 2014 i zwiększyła się o **129** w porównaniu do roku 2013. Jednakże w dalszym ciągu występuje deficyt liczby miejsc w placówkach w stosunku do zapotrzebowania;
- nastąpił spadek liczby placówek realizujących opiekę dla dzieci w wieku przedszkolnym tj.: publiczne i niepubliczne przedszkola wraz z liczbą oddziałów przyszkolnych przy szkołach podstawowych, punktów przedszkolnych i zespołów wychowania przedszkolnego zlokalizowanych na terenie gminy bądź miasta na prawach powiatu wraz z oddziałami przedszkolnymi w szkołach podstawowych na terenie województwa świętokrzyskiego w 2014 roku o **19 (679)**. Łączną liczbą miejsc w przedszkolach wyniosła **32 362**. Systematycznie maleje liczba dzieci, którym nie przyznano miejsc w przedszkolach;
- obserwujemy systematyczny wzrost liczby świetlic i klubów dla dzieci i młodzieży na terenie województwa świętokrzyskiego, liczba świetlic to **553** z czego **292 (53%)** to świetlice przyszkolne;
- wzrasta liczba funkcjonujących w regionie świetlic i klubów uznawanych jako Kluby Seniora działających na terenie gminy, zajmujących się rozwojem życia kulturalnego,

oświatowego, towarzyskiego i rekreacyjnego osób starszych. W 2014 roku było to **112** placówek tj. o **11** więcej w porównaniu do roku 2013;

- w 2014 r. obserwujemy spadek liczby osób i rodzin, którym udzielono pomocy i wsparcia bez względu na rodzaj i formę świadczeń o nieco ponad **1%**.
- wskaźnik deprywacji lokalnej tj. liczba osób korzystających z pomocy społecznej na **1 000** mieszkańców najwyższe wartości osiągnął w następujących gminach: Łoniów, Koprzywnica, Łubnice, Raków, Imielno, Górnio;
- odsetek osób długotrwale korzystających z pomocy i wsparcia wśród beneficjentów, którym przyznano świadczenie w 2014 roku stanowi **54%**;
- obserwowany jest systematyczny wzrost liczby rodzin objętych pracą socjalną. W roku oceny liczba rodzin objętych pracą socjalną wzrosła o **4%** w stosunku do 2013 roku
- o **24%** wzrosła liczba rodzin objętych interwencją kryzysową w 2014 roku w stosunku do roku 2012;
- w roku 2014 obserwujemy mniejszą liczbę zawartych kontraktów socjalnych oraz mniejszą liczbę osób objętych tego typu instrumentem aktywizacyjnym. Natomiast obserwowany jest wzrost w zakresie liczby osób objętych kontraktem w Klubach Integracji Społecznej o **6%** w okresie 2013 – 2014 roku;
- **15** ośrodków pomocy społecznej nie zatrudnia asystenta rodziny są to: Fałków, Gnojno, Gowarczów, Iwaniska, Kije, Kluczewsko, Nowy Korczyn, Sadowie, Stopnica, Słupia Konecka, Tuczępy, Wodzisław, Kazimierza Wielka, Suchedniów;
- zaledwie **5** powiatów realizuje program korekcyjno-edukacyjny. Pozostałe samorządy powiatowe nie realizują programu korekcyjno – edukacyjnego, są to powiaty: starachowicki, ostrowiecki, sandomierski, staszowski, włoszczowski, pińczowski, kazimierski;
- liczba rodzin zastępczych spokrewnionych z dzieckiem w 2014 roku wyniosła 696 w odniesieniu do roku 2013 jest mniejsza o **66** rodziny tego typu;
- w roku 2014 funkcjonowały **304** rodziny zastępcze niezawodowe tj. **2** więcej w stosunku do 2013r.;
- niezmiennie od 2012 r. obserwujemy stałą liczbę rodzin zastępczych zawodowych (**40**). Wśród zawodowych rodzin zastępczych w roku 2014: **6** rodzin zastępczych specjalistycznych, **13** rodzin zastępczych pełniących funkcję pogotowia rodzinnego i **7** rodzin prowadzi rodzinny dom dziecka;

- w województwie świętokrzyskim udzielono **4 956** świadczeń w postaci jednorazowego dodatku z tytułu urodzenia się dziecka i jest to spadek o **5%**, natomiast jednorazowych zapomóg (tzw. becikowe) **8 704** i było to więcej o **1%** w stosunku do roku 2013;
- w 2014 roku na terenie województwa świętokrzyskiego funkcjonowały **92** różnego rodzaju ośrodki wsparcia - **67 (72%)** z nich prowadzonych było przez jednostki samorządu terytorialnego, natomiast **25** prowadzonych było przez inny podmiot;
- zasoby instytucjonalne:

Lp.	Placówka	liczba
1	Środowiskowe domy samopomocy	35
2	Dzienne domy pomocy	5
3	Noclegownie, schroniska itp.	21
4	Kluby samopomocy	12
5	Domy pomocy społecznej	37
6	Ośrodki Interwencji Kryzysowej	9
7	Jednostki specjalistycznego poradnictwa	15
8	Placówki opiekuńczo wychowawcze	43
9	Centra Integracji Społecznej	6
10	Kluby Integracji Społecznej	13
11	Warsztaty Terapii Zajęciowej	26
12	Zakłady Aktywności zawodowej	4

- w 2014 roku na terenie województwa świętokrzyskiego w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej zatrudnionych było **2 901** osób, z czego:
 - **138** osób zatrudnionych na stanowiskach kierowniczych (co stanowi **5%** ogółu kadry jops),
 - **801** osób zatrudnionych na stanowiskach pracownika socjalnego (**28%** kadry zatrudnionej w jops),
 - **1 962** osób zatrudnionych na innych stanowiskach (**67%** ogółu pracowników zatrudnionych w jops). Na stanowiskach kierowniczych zatrudnionych było **138** osób, z czego **96** osób posiadało wykształcenie wyższe, a **126** osób posiadało specjalizację z zakresu organizacji pomocy społecznej;
 - w 2014 roku liczba pracowników socjalnych w województwie świętokrzyskim wyniosła **801** osób, z czego **167** osób stanowili pracownicy socjalni zatrudnieni ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego, z czego:

- **608** osób posiadało wykształcenie wyższe (**76%** ogółu),
- **196** osób posiadało wykształcenie średnie (**24%** ogółu),
- **148** osób posiadało specjalizację 1-ego stopnia w zawodzie (**18%** ogółu),
- **53** osób posiadało specjalizację 2-ego stopnia w zawodzie (**6%** ogółu),
- **125** pracowników posiadało specjalizację z organizacji pomocy społecznej (**15%** ogółu).
- według danych oceny zasobów pomocy społecznej w 2014 roku **15** ośrodków pomocy społecznej z województwa świętokrzyskiego nie spełniało ustawowego wymogu zatrudniania co najmniej 1 pracownika socjalnego na 2 000 mieszkańców. Jest to o 5 gmin więcej niż w roku 2013. Ośrodki, które nie spełniają ustawowego wymogu dot. zatrudnienia to: Fałków, Klimontów, Miedziana Góra, Nowy Korczyn, Oksa, Piekoszów, Radoszyce, Sobków, Stopnica, Szydłów, Daleszyce, Kunów, Opatów, Skalmierz, Suchedniów, Sandomierz;
- w roku oceny nastąpił **24,8%** spadek liczby osób objętych programami resortowymi w odniesieniu do roku 2013. W okresie objętym sprawozdaniem, największą aktywność projektową odnotowano w 5 gminach województwa świętokrzyskiego: Włoszczowa, Krasocin, Chęciny, Masłów i Osiek, gdzie w każdej z nich realizowano po 2 projekty;
- Najwięcej zadań zleczanych organizacjom pozarządowym w 2014 roku zrealizowano w powiatach: ostrowieckim (**42** umów), kieleckim (**22** umowy), mieście Kielce (**17** umów) oraz w powiecie sandomierskim (**12** umów). W powiecie pińczowskim i włoszczowskim nie odnotowano aktywności w ramach współpracy samorządu terytorialnego z organizacjami samorządowymi;

REKOMENDACJE

W ramach analizy danych oceny zasobów pomocy społecznej wypracowane zostały rekomendacje dotyczące kierunków działań koniecznych do podjęcia w ramach obszaru polityki społecznej na wszystkich szczeblach samorządu terytorialnego.

Analiza danych oceny zasobów pomocy społecznej wykazuje, iż koniecznym jest:

- rozwijanie infrastruktury społecznej wspomagającej rodziny w opiece nad dziećmi;
- wspieranie i rozwianie usług na rzecz seniorów oraz ich rodzin;
- rozszerzanie o dodatkowe usługi społeczne działalność domów pomocy społecznej oraz zwiększanie ich dostępność w zależności od zmieniających się potrzeb;
- rozwijanie usług środowiskowych ukierunkowanych na potrzeby osób starszych, niepełnosprawnych oraz przewlekle chorych;
- inicjowanie wdrażania narzędzi aktywizujących osoby zagrożone wykluczeniem społecznym;
- podejmowanie działań na rzecz budowania partnerskiej współpracy pomiędzy pracownikami jednostek organizacyjnych pomocy społecznej oraz pracownikami instytucji rynku pracy;
- podejmowanie działań na rzecz rozwoju podmiotów ekonomii społecznej, w tym podmiotów reintegracyjnych;
- wzmocnienie współpracy z organizacjami pozarządowymi w zakresie działań wspierających rodzinę;
- rozwijanie działalności placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży;
- zwiększenie liczby asystentów rodziny;
- podejmowanie działań mające na celu realizację programu korekcyjno-edukacyjnego we wszystkich powiatach;
- dostosowanie poziomu zatrudnienia w ośrodkach pomocy społecznej do wymogów ustawowych;

XII. SPIS MAP

- Mapa 1. Liczba mieszkańców województwa świętokrzyskiego wg powiatów.
- Mapa 2. Umieszczenie żłobków i oddziałów żłobkowych w roku 2014 na terenie województwa świętokrzyskiego.
- Mapa 3. Liczba przedszkoli w podziale na powiaty na terenie województwa świętokrzyskiego w 2014 roku.
- Mapa 4. Liczba osób, którym udzielono wsparcia w 2014 roku wg powiatów z terenu województwa świętokrzyskiego.
- Mapa 5. Wartość wskaźnika liczba osób w rodzinach, którym przyznano świadczenie na każde 1000 mieszkańców $w1 / w2 \times 1000$.
- Mapa 6. Liczba osób, którym świadczenie w 2014 roku wg powiatów z terenu województwa świętokrzyskiego.
- Mapa 7. Liczba osób, którym świadczenie pieniężne w 2014 roku wg powiatów z terenu województwa świętokrzyskiego.
- Mapa 8. Liczba osób, którym świadczenie niepieniężne w 2014 roku wg powiatów z terenu województwa świętokrzyskiego.
- Mapa 9. Liczba osób, którym świadczenie niepieniężne w 2014 roku wg powiatów z terenu województwa świętokrzyskiego.
- Mapa 10. Liczba osób z zaburzeniami psychicznymi, objętych specjalistycznymi usługami w 2014 roku wg powiatów z terenu województwa świętokrzyskiego.
- Mapa 11. Poradnictwo specjalistyczne w 2014 roku wg powiatów z terenu województwa świętokrzyskiego.
- Mapa 12. Liczba rodzin objętych pracą socjalną w 2014 roku wg powiatów z terenu województwa świętokrzyskiego.
- Mapa 13. Liczba rodzin objętych interwencją kryzysową w 2014 roku wg powiatów z terenu województwa świętokrzyskiego.
- Mapa 14. Liczba asystentów rodziny w 2014 roku wg powiatów z terenu województwa świętokrzyskiego.
- Mapa 15. Liczba osób uczestniczących w programie oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie w 2014 roku wg powiatów z terenu województwa świętokrzyskiego.

- Mapa 16. Liczba rodzin zastępczych spokrewnionych z dzieckiem w 2014 roku wg powiatów.
- Mapa 17. Liczba rodzin zastępczych niezawodowych w 2014 roku wg powiatów.
- Mapa 18. Liczba rodzin zastępczych zawodowych w 2014 roku wg powiatów.
- Mapa 19. Liczba osób objętych indywidualnym programem usamodzielnienia w 2014 roku wg powiatów.
- Mapa 20. Liczba rodzin pobierających zasiłki rodzinne i dodatki do zasiłków rodzinnych według powiatów.
- Mapa 21. Jednorazowy dodatek z tytułu urodzenia dziecka - liczba świadczeń wg powiatów.
- Mapa 22. Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka - liczba świadczeń wg powiatów.
- Mapa 23. Świadczenia pielęgnacyjne- liczba świadczeń wg powiatów.
- Mapa 24. Zasiłek pielęgnacyjny - liczba świadczeń wg powiatów.
- Mapa 25. Dzielne domy pomocy w województwie świętokrzyskim.
- Mapa 26. Noclegownie, schroniska i domy dla osób bezdomnych w województwie świętokrzyskim.
- Mapa 27. Kluby samopomocy w województwie świętokrzyskim.
- Mapa 28. Domy pomocy społecznej w województwie świętokrzyskim.
- Mapa 29. Mieszkania chronione w województwie świętokrzyskim.
- Mapa 30. Ośrodki Interwencji Kryzysowej w województwie świętokrzyskim.
- Mapa 31. Jednostki specjalistycznego poradnictwa w województwie świętokrzyskim.
- Mapa 32. Placówki wsparcia dziennego w województwie świętokrzyskim.
- Mapa 33. Placówki opiekuńczo - wychowawcze w województwie świętokrzyskim.
- Mapa 34. Liczba pracowników socjalnych zatrudnionych w jops na terenie województwa świętokrzyskiego.
- Mapa 35. Liczba wolontariuszy działających w województwie świętokrzyskim w 2014 roku.
- Mapa 36. Liczba zespołów pracy socjalnej i integracji społecznej na terenie województwa świętokrzyskiego w 2014 roku.
- Mapa 37. Wysokość środków finansowych przeznaczonych na zadania realizowane w ramach pomocy społecznej i innych obszarach polityki społecznej w ujęciu powiatowym (w zł).
- Mapa 38. Liczba osób objętych projektami współfinansowanymi z EFS w 2014.

- Mapa 39. Liczba realizowanych projektów współfinansowanych z EFS w 2014 roku wg powiatów.
- Mapa 40. Liczba osób objętych projektami w 2013 roku w ramach konkursów ogłaszanych przez MPiPS.
- Mapa 41. Liczba organizacji pozarządowych, którym zlecono zadania w trybie działalności pożytku publicznego w 2013 roku.

SPIS TABEL

- Tabela 1. Wskaźnik deprivacji lokalnej w 2014 r. - gmina i miasto na prawach powiatu. Wartość wskaźnika liczba osób w rodzinach, którym przyznano świadczenie na każde 1000 mieszkańców.
- Tabela 2. Liczba osób i rodzin, z którymi przeprowadzono wywiad środowiskowy.
- Tabela 3. Powody przyznawania pomocy społecznej na przestrzeni lat 2012-2014 wraz z prognozą.
- Tabela 4. Zasiłek okresowy wg powodów przyznawania w 2014 roku.
- Tabela 5. Zasiłek celowy – ogółem.
- Tabela 6. Indywidualne programy pomocy realizowane przez ośrodki pomocy społecznej.
- Tabela 7. Wspieranie rodziny i piecza zastępcza w województwie świętokrzyskim.
- Tabela 8. Indywidualny program zatrudnienia socjalnego.
- Tabela 9. Program oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc.
- Tabela 10. Rehabilitacja społeczna i zawodowa osób niepełnosprawnych.
- Tabela 11. Pomoc na likwidację barier architektonicznych i w komunikowaniu się.
- Tabela 12. Turnusy rehabilitacyjne.
- Tabela 13. Zaopatrzenie w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze i sprzęt rehabilitacyjny.
- Tabela 14. Program „AKTYWNY SAMORZĄD”.
- Tabela 15. Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki.
- Tabela 16. Kwoty (w zł) przyznanych i prognozowanych zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami w latach 2013-2015.

- Tabela 17. Liczba świadczeń oraz kwoty świadczeń(w zł) przyznanych dodatków oraz zapomóg z tytułu urodzenia się dziecka w 2014 roku.
- Tabela 18. Liczby świadczeń oraz wysokość środków finansowych przyznanych na świadczenia opiekuńcze w 2014 roku.
- Tabela 19. Domy pomocy społecznej w województwie świętokrzyskim.
- Tabela 20. Centra Integracji Społecznej.
- Tabela 23. Kluby Integracji Społecznej w województwie świętokrzyskim.
- Tabela 24. Warsztaty terapii zajęciowej w województwie świętokrzyskim.
- Tabela 25. Zakłady Aktywności Zawodowej w województwie świętokrzyskim.
- Tabela 26. Podział środków finansowych według działów i rozdziałów (w zł).
- Tabela 27. Wybrany rodzaj usług pomocy społecznej prowadzonych przez organizacje pozarządowe na podstawie zleceń gmin (w zł).

SPIS WYKRESÓW

- Wykres 1. Ludność województwa świętokrzyskiego w podziale na grupy wiekowe i płeć w 2014 roku.
- Wykres 2. Liczba osób bezrobotnych w województwie świętokrzyskim w latach 2012-2014.
- Wykres 3. Liczba mieszkań w zasobie gminy, liczba wniosków złożonych na mieszkanie w zasobie gminy, liczba mieszkań socjalnych (lokalii) oraz liczba wniosków złożonych na mieszkanie socjalne na przestrzeni lat 2012-2014 w województwie świętokrzyskim.
- Wykres 4. Liczba świetlic i klubów dla dzieci i młodzieży, świetlic przyszkolnych oraz pozaszkolnych oraz liczba świetlic i klubów dla seniorów na przestrzeni lat 2012 -2014 na terenie województwa świętokrzyskiego.
- Wykres5. Osoby i rodziny, którym udzielono pomocy i wsparcia na przestrzeni lat 2012-2014 wraz z prognozą.
- Wykres 6. Osoby i rodziny, którym przyznano świadczenia na przestrzeni lat 2012-2014 wraz z prognozą.
- Wykres 7. Osoby i rodziny, którym przyznano świadczenia z podziałem na wiek w 2014 roku.

- Wykres 8. Osoby i rodziny, którym przyznano świadczenie pieniężne na przestrzeni lat 2012-2014 wraz z prognozą.
- Wykres 9. Osoby i rodziny, którym przyznano świadczenie niepieniężne na przestrzeni lat 2012 – 2014 wraz z prognozą.
- Wykres 10. Powody udzielenia pomocy i wsparcia.
- Wykres 10. Usługi opiekuńcze ogółem na przestrzeni lat 2012 – 2014 wraz z prognozą.
- Wykres 11. Specjalistyczne usługi dla osób z zaburzeniami psychicznymi na przestrzeni lat 2012 – 2014 wraz z prognozą.
- Wykres 12. Poradnictwo specjalistyczne na przestrzeni lat 2012 – 2014 wraz z prognozą.
Źródło: Opracowanie własne na podstawie OZPS.
- Wykres 13. Liczba rodzin i osób w rodzinach objętych pracą socjalną na przestrzeni lat 2012 – 2014 wraz z prognozą.
- Wykres 14. Liczba rodzin i osób w rodzinach objętych interwencją kryzysową na przestrzeni lat 2012 – 2014 wraz z prognozą.
- Wykres 15. Liczba zawartych kontraktów oraz osób objętych kontraktem socjalnym na przestrzeni lat 2012 – 2014 wraz z prognozą.
- Wykres 16. Zasiłek stały w latach 2012 – 2014 wraz z prognozą.
- Wykres 17. Zasiłek okresowy w latach 2012 – 2014 wraz z prognozą.
- Wykres 18. Świadczenia niepieniężne z zakresu pomocy społecznej w 2014 roku.
- Wykres 19. Liczba rodzin zastępczych spokrewnionych z dzieckiem.
- Wykres 20. Liczba rodzin zastępczych niezawodowych.
- Wykres 21. Liczba rodzin zastępczych zawodowych.
- Wykres 22. Liczba osób objętych indywidualnym programem usamodzielnienia.
- Wykres 23. Liczba osób pełnoletnich opuszczające rodziny zastępcze.
Źródło: Opracowanie własne na podstawie OZPS
- Wykres 24. Liczba osób pełnoletnich opuszczające placówki opiekuńczo - wychowawcze.
Źródło: Opracowanie własne na podstawie OZPS
- Wykres 25. Liczba osób pełnoletnich opuszczające placówki, o których mowa w art. 88 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej.
- Wykres 26. Wysokość środków finansowych wydatkowanych w 2014 roku na zasiłki pielęgnacyjne.
- Wykres 27. Procentowy podział wydanych środków na świadczenia pieniężne w 2014 roku.

- Wykres 28. Wykształcenie pracowników socjalnych zatrudnionych w jops na terenie województwa świętokrzyskiego na przestrzeni lat 2013-2014 wraz z prognozą.
- Wykres 29. Wykształcenie pozostałej grupy pracowników zatrudnionych w jops na terenie województwa świętokrzyskiego na przestrzeni lat 2012-2014 oraz w rok po ocenie.
- Wykres 30. Liczba wolontariuszy w województwie świętokrzyskim w latach 2012-2013.
- Wykres 31. Środki finansowe przeznaczone na zadania własne i zadania zlecone (w zł).
- Wykres 32. Struktura środków finansowych na realizację zadań według działów.
- Wykres 33. Liczba osób korzystających z projektów finansowanych z EFS na przestrzeni lat 2011-2013.
- Wykres 34. Liczba osób biorących udział w programach osłonowych w latach 2011-2013.
- Wykres 35. Liczba osób biorących udział w programach osłonowych w latach 2012-2013.